

**İXTİRALAR,
FAYDALI MODELƏR,
SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ**

**ИЗОБРЕТЕНИЯ,
ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ,
ПРОМЫШЛЕННЫЕ
ОБРАЗЦЫ**

"SƏNAYE
MÜLKİYYƏTİ"
RƏSMİ BÜLLETEN

1996-Cİ İLDƏN NƏŞR EDİLİR
ИЗДАЕТСЯ С 1996 ГОДА

ОФИЦИАЛЬНЫЙ
БЮЛЛЕТЕНЬ
"ПРОМЫШЛЕННАЯ
СОБСТВЕННОСТЬ"

DƏRC OLUNMA TARİXİ

03.03.2004

ДАТА ПУБЛИКАЦИИ

BAKİ

№ 1

BAKY

2004

İxtiralara aid biblioqrafik məlumatların müəyyənləşdirilməsi üçün beynəlxalq İNİD kodları

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi
- (21) - iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - iddia sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkənin kodu
- (43) - iddia sənədinin dərc edilmə tarixi
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi
- (51) - beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri) (BPT)
- (54) - ixtiranın adı
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı
- (57) - ixtiranın referatı və ya düsturu
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi
- (62) - ilk iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (71) - iddiaçı(lar), ölkənin kodu
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsə, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

- (11) - номер патента
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществившей публикацию
- (21) - регистрационный номер заявки
- (22) - дата подачи заявки
- (23) - дата выставочного приоритета
- (31) - номер приоритетной заявки
- (32) - номер приоритета
- (33) - код страны приоритета
- (43) - дата публикации заявки
- (45) - дата публикации патента
- (46) - дата публикации формулы изобретения
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации
- (54) - название изобретения
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения
- (57) - реферат или формула изобретения
- (60) - вид и номер охранного документа бывшего СССР
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT)
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT)

**Azərbaycan Respublikası
Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə
Dövlət Agentliyi
"Sənaye mülkiyyəti"
rəsmi bülleteni**

Baş redaktor- X.M.Məsimova
Baş redaktorun birinci müavini- M.M.Seyidov
Baş redaktorun müavini - Y.S.Babayev
Redaksiya şurası: Məsimova X.M.-şuranın sədri, Seyidov M.M.-sədr müavini;
Üzvləri- Babayev Y.S., Hacıyev Z.T., Əfəndiyev A.V.,
Vəliyev N.M., Rəhimov S.C.

**Официальный бюллетень
"Промышленная собственность"
Государственное Агентство по
Стандартизации, Metroлогии и Патентам
Азербайджанской Республики**

Главный редактор- X.M.Масимова
Первый заместитель главного редактора- M.M.Сеидов
Заместитель главного редактора - Бабаев Я.С.
Редакционный совет: Масимова X.M.-председатель, Сеидов M.M.- заместитель
председателя; Ред. совет – Бабаев Я.С., Гаджиев З.Т., Эфендиев А.В.,
Велиев Н.М., Рагимов С.Д.

Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiyavə Patent üzrə Dövlət
Agentliyinin orqanı

Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınmışdır. Şəhadətnamə 350
Ünvan: 370078 Bakı şəh., Mərdanov qardaşları küçəsi, 124 telefon: 41-33-08
15.03.2004 il tarixdə çapa imzalanmışdır

Tiraj 50

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGİYA VƏ PATENT ÜZRƏ
DÖVLƏT AGENTLİYİ
RƏSMİ BÜLLETEN "SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ"**

Baş redaktor- X.M.Məsimova
Baş redaktorun birinci müavini- M.M.Seyidov
Baş redaktorun müavini - Y.S.Babayev
Redaksiya şurası: Məsimova X.M. - şuranın sədri, Seyidov M.M. - sədr müavini;
üzləri – Babayev Y.S., Hacıyev Z.T., Vəliyev N.M., Rəhimov S.C.

**AZƏRBAYDJANSKAJA RESPUBLİKA
ГОСУДАРСТВЕННОЕ АГЕНТСТВО ПО СТАНДАРТИЗАЦИИ,
МЕТРОЛОГИИ И ПАТЕНТАМ
ОФИЦИАЛЬНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ "ПРОМЫШЛЕННАЯ СОБСТВЕННОСТЬ"**

Главный редактор- X.M.Масимова
Первый заместитель главного редактора- M.M.Сейдов
Заместитель главного редактора - Бабаев Я.С.
Редакционный совет: Масимова X.M. - председатель, Сейдов M.M. - заместитель председателя;
ред. совет – Бабаев Я.С., Гаджиев З.Т., Велиев Н.М., Рагимов С.Д.

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	6
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	9
C. Kimya və metallurjiya.....	9
D. Toxuma mallar və kağız.....	13
E. Tikinti, mədən işləri.....	13
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	15
G. Fizika.....	16
H. Elektrik.....	17

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	19
Sistematik östəricisi.....	19

FAYDALI MODELƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

20

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

21

İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	22
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	24
C. Kimya və metallurjiya.....	24
D. Toxuma mallar və kağız.....	30
E. Tikinti, mədən işləri.....	30
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	31
H. Elektrik.....	32

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	33
Sistematik göstəricisi.....	33
Patent verilən iddia sənədlərin say göstəricisi.....	33

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	34
В. Различные технологические процессы.....	37
С. Химия и металлургия.....	37
Д. Текстиль и бумага.....	42
Е. Строительство, горное дело.....	42
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	45
Г. Физика.....	46
Н. Электричество.....	47

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Нумерационный указатель.....	49
Систематический указатель.....	49

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ.....

50

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ.....

51

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	52
В. Различные технологические процессы.....	54
С. Химия и металлургия.....	54
Д. Текстиль и бумага.....	61
Е. Строительство, горное дело.....	61
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	62
Н. Электричество.....	63

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Нумерационный указатель.....	64
Систематический указатель.....	64
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	64

ИЗВЕЩЕНИЯ

Внесение исправлений.....	65
---------------------------	----

İXTİRAYA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(21) a2002 0162

(22) 05.09.2002

(51)⁷A 01B 35/00; A 01B 39/00

(71)(72) Həsənov Rəhil Qurban oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Qocayeva Səma Elxan qızı (AZ)

(54) Torpaqbecərən alət.

(57) Torpaqbecərən alət kənd təsərrüfatı maşınqayırmasına, məhz torpağı səpinqabağı becərən alətlərə aiddir.

İxtiranın məsələsi - sahənin malalanması, torpağın yumşaldılması və suvarma şırımlarının açılması kimi əməliyyatları birləşdirməklə əmək sərfinin azaldılmasıdır.

İxtiranın mahiyyəti - torpaqbecərən alət, asqılı çərçivə, tirlər üzərində şahmat qaydasında düzülmiş ağır malanın dişləri şəkilində işçi orqanlar daxil olub, ixtiraya görə, köndələn-üfqi tirlərdən ibarət çərçivənin sonuncu tiri üzərində kronşteynlər və onların üzərində quraşdırılmış dayaqlı şırımaçanlar yerləşdirilib, belə ki, mala dişinin hündürlüyü şırımaçanın ön tərəfindən çərçivəyə qədər olan hündürlükdən iki dəfə boyükdür.

(21) a2002 0188

(22) 14.10.2002

(51)⁷A 01B 43/00

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Kuznetsov Yuri Akimoviç, Novruzov Xasay Yusif oğlu (AZ)

(54) Daşyığan maşın.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı maşınqayırmasına, əsasən şumlama qatında daşları yığan maşınlara aiddir.

İxtiranın məsələsi torpağın şumlama qatının daşlardan təmizlənmə effektivinin artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, daşyığan maşın, çərçivə ilə yerləşli təkərləri, torpaq qazıcı gəvahlər, biter-qaldırıcı transportor-separator və daş qəbul edən bun-

ker daxil olub, ixtiraya əsasən, qazıcı gəvahnın, aralıq sıxıcı oymaqları olan vala oturdulmuş daraq şəklində hazırlanıb və darağın dişləri arxa tərəfindəki yarıqlar vasitəsilə sonu çərçivə ilə əlaqələnmiş ressorlarla birləşib, belə ki, darağın dişləri arasında biter-qaldırıcının dişləri yerləşib, həmçinin çərçivənin üzərində biter-qaldırıcı və daraq valı ilə əlaqələnmiş vibrator yerləşdirilib, bu zaman, daraq dişlərinə nəzərən vəziyyətini tənzimləmək imkanı ilə biter-qaldırıcının valı yaylanmış qollar üzərində yerləşdirilib.

Daşyığan maşının üstünlüyü-qurulmuş sadəliyi, az metal tutumluluğu, daşyığma keyfiyyətinin yaxşılaşmasıdır.

(21) a2002 0149

(22) 08.08.2002

(51)⁷A 01G 1/00

(71)(72) Axundov Fizuli Həmid oğlu, Allahverdiyev Elxan Rəcəf oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu (AZ)

(54) Qarışıq yem bitkilərinin becərilməsi üsulu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatında heyvandarlıq üçün yem istehsalına aiddir.

İxtiranın məsələsi - torpağın münbitliyinin bərpasını yaxşılaşdırmaq və yaşıl silos kütləsi üçün xammalın keyfiyyətinin yüksəldilməsidir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, qarışıq yem bitkilərinin becərilməsi üsulu, torpağın hazırlanması, qarğıdalı və soya toxumlarının qarışıq səpini və bitkilərə qulluq edilməsindən ibarət olub, ixtiraya görə, qarğıdalı və soya bitkilərinin toxumlarını, onların hər hektar sahəyə səpin normaları: 30 kq qarğıdalı toxumu və 30 kq da soya toxumu olmaqla, qarşıdırmadan düz xətt boyunca eyni cərgələrlə ardıcıl səpirlər, boz-çəmən torpaq şəraitində becərmələr zamanı üzvi və mineral gübrələrin istifadəsi: peyin -10 t/ha, N - 60 kq, P - 90 kq, K - 90 kq təşkil edir, beləki, peyin, fosfor və kalium gübrələrinin tam normalarını şum altına, cərgələrarası kultivasiya etmə vaxtı bitkilərdə 2-4 yarpaq olanda azot gübrələrinin birinci yarısını, bitkilərin boyu 40-60 sm olanda isə azot gübrəsinin ikinci yarısını verirlər.

A 23

(21) 99/001308

(22) 11.03.1999

(51)⁷A 23L 1/015, 1/211, 1/212

(71)(72) Paşayev Arif Mir Cəlal oğlu, Mehdiyev Arif Şəfaət oğlu, Nizamov Telman İnayət oğlu, Əhmərova Elmira Salahovna, Lapin Feliks Aleksandroviç, Əfəndiyev Abid Həsən oğlu (AZ)

(54) Zeytunun emalı üsulu və onun icrası üçün qurğu.

(57) İxtira yeyinti məhsulları istehsalı sahəsinə, konkret olaraq süfrə üçün zeytunun açılığının çıxarılması üsulu-na və bu üsulun yerinə yetirilməsi üçün qurğuya aiddir.

Burada maye mühitdə elektrik cərəyanının 100 A/m²-dən az olması şərt ilə zeytunun açılığının çıxarılması üsulu və bu üsulun yerinə yetirilməsi üçün texnoloji qurğu təklif olunmuşdur. Emal prosesinin effektiv aparılmasına səbəb mühitin ion keçirilməzliyi arakəsməsilə, yəni anod və katod zonalarına bölünməsidir. Hər zona ayrı-ayrılıqda giriş və çıxış ştu-serləri ilə təmin olunmuşdur. Bu da texnoloji sxemin sadələşməsinə, emal müddətinin azalmasına və zeytunun keyfiyyətinin yüksəlməsinə səbəb olur.

Nəticədə ekoloji cəhətdən təmiz, yüksək istehlak keyfiyyətinə və alıcılıq qabliyyətinə malik süfrə zeytunun istehsalı təmin olunur.

(21) a2002 0229

(22) 04.12.2002

(51)⁷A 23P 1/04; A 23L 1/064, 1/212

(71)(72) Aslanov Arif Məlik oğlu, Məmmədov Rafiq Paşa oğlu (AZ)

(54) Quru tomatın alınma üsulu.

(57) İxtira konservləşdirmə sənayesinə aiddir.

İxtiranın qarşıya qoyduğu məsələ quru tomat məhsulunun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına və onun istehlakı zamanı itkilərin qarşısını almağa imkan verən quru tomatın yeni alınma üsulunun təklif olunmasıdır.

Bu məsələ onunla həll olunur ki, quru tomatın alınma üsulu, təzə,

yetişmiş pomidorların seçilməsindən, doğranmasından, xırdalanmış kütlənin qızdırılmasından, qabıqdan, toxumlardan və sərt liflərdən ayırmaqla tomat kütləsinin buxarlandırma yolu ilə qurudulmasından ibarət olub, ixtiraya görə, tomat kütləsinin dəliklərinin ölçüləri 1,0-0,3 mm olan sürtgəclərdən keçirilərək xırdalanmasını, 60,0%-ə qədər qatılaşdırılmasını və əvvəlcədən 1,0% xörək duzu əlavə etməklə, quru hissəsi 97,0%-ə çatana qədər qurudulmasını və hissəciklərinin ölçüləri 0,15 mm-dən böyük olmayan toza qədər üyüdülməsini həyata keçirirlər.

Quru tomat alüminium folqadan olan hermetik paketlərdə, otaq temperaturunda və quru yerdə üç il saxlandıqda keyfiyyətini itirmir.

A 61

(21) a2002 0132

(22) 16.07.2002

(51)⁷A 61B 5/00

(71)(72) Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu, Bayramov Azad Ağalar oğlu, Sultanov Valeriy Zeynatdinoviç, Mirzəyev Bala Müşkül oğlu (AZ)

(54) Hava hərəkətini idarə edən heyvətin funksional vəziyyətinə avtomatlaşdırılmış nəzarət üsulu.

(57) Təklif edilən ixtira hava hərəkətini idarə edən operatorun funksional vəziyyətinə peşə fəaliyyəti şəraitində avtomatlaşdırılmış nəzarət üçün nəzərdə tutulmuşdur. Bundan operatorların aviasiyada peşə fəaliyyətləri zamanı uçuşların təhlükəsizlik səviyyəsini yüksəltmək üçün onların əsəb-emosional gərginliyinin profilaktikası; sənaye müəssisələrində əməkdaşların iş qabiliyyətini yüksəltmək üçün istifadə etmək olar.

İxtiranın məsələsi - əmək fəaliyyəti şəraitində operatorun peşə vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, peşə fəaliyyəti gedişində peşə sağlamlığını və uçuşun təhlükəsizliyini yüksəldən profilaktik korreksiyaedici təsir aparmaqdır. Hava hərəkətini idarə edən operatorun funksional vəziyyəti haqqında informasiyanı psixofizioloji göstərici kimi dərinin elektrik müqavimətinin (impedans) funksional

gərginlik səviyyəsinin ölçülməsi və analizinin köməyi ilə alırlar.

(21) a2003 0028

(22) 13.02.2003

(51)⁷A 61B 19/00

(71)(72) Həsənov Fərman İbrahim oğlu (AZ)

(54) Alt çənənin ön çıxığının yerinə salınması üçün qurğu.

(57) İxtira tibbə, xüsusən, stomatologiyaya aid olub, alt çənə çıxıqlarının yerinə salınması əməliyyatının zədəsizliyini təmin edir.

İxtiranın məsələsi alt çənə çıxığının yerinə salınması zamanı xəstənin dişləri və cərrahın əl barmaqlarının zədələnməsinin qarşısının alınmasından ibarətdir.

Məsələ onunla həll olunur ki, alt çənənin ön çıxığının yerinə salınması üçün qurğu əllərin baş barmaqları üçün manjetlərdən ibarət olub, ixtiraya əsasən, polad zolağından olan lövhə şəklində yerinə yetirilib, manjetlər isə yarımhəlfə şəklində əyilmiş lövhə uclarından hazırlanıb, belə ki, lövhə səthinin bir tərəfində, çənə qövşünün orta eninə bərabər məsafədə rezin örtüklü və manjetə tərəf əyintiyə keçən iki simmetrik çıxıntı yerinə yetirilib.

(21) a2003 0003

(22) 07.01.2003

(51)⁷A 61K 6/00

(71) Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)

(72) Cabbarov Rafiq Məmməd oğlu, Paşayev Çingiz Ağaqlu oğlu (AZ)

(54) Parodontitin cərrahi müalicəsi üçün mikroelement tərkibli sümük pastası.

(57) İxtira təbabətə, xüsusilə, stomatologiyaya aid olub, parodontitin cərrahi müalicəsi üçün, sümükstimuləedici vasitə kimi istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi mikroelement tərkibli sümük pastasının tətbiqi zamanı parodont toxumalarında kalium ionlarının yerini doldurmaq və kolagenin sintezini stimulyasiya etməkdən ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, parodontitin cərrahi

müalicəsi üçün mikroelement tərkibli sümük pastası allogen sümük qranulları, kalium permanqanat, antibiotik və lanolin mazından ibarət olmaqla, əlavə olaraq, tərkibində zülal anabolizatoru kimi kalium orotatı, komponentlərin aşağıdakı nisbətində saxlayır:

Allogen sümük qranulları	100 q
Kalium permanqanat	0,25 q
Kalium orotat	2,0 q
Geniş təsir spektrinə malik antibiotik	1000000 TV
Lanolin mazi	20 q

(21) a2003 0017

(22) 24.01.2003

(51)⁷A 61K 6/00, 31/137, 31/4706

(71) Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)

(72) İnsanov Əli Binnət oğlu, Ağayev Elsevər Məmməd oğlu, Qəniyev Musa Mehdi oğlu, Paşayev Çingiz Ağaqlu oğlu (AZ)

(54) «İnsanov» parodontoloji geli.

(57) İxtira əczaçılığın dərman formalarının texnologiyası sahəsinə və tibbin stomatologiyə bölməsinə aiddir. İxtiranın məsələsi parodontun iltihabi xəstəliklərinə müalicəvi təsiri sürətləndirilməsidir. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, «İnsanov» parodontoloji geli mikro əleyhinə vasitədən ibarət olub, ixtiraya görə, tərkibində 100 q kütləyə komponentləri aşağıdakı nisbətində, mikro əleyhinə vasitə kimi xloroxin fosfat, və əlavə olaraq, teofillir efedrin hidroxlorid, prednizolon, natrium karboksimetilsellüloza, natrium benzoat, saxarin, qliserin, mentol, boyayıcı maddə, 70%-li sorbit məhlulu, distillə edilmiş su saxlayır:

Xloroxin fosfat	2,66 q
Teofillin	10 q
Efedrin hidroxlorid	1,6 q
Prednizolon	0,066 q
Natrium karboksimetilsellüloza	8 q
Natrium benzoat	0,1 q
Saxarin	0,2 q
Qliserin	6 q
Mentol	0,2 q
Boyayıcı maddə-yaşıl qardeniya	1 q
70%-li sorbit məhlulu	12 q
Distillə edilmiş su	qalanı

(21) a2003 0018

(22) 24.01.2003

(51)⁷A 61K 7/16, 31/137, 31/4706(71) Azərbaycan Tibb Universiteti
(AZ)

(72) İnsanov Əli Binnət oğlu, Ağayev Elsevər Məmməd oğlu, Qəniyev Musa Mehdi oğlu, Paşayev Çingiz Ağaqlu oğlu (AZ)

(54) «İnsanovin» parodontoloji pastası.

(57) İxtira əzcaçılığın dərman formalarının texnologiyası sahəsinə və tibbin stomatologiya bölməsinə aiddir. İxtiranın məsələsi parodontun iltihabi xəstəliklərinə müalicəvi təsirin sürətləndirilməsidir. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, «İnsanovin» parodontoloji pastası ağ gildən, prednizolondan ibarət olub, ixtiraya görə, tərkibində 100 q kütləyə komponentlərin aşağıdakı nisbətində, əlavə olaraq, teofillin, efedrin hidroxlorid, xloroxin fosfat, metilsellüloza-100, mentol, 96⁰ etil spirti, polietilenqlikol-400, distillə edilmiş su saxlayır:

Prednizolon	0,066 q
Teofillin	10 q
Efedrin hidroxlorid	1,6 q
Xloroxin fosfat	2,66 q
Metilsellüloza-100	1,7 q
Ağ gil	30 q
Mentol	1 q
96 ⁰ etil spirti	3 q
Polietilenqlikol-400	10 q
Distillə edilmiş su	qalanı

(21) a2003 0025

(22) 05.02.2003

(51)⁷A 61K 7/16, 35/08; A 61P 1/00(71) Azərbaycan Tibb Universiteti
(AZ)

(72) Paşayev Çingiz Ağaqlu oğlu, İbrahimov Zabıt Osman oğlu (AZ)

(54) Parodont xəstəliklərinin müalicəsində iltihablı diş ətinin regenerasiyasını sürətləndirən vasitə.

(57) İxtira təbabətə, xüsusilə stomatologiyaya aiddir.

İxtiranın məsələsi təbii müalicə vasitəsindən istifadə etməklə iltihabi parodont xəstəliklərinin müalicəsinin səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəlmişdir.

Qarşıya qoyulmuş məsələ «Carl» mineral suyunun parodont xəstəliklərinin müalicəsində iltihablı diş ətinin regenerasiyasını sürətləndirən vasitə kimi tətbiqi ilə həll olunur ki, bunun da əsasını «Carl» mineral suyunun tərkibində olan bioaktiv amillərin, xüsusən radonun olması təşkil edir. «Carl» mineral suyu təbii müalicə vasitəsidir, orqanizm üçün əlavə fəsadları yoxdur, allergik reaksiyalar vermir, müalicə müddətini qısaltdır.

(21) a2002 0123

(22) 04.07.2002

(51)⁷A 61K 7/32; A 61P 43/00

(71)(72) Rüstəmov Hafız Safxan oğlu, Daşdəmirova Nanə Rövşən qızı (AZ)

(54) Hiperhidrozun müalicəsi üçün pasta.

(57) İxtira tibbə, məhz dermatologiyaya aiddir və hiperhidrozun müalicəsində istifadə edilə bilər.

İxtiranın əsas məsələsi orqanizmə mənfi əlavə təsirləri olmayan, tərləməyə qarşı yüksək effektiv preparatın yaradılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, salisil turşusundan, urotropindən, formalindən, talkdan ibarət olan hiperhidrozun müalicəsi üçün pasta tərkibində komponentlərin növbəti nisbətində, əlavə olaraq, mis sulfat, metilurasil, etil spirti, rezorsin, kalsium qlükonat və palıd qabığının sulu bişirməsini saxlayır, q:

Mis sulfat	2,5-3,0
Metilurasil	4,0-8,0
96%-li etil spirti	7,0-10,0
Salisil turşusu	1,5-2,0
Urotropin	4,0-5,0
Rezorsin	1,0-2,0
Formalin	4,0-7,0
Talk	15,0-30,0
Kalsium qlükonat	5,0-8,0
Palıd qabığının sulu bişirməsi (1:10)	10,0-25,0

(21) a2002 0151

(22) 13.08.2002

(51)⁷A 61K 35/78

(71) Süleymanov Tahir Abbasəli oğlu, Kərimov Yusif Balakərim oğlu (AZ)

(72) Süleymanov Tahir Abbasəli oğlu (AZ), Kərimov Yusif Balakərim oğlu (AZ), Naboko Olqa İvanovna (UA), Voronina Larisa Nikolayevna (UA), Kovalyov Vladimir Nikolayeviç (UA)

(54) Yaraların sağalması üçün bioaktiv vasitə.

(57) İxtira tibb sahəsinə, xüsusən dəri və selikli qişa xəstəliklərinin müalicəsi üçün vasitələrə aiddir.

İxtiranın məğzi ondan ibarətdir ki, yaraların sağalması üçün bioaktiv vasitə tərkibində şərq fıstığı və ya at şabalıdının toxumlarının lipidlərini saxlayır.

Yarasalığı aktivliyin trafaret yaraların modelində öyrənilməsi göstərmişdir ki, şərq fıstığı və ya at şabalıdının lipidləri yaraların sağalması prosesini fəal stimule etmək qabiliyyətinə malikdir. Reparativ aktivliyə görə onlar çaytikanı yağını uyğun olaraq 20% və 4% üstələyirlər.

(21) a2002 0085

(22) 30.04.2002

(51)⁷A 61P 17/14; A 61K 7/06, 9/06

(71)(72) Rüstəmov Hafız Safxan oğlu (AZ)

(54) Alopesiyanın müalicəsi üçün dərman vasitəsi.

(57) İxtira tibbə, məhz dermatologiyaya aiddir və alopesiya xəstəliyinin müalicəsində istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi - dazlaşma ocaqlarına qan axınına səbəb olan və maddələr mübadiləsini və tük köklərinin qidalanmasını yaxşılaşdıran toksiki olmayan dərman vasitəsinin yaradılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, yağ əsasında ibarət olan alopesiyanın müalicəsi üçün dərman vasitəsi tərkibində, komponentlərin növbəti nisbətində əlavə olaraq, mis sulfat, anestezin, ağ gil, distillə edilmiş su, yağ əsası kimi isə zeytun yağı saxlayır:

Mis sulfat	0,5-1q
Zeytun yağı	30 ml
Anestezin	1,5-2 q
Ağ gil	2-3 q

Distillə edilmiş su	10 ml
---------------------	-------

BÖLMƏ B.

MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ
PROSESLƏR

B 23

(21) 98/001045

(22) 10.01.1997

(51)⁷B 23K 26/00

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Hacıyev Əli Mirhəsən oğlu, Hüseynov Elşad Həsən oğlu, Məmmədov Nizami Polad oğlu, Kərimov Xudaverdi Kazım oğlu, Məmmədova Arifə Kərim qızı (AZ)

(54) Hissələrin və alətlərin emalı üçün lazer qurğusu.

(57) Təqdim edilən lazer qurğusu maşın hissələrinin və alətlərin işçi səthlərinin termiki möhkəmləndirilməsi məqsədi üçündür və maşınqayırma və cihazqayırma istifadə oluna bilər. Hissələrin və alətlərin emalı üçün lazer qurğusu lazer generatorundan, mənfı linza, linza, çevrilən güzgü və fokuslayıcı lindən ibarət teleskopik sistemdən ibarətdir. Teleskopun mənfı linzası şüalanmanın optik oxuna $\alpha=3^0 \dots 5^0$ bucaq altında yerləşdirilmiş və fırlanma intiqalı ilə birləşdirilmiş öz oxu ətrafında fırlanan oyma qda bərkidilmişdir. O, öz girişi ilə idarəetmə blokuna onun çıxışı isə qidalanma blokunun girişinə qoşulur.

Təqdim edilən qurğu dəstənin en kəsiyi üzrə şüalanma intensivliyinin bərabərliyini, hissələrin və alətlərin termiki möhkəmləndirilmənin keyfiyyəti yüksəlir.

Bu mənfı linzanın maillı yerləşməsi və teleskopun eyni zamanda linzanın optik oxu ətrafında fırlanması hesabına əldə edilir.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 02

(21) a2002 0166

(22) 09.09.2002

(51)⁷C 02F 1/463

(71) Azərbaycan Respublikası Akademik H.Ə.Əliyev adına Ekologiya İnnovasiya Mərkəzi (AZ)

(72) Abdulla-zadə Abdulla Əbülfəz oğlu, Əbülfətov Asif Qara oğlu (AZ)

(54) Elektrokoaqulyator.

(57) İxtira əsasən təbii bulanıq suları, eləcə də, kimya, yeyinti və başqa sənaye sahələrinin çirkab sularını koaqulyasiya etmək üçün nəzərdə tutulan elektrokoaqulyatorlara aiddir.

İxtiranın məsələsi koaqulyasiya prosesinin intensivliyinin və elektrokoaqulyatorun məhsuldarlığının artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, elektrokoaqulyator, içərisində loqarifmik spiral şəkilli elektrodlar yerləşdirilmiş silindrik gövdədən, təmizlənən suyu qəbul etmək və xaric etmək üçün borulardan ibarət olmaqla, gövdə koaqulyantı daxil etmək və təmizlənməmiş suyu tangensial keçmək üçün boruları olan mərkəzi kamera ilə təchiz olunub, kameranın aşağısında emal olunmuş suyu xaric etmək üçün boru quraşdırılıb, beləki, elektrodlar bir-birindən yarımkeçirici arakəsmə ilə ayrılmış kameralarda yerləşdirilmişdir və anod əriməyən materialdan hazırlanmışdır.

C 07

(21) a2003 0052

(22) 12.03.2003

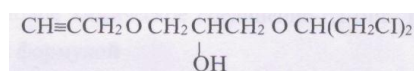
(51)⁷C 07C 21/22, 33/042

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Qarayev Siyavuş Fərhad oğlu, Nəcəfova Lalə Mikayıl qızı, Talıbov Güləhməd Mirəhməd oğlu, Məmmədova Pərvin Şamxal qızı (AZ)

(54) 1,1 -Bis-(xlormetil)-2,6-dioksa-8-nonin-4-ol sürtkü yağlarına antimikrob aşqar kimi.

(57) İxtira tərkibində halogen olan doymamış atsiklik kimyəvi birləşmələrə, konkret olaraq, yeni birləşmə olan 1,1-Bis-(xlormetil)-2,6-dioksa-8-nonin-4-ola aiddir. Sürtkü yağlarında yüksək antimikrob xassəyə malik, formulu

olan yeni kimyəvi birləşmə 1,1-Bis-(xlormetil)-2,6-dioksa-8-nonin-4-ol təklif edilmişdir.

(21) a2002 0177

(22) 27.09.2002

(51)⁷C 07C 39/06, 211/43

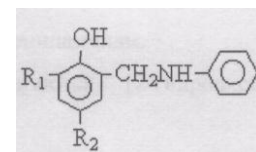
(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Rəsulov Çingiz Qinyaz oğlu, Əzizov Akif Həmid oğlu, Nəbiyev Fərhad Əsrəf oğlu, Babayev və Rəna Kamil qızı, Quliyev Fəryaz Ağakərim oğlu (AZ)

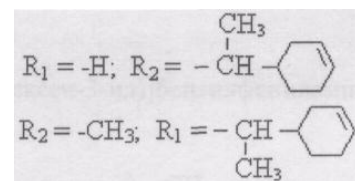
(54) [2-hidroksi-, (etiltsikloheksen-3-il)] benzilfenilaminlər T-1500 transformator yağına antioksidant.

(57) İxtira üzvi kimya sahəsində tərkibində altıüzvlü aromatik nüvənin karbon atomları ilə bağlı olan hidrokoksil və amin qrupları saxlayan karbot-siklik birləşmələrə konkret olaraq [2-hidroksi-, (etiltsikloheksen-3-il)] benzilfenilaminlərə aiddir.

Ümumi formulu:

haradadır

olan [2-hidroksi-, (etiltsikloheksen-3-il)] benzilfenilaminlər transformator yağına antioksidant kimi təklif olunur.

(21) a2002 0240

(22) 25.12.2002

(51)⁷C 07C 49/10; C 07B 35/04

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Mehtiyeva Nərminə Tərhan qızı, Hüseynov Faiq Ömər oğlu,

**Poladov Firuz Müslüm oğlu,
Əcmov Ayaz Keykavus oğlu
(AZ)**

(54) Metiletilketonun alınması üsulu.

(57) İxtira üzvi sintez məhsulunun istehsalına aiddir. Bu məhsul həm həllədiçi kimi, həm də neftkimya sənayesində tətbiq sahəsi tapa bilər.

İxtiranın məqsədi - daha ucuz və sadə yolla metiletilketonun alınmasıdır. Bu da prosesin temperatur səviyyəsinin azaldılmasına, konversiya və selektivliyin artırılmasına imkan verir.

İxtiranın məğzi – metiletilketonun atmosfer təzyiqində, 125-150°C temperatur intervalında, spirtin 1,5÷2,0 saat⁻¹ həcmi sürətində qrafit üzərinə hopdurulmuş Ni-Cr katalizatorun iştirakı ilə ikili butil spirtindən buxar fazada dehidrogenləşmə prosesi nəticəsində alınmasıdır.

Göstərilən üsul prosesin aşağı temperaturda aparılmasına, metiletilketonun çıxımının 50%, selektivliyinin 94% yüksəldilməsinə imkan verir.

(21) a2003 0016

(22) 24.01.2003

(51)⁷C 07C 63/00, 63/04, 27/00

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Əzizov Akif Həmid oğlu, Zeynalov Eldar Bahadır oğlu, İskəndərova Sevil Əlişan qızı, Qarayeva Zəfəra Yusif qızı, Xanmətov Əkbər Əkbər oğlu, Nuriyev Lətif Heydəli oğlu, Ağayev Bahadır Kərim oğlu, Nəsirov Füzuli Əkbər oğlu (AZ)

(54) P-toluil turşusunun alınma üsulu.

(57) İxtira bir nüvəli aromatik monokarbon turşularının, o cümlədən, p-toluil turşusunun alınma üsuluna aiddir. Maye fazada havanın oksigeni vasitəsi ilə p-kisilolun 90-130 °C temperaturda, atmosfer təzyiqində komponentlərin 0,5:1:0,25 kütlə nisbətində Zr-Co tərkibli katalitik sistemin və promotor kimi kalium bromidin işti-

rakı ilə oksidləşməsindən ibarət p-toluil turşusunun alınma üsulu təklif olunur. Məhsulun çıxımı 93 % təşkil edir.

(21) a2002 0127

(22) 11.07.2002

(51)⁷C 07D 263/00; C 02F 1/50;

E 21B 43/22

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Abbasov Vaqif Məhərrəm oğlu, Xıdırov Cavid Nəbi oğlu, Səmədov Ataməli Məcid oğlu, Cəforova Rəna Zakir qızı (AZ)

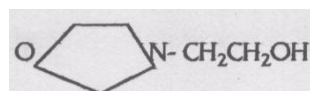
(74) Məmmədova B. (AZ)

(54) β-(3-N-oksazolidil) etanol-çoxfunksiyalı təsirə malik bakterisid, onun alınma üsulu, sulfat-reduksiyaedici bakteriyaların artımının qarşısının alınması üsulu.

(57) β-(3-N-oksazolidil) etanol-çoxfunksiyalı təsirə malik bakterisid, onun alınma üsulu, sulfat-reduksiyaedici bakteriyaların artımının qarşısının alınması üsulu.

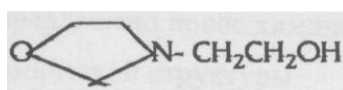
İxtira üzvi birləşmələrin sintezi sahəsinə, xüsusilə sulfat-reduksiyaedici bakteriyaların artımının qarşısını alan və bakterisid təsirə malik heterotsiklik aminlər sinfinə aiddir.

Təqdim olunan ixtiraya uyğun olaraq,

kimyəvi quruluşlu çoxfunksiyalı təsirə malik bakterid xassəli yeni kimyəvi birləşmə p-(3-N-oksazolidil) etanol təklif edilmişdir. Ekvimolekulyar nisbətdə götürülən paraformun dietanolaminlə 75 - 80° C temperaturda polikondensasiya yolu ilə aparılan alınma üsulu təklif edilmişdir.

Həmçinin kimyəvi formulu

olan β-(3-N-oksazolidil) etanolun, 10-25 mq/l miqdarda suya qatılmaqla neft layına vurulması yolu ilə SRB ar-

tımının qarşısının alınması üsulu təklif olunur.

Eyni zamanda təklif olunan birləşmənin alınma üsulu sadə və iqtisadi cəhətdən səmərəlidir, məqsədli məhsulun 95 %-ə qədər çıxımını təmin edir.

Təklif olunan üsulla alınan yeni birləşmə 10-25 mq/l qatılıqda sulfat-reduksiyaedici bakteriyaları tamamilə məhv edir və hidrogen-sulfid korroziasının qarşısını 85-99,4 % alır.

(21) a2002 0238

(22) 25.12.2002

(51)⁷C 07D 303/04

(71) «Azərkimya» Dövlət Şirkətinin Sumqayıt «Üzvi-Sintez» zavodu (AZ)

(72) Sadıqov Fikrət Məhəmməd oğlu, Mustafayev Firudin Bəylər oğlu, Hüseynov Darvin Əli oğlu, Cəmilov Ramiz Səfər oğlu, Ahyev Nadir Əli oğlu, Hacıyev Rauf Muxtar oğlu, Məmmədov Camal Veys oğlu, Nəzərov Fətulla Boylu oğlu (AZ)

(54) Propilen oksidinin alınması üsulu.

(57) İxtira üzvi kimyaya, konkret olaraq, propilen oksidin alınması üsuluna aiddir.

İxtiranın məsələsi propilen oksidinin çıxımının artırılması, xlorüzvi birləşmələrin tullantılarının miqdarının azaldılması və atmosferin çirklənməsinin qarşısının alınmasıdır.

Propilen oksidinin alınması üsulu propilenin hipoxlorlaşdırılması, alınan propilenxlorhidrinin kalsium karbonat ilə neytrallaşması və kalsium hidroksid ilə yüksək temperaturda sabunlaşması yolu ilə olub, hipoxlorlaşmadan sonra alınan turş propilenxlorhidrini deqzasiyaya uğradırlar, bu zaman ayrılmış propileni hipoxlorlaşma prosesinin qazşəkili tullantısı olan reaksiyaya girməyən propilen və HCl qarışığı ilə qarışdırırlar və 3% natrium hidroksid məhlulu ilə neytrallaşdırırlar, bundan sonra reaksiyaya girməyən propileni 45-55°C temperaturda xlor və su iştirakında utilizasiyaya uğradırlar, və alınmış propilenxlorhidrini ümumi propilenxlorhidrinin axını ilə birlikdə 90-100°C temperaturda 10-12% kalsium hidroksid məhlulu ilə sabunlaşdırırlar. Alınan

propilen oksidinin çıxımı 94,5 % təşkil edir.

- (21) 94/000314
(22) 25.03.1994
(51)⁷C 07K 15/00; C 12N 15/27
(71) **Çuqai Seyaku Kabuşiki Kaişa (JP)**
(72) **Tatsumi Yamazaki, Şiqekazu Naqata, Masayuki Tsutiya, Yuiçi Xirata, Osami Yamamoto, Yasuo Sekimori (JP)**
(54) **Qranulositlərin koloniyalarının əmələ gəlməsini tənzimləyən faktorun alınması üsulu.**

(57) İxtira biotexnologiyaya, xüsusilə rekombinant DNT texnologiyası vasitəsilə qranulositlərin koloniyalarının əmələ gəlməsini tənzimləyən faktorun alınmasına aiddir.

İxtiranın mahiyyəti: qranulositlərini koloniyalarının əmələ gəlməsini tənzimləyən insan faktoru fəallığına malik olan polipeptidin və ya qliko-proteinin alınması üsulu göstərilən fəallığa malik olan polipeptidi kodlaşdıran məlumat RNT-nə (mRNT) komplementar ikisaplı KDNT-nin, və qranulositlərin koloniyalarının əmələ gəlməsini tənzimləyən faktor fəallığına malik olan polipeptidi kodlaşdıran insanın xromosom geninin alınmasını, genin vektorun içərisində qurulmasını, resipient hüceyrələrin alınmış rekombinant DNT-nin transformasiyasını, məqsədli məhsulun ayrılmasını və təmizlənməsini nəzərdə tutur.

C 08

- (21) a2002 0021
(22) 05.03.2002
(51)⁷C 08F 240/00
(71)(72) **Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Sadıqov Fikrət Məmməd oğlu, Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu, Fərhadova Gülarə Tağı qızı, Kazımov Sabir Məmməd-əli oğlu, İbrahimov Hikmət Gəmal oğlu (AZ)**
(74) **Məmmədova B.A.**
(54) **Neftpolimer qətranının alınma üsulu.**

(57) İxtira neftkimya sahəsinə, xüsusilə, neftpolimer qətranının alınmasına aiddir.

C₅ fraksiyasının Al-tərkibli katalizatorla təmasda olmasını sonradan alman katalizatorun yuyulması və qurudulmasını özündə birləşdirən neft-polimer qətranının alınma üsulu təklif edilir.

C₅ fraksiyasının katalizatorla təması sadə efirin iştirakı ilə 30-50°C temperaturda, 1:(1÷3) katalizator: efir nisbətində aparılır. Bu zaman efir dizopropil efiri və ya dietil efiri ola bilər.

Üsul iqtisadi cəhətdən səmərəli, sənayedə tətbiq etmək üçün yararlıdır.

- (21) a2002 0179
(22) 27.09.2002
(51)⁷C 08G 8/08, 8/16, 8/36
(71) **Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)**
(72) **Abdullayev Yaqub Hidayət oğlu, Əzizov Akif Həmid oğlu, Əhmədov Sabir Mustafa oğlu, Əmiraslanova Mənzər Nəzəməddin qızı, Çələbiyev Çələbi Əbakir oğlu, Rüstəmov Rüfət Əşrəf oğlu, Rzayev Əkrəm Xəlil oğlu (AZ)**
(54) **Novolak və rezol tipli fenolformaldehid oliqomerləri hibridinin və onun butil efirinin alınma üsulu.**

(57) İxtira yüksəkmolekullu birləşmələr sahəsinə, xüsusən novolak və rezol tipli fenolformaldehid oliqomerləri hibridinin butil efirinin və onun əsasında davamlı örtüklərin, elektroizolyasiya materiallarının, başqa kompozisiyaların tərkibinə əlavələrin alınması üsuluna aiddir.

İxtirada qoyulmuş məsələ yüksək istismar keyfiyyətlərinə malik yeni çeşidli örtük, elektroizolyasiya materialları, kompozisiyalara əlavələr kimi tətbiqi olunan novolak və rezol tipli fenolformaldehid oliqomerləri hibridinin butil efirinin alınmasından ibarətdir.

İxtirada qoyulan məsələ, novolak və rezol tipli fenolformaldehid oliqomerləri hibridinin və onun butil efirinin alınması üsulu, fenolformaldehid oliqomerlərinin hibridinin alınması və alınmış hibridin efirləşməsi

mərhələlərindən ibarət olaraq novolak və rezolun müvafiq olaraq, 1:2-4 kütlə nisbətlərində, 70-80°C temperaturda, turş mühidə (PH=3-5), 2 saat müddətində aparılaraq, alınmış hibridin butil spirti ilə efirləşməsi hibridin butil spirtinə 1:1-1,5 kütlə nisbətində turş mühidə aparılaraq həll olunur.

Təklif olunan üsul məlum oliqomerlərdən tərkib etibarilə fərqlənən novolak və rezol tipli fenolformaldehid oliqomerləri hibridinin və onun butil efirinin alınmasını və onun əsasında neft və benzin mühitinə davamlı kompozisiyaların hazırlanmasını təmin edir.

C 09

- (21) a2002 0134
(22) 17.07.2002
(51)⁷C 09D 123/04, 123/14, 163/08
(71) **Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)**
(72) **Bilalov Yaşar Mahmud oğlu, Həsənov Yaşar Həsən oğlu, Əmirov Fərid Əli oğlu, Revin Sergey İvanoviç, Şahmaliyev Əliqə Mustafa oğlu, Bayramov Vüqar Vəli oğlu (AZ)**
(54) **Qoruyucu örtüklər üçün suemulsiya kompozisiyası.**

(57) İxtira dağıdıcı mühidə və müxtəlif iqlim şəraitlərində istismar edilən metal konstruksiyaların polimer qarışıqları əsasında suemulsiya kompozisiyaları ilə korroziyadan qorunma sahəsinə aiddir.

Tərkibində örtük əmələgətirici kimi 5 kütl.% texniki karbonla doldurulmuş və 7 kütl.% epoksid qətranı ilə modifikasiya edilmiş etilen-propilen sopolimeri (SKEPT-60) və epoksid-dian qətranının (ED-20) qarışığını, bərkidici kimi polietilenpoliamini, komponentlərin aşağıdakı nisbətində, kütlə hissəsi ilə, saxlayan suemulsiya kompozisiyası təklif olunub:

Doldurulmuş və modifikasiya edilmiş SKEPT-60	60-70
Epoksid-dian qətranı (ED-20)	30-40
Polietilenpoliamin	2,7-3,1

Suemulsiya kompozisiyası yüksək mexaniki, adgeziyaya və zərbə davamlığına, elastikliyinə, həmçinin iqlim şəraitlərinin təsirinə davamlığa malikdir.

(21) a2002 0231

(22) 12.12.2002

(51)⁷C 09D 195/00

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Səmədova Fəzilə İbrahim qızı, Hacıyev Tofiq Abbas oğlu, Allahverdiyev Əli-Paşa Əli-Murad oğlu, Əhmədov Valeh Səid oğlu (AZ)

(54) Lak üçün xüsusi bitumun alınması üsulu.

(57) İxtira neft emalına, xüsusən neftin ağır hissəsini emal etməklə lak sənayesi üçün xüsusi bitumun alınması üsuluna aiddir.

Tərkibində 40-45% qətranı olan, 480°C-dən yüksəkdə qaynayan neft qalığını, qabaqcadan qarışdıraraq homogenləşdirib, 230-240°C-də, hər 1 kq məhsula dəqiqədə 1,0-1,5 litr hava verməklə oksidləşdirmə yolu ilə lak üçün xüsusi bitum almaq usulu təklif olunur.

Bu üsulla, lak sənayesi üçün, iqtisadi əlverişli yolla yüksək keyfiyyətli xüsusi lak bitumu alınır.

(21) a2002 0178

(22) 27.09.2002

(51)⁷C 09K 3/32

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Əsədov Ziyafəddin Həmid oğlu, Ağazadə Ələsgər Dadaş oğlu, Əhmədova Gülnarə Allahverdi qızı, Eyyubova Solmaz Kərim qızı, Salamova Nərgiz Valeh qızı (AZ)

(54) Neftiyyəci və neftdispersləyici reagent.

(57) İxtira neftiyyəci və neftdispersləyici reagentlərə, məhz antropogen amillər və təbii hadisələr nəticəsində su hövzələrinin səthindən neft və neft mənşəli məhsulların nazik təbəqələrinin (qalınlığı 0,5 mm-dən az) kənar edilməsi üçün reagentlərə aiddir.

Qoyun və ya mal piylərinin C₁₄-C₁₈ ali monokarbon turşu fraksiyasının oksipropilatlarını, həlledici kimi

su və ya heptan saxlayan reagent təklif olunur ki, onun komponentlərinin nisbəti % : qoyun və ya mal piylərinin turşu fraksiyalarının oksipropilatları - 3-5, həlledici (su və ya heptan) - 95-97 kimidir və reagent qoyun piyinin C₁₄-C₁₈ ali monokarbon turşu fraksiyasının oksipropilatları kimi miristin (C₁₄), palmitin (C₁₆), stearin (C₁₈), olein (C₁₈) və linol (C₁₈), mal piyinin C₁₄-C₂₀ ali monokarbon turşu fraksiyasının oksipropilatları kimi isə miristin (C₁₄), palmitin (C₁₆), palmitlein (C₁₆), stearin (C₁₈), olein (C₁₈), linol (C₁₈) və araxidon (C₂₀) turşularının oksipropilatlarını saxlayır.

Qoyun və ya mal piylərindən alınmış ali monokarbon turşu fraksiyalarının oksipropilatları əsasında neftiyyəci və neftdispersləyici reagentlər 3-5%-li (kütlə ilə) su və ya heptanda dispersiya şəklində hazırlanır və məlum reagentlərlə müqayisədə yaxşı effektivliyə malikdir.

C 10

(21) a2002 0108

(22) 14.06.2002

(51)⁷C 10G 21/14, 21/08

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Səmədova Fəzilə İbrahim qızı, Qasımova Aliyə Mirzə qızı, Rəşidova Sənubər Yusif qızı, Əliyeva Vəcihə Məmməd Sadiq qızı (AZ)

(54) Neft qalıqlarının asfaltensizləşdirilməsi üsulu.

(57) İxtira neft emalı sahəsinə, xüsusən neft qalıqlarının asfaltensizləşdirilməsinə aiddir.

Metan sırası yüngül karbohidrogen həlledicilərlə neft qalıqlarının asfaltensizləşdirilməsi üsulu, sonrakı çökdürülməsi və asfaltənlərin ayrılması ilə təklif edilir ki, asfaltensizləşdirilmə karbon dioksidi ilə aparılır.

Məsələ həmçinin belə həll olunur: ekstraksiya 70-80°C temperaturda, 7,3-8,0 Mpa təzyiqdə yüngül karbohidrogen həlledicinin xammala görə (0,7-1):1 kütlə nisbətində və karbon dioksidin xammala görə (0,8-1):1 nisbətində aparılır.

Təqdim edilən üsul iqtisadi sərfəlidir, asfaltənlərin yüksək çıxımını (1,45-1,5%) təmin edir və praktiki tətbiq olunur.

(21) a2002 0237

(22) 24.12.2002

(51)⁷C 10M 101/02, 129/26, 169/06

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Səmədova Fəzilə İbrahim qızı, Hüseynova Balacaxanım Əbdül qızı, Quliyev Fəryaz Ağakərim oğlu, Qasımova Aliyə Mirzə qızı (AZ)

(54) Turbin yağı.

(57) İxtira neft yağlarının alınma sahəsinə, xüsusən tərkibinə görə mineral əsaslı olub, aşqarlar kompozisiyasından ibarət olan, müxtəlif turboaqrəqatları və köməkçi mexanizmləri yağlamaq məqsədilə işlədilən turbin yağının tərkibinə aiddir.

İxtiranın məqsədi turbin yağının istismar xassələrini yaxşılaşdırmaq, antioksidləşmə sabitliyini artırmaq və həmçinin qiymətini ucuzlaşdırmaqdan ibarətdir.

Məqsədə onunla nail olunur ki, turbin yağı tərkibində mineral yağ, alkenil kəhraba turşusunun turş efriri, etilen və propilen oksidlərinin blokso-polimeri, polimetilsiloksan mayesi, antioksidləşdirici aşqar kimi turş oksigenli birləşmələri aşağıda göstərilən nisbətdə (kütlə %) saxlayır.

Alkenil kəhraba turşusunun turş efriri	0,01 - 0,03
Etilen və propilen oksidlərinin blokso-polimeri	0,01 - 0,02
Polimetilsiloksan mayesi	0,003-0,005
Turş oksigenli birləşmələrin konsentratı	0,001-0,003
Mineral yağ	100-ə qədər

Yağın tərkibində istifadə olunan turş oksigenli birləşmələrin konsentratının miqdarca, qalan aşqarların miqdarının cəminə 0,0045-0,0135 nisbətində əlavə olunması, yağın oksidləşməyə qarşı sabitliyinin xeyli dərəcədə artmasına və həmçinin onun dəyərinin aşağı düşməsinə səbəb olur.

- (21) a2002 0230
(22) 10.12.2002
(51)⁷C 10M 105/06, 105/56, 105/62, 105/78
(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akad. Ə.M.Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Kazımzadə Əli Kazım oğlu, Məmmədova Afayət Xəlil qızı, Nağıyeva Elmira Əli qızı (AZ)
(54) Motor yağları üçün çoxfunksiyalı aşqarın alınma üsulu.

(57) Təklif edilən ixtira neftkimya sahəsinə, konkret olaraq motor yağlarına çoxfunksiyalı aşqarın alınma üsuluna aiddir.

Üsulu alkilfenol, formaldehid, etanolamin və aminsaxlayan birləşməni alkilfenolun kütləsinə nisbətən 6-7 % götürülmüş bor turşusu iştirakı ilə kondensləşdirməklə aparırlar və alınan məhsulu Ca(OH)₂ ilə neytrallaşdırırlar.

Bu üsulla alınmış çoxfunksiyalı aşqar yüksək antioksidləşmə və yeyilməyə qarşı davamlılıq xassələrinə malik olub sürtkü yağlarının lazımı istismar keyfiyyətlərini yaxşılaşdırır.

- (21) a2001 0071
(22) 13.04.2001
(51)⁷C 10M 107/02-107/10
(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H. Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)
(72) Quliyev Rəsul Şirin oğlu (AZ)
(54) Sintetik sürtkü yağlarının alınma üsulu.

(57) İxtira α-olefin karbohidrogenlərinin oliqoləşdirilməsi vasitəsilə sürtkü yağlarının alınması sahəsinə aiddir. C₄-C₃₀ α-olefin karbohidrogenlərinin neft fraksiyaları, benzin və ya kerosin (ağ neft) mühitində alüminium xlorid katalizatorunun iştirakı ilə oliqoləşdirmə üsulu ilə sintetik sürtkü yağlarının alınması təklif olunur.

Təklif edilən üsulu tətbiq etdikdə oliqoləşdirmə nəticəsində sintetik yağların çıxımı, α-olefin karbohidrogenlərinə görə, 100%-dən artıq olur. α-olefin karbohidrogenləri benzin fraksiyası mühitində oliqomerləşdirdikdə bu yağlar almır: artkik ATM-

65, transformator, T-1500 transformator, orta özlülüklü M-6 və MC-20, yağların ümumi çıxımı 109% olur. Alınmış sintetik yağların bir-biri ilə və ya neft yağları ilə qarışdırıqda, dünya standartlarına uyğun olan, geniş çeşidli sürtkü yağları almaq mümkündür.

Təklif edilən üsul tullantısızdır və sintetik yağlarla bərabər qiymətli əlavə məhsullar almağa imkan verir.

- (21) a2001 0124
(22) 14.06.2001
(51)⁷C 10M 135/10
(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Ağayev Əmirçoban Nəsir oğlu, Sadıxov Kamil İsmayıl oğlu, Vəliyeva Səadət Mövsüm qızı, Muradova Fəridə Mustafa qızı, Gülləliyev İkrəm Cənnətəli oğlu, Həsənova Sədaqət Əyyub qızı (AZ)
(54) Sürtkü yağlarına sulfonat aşqarının alınma üsulu.

(57) İxtira neft kimyası sahəsinə, xüsusilə, sürtkü yağlarına sulfonat aşqarının alınma üsuluna aiddir. İxtiranın məqsədi aşqarın oksidləşməyə və korroziyaya qarşı xassələrini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir.

Bu məqsədə alkilaromatik xammalın sulfolaşması və ardıcıl olaraq sulfolaşma məhsulunun kalsium hidrokoksidlə işləmə yolu ilə sürtkü yağlarına sulfonat aşqarının alınma üsulunda alkilaromatik xammal əvəzinə fenolun etilenin yüksək temperaturlu oliqomerləşmə prosesinin 20-28 karbon atomuna malik α-olefinlərlə alkiləşmə məhsulundan istifadə etməklə nail olunur.

BÖLMƏ D

TOXUMA MALLAR VƏ KAĞIZ

D 03

- (21) a2002 0241
(22) 30.12.2002
(51)⁷D 03D 47/26
(71)(72) Fərzəliyev Məzahir Həmzə oğlu, Cəfərov Elman Novruz

oğlu, Fərzəliyev Asiman Məzahir oğlu (AZ)

- (54) Əsnəyi dalğavari hərəkət edən çoxəsnəkli toxucu dəzgahı üçün parça əmələgətirici qurğu.

(57) İxtira toxuculuq maşınqayırmasına aiddir və çoxəsnəkli toxucu maşınlarının layihələndirilməsi zamanı istifadə edilə bilər.

İxtiranın məsələsi lövhə çıxıntılarının arqac saplarına göstərdiyi mexaniki təsiri və onların qırılmasını azaltmaq, toxucu maşının məhsuldarlığını artırmaq və parça keyfiyyətini yüksəltməkdir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, əsnəyi dalğavari hərəkət edən çoxəsnəkli toxucu dəzgahı üçün parça əmələgətirici qurğu, val üzərində yığılmış vurucu lövhələri, onların hər birində çevrə üzrə yerləşmiş və vurucu lövhənin fırlanma istiqamətinə əks istiqamətdə artan hündürlüklü çıxıntıları olub ixtiraya əsasən, lövhənin çıxıntıları maksimal hündürlüyü lövhənin fırlanma radiusu ilə üst-üstə düşən sinusoidal əyri şəklində yerinə yetirilib.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 02

- (21) a2002 0228
(22) 04.12.2002
(51)⁷E 02D 27/28, 27/24
(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
(72) Baxşəliyev Valeh İsmixan oğlu (AZ)
(54) Bünövrə.

(57) İxtira maşın, qurğu, bina bünövrələri sahəsinə aiddir və bu bünövrələrin layihələndirilməsi zamanı istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi bina və qurğuların müxtəlif texniki və təbii səbəblərdən rəqslərinin amplitudunun azaldılması və rezonans hadisəsinin qarşısının alınması üçün bünövrə konstruksiyasının yaradılması və bünövrə materialının qənaətlə istifadə olunmasıdır.

Qoyulan məsələ belə həll edilmişdir ki, ixtiraya əsasən torpağa tö-

külmüş beton çubuqlara söykənən monolit hissədən ibarət olan bünövrə təklif edilmişdir. Bu çubuqların hündürlükləri torpağın və qurğunun parametrləri və xarakteristikalarından asılı olaraq tapılır.

E 03

(21) a2001 0147

(22) 23.07.2001

(51)⁷E 03B 11/00

(71)(72) Vəliyev Məmməd Əkbər oğlu, Bağırov Eldar Həsən oğlu (AZ)

(54) Su üçün tutum.

(57) İxtira məişətdə su təchizatı sistemlərinə aiddir və su itkisinin qarşısını almaq üçün nəzərdə tutulmuşdur. İxtiranın məsələsi su itgisinin qarşısını almaq və istifadəçinin iştirakı olmadan su doldurma və ondan istifadə rejimini tənzimləyən qurğu yaratmaqdır. Qarşıya qoyulan məsələ aşağıdakı kimi həll olunur:

Su üçün tutum çəndən, doldurma və istifadə xətlərində təzyiq artdıqda onu azaltmaq üçün suötürücü xəttindən və əks klapanla ibarət olmaqla, ixtiraya görə, tutumun doldurma xəttinin mərkəzində konus şəkilli deşiyi olan şayba və ox istiqamətində kanalı və ona perpendikulyar istiqamətdə müxtəlif səviyyələrdə yerləşmiş iki deşiyi olan, aşağı ucu kəskin konus şəkilli rezin kipləşdirici ilə təchiz olunmuş bağlayıcı klapan quraşdırılmışdır.

Su tutumunun belə konstruksiyası ondan istifadə zamanı istifadəçinin iştirakını tələb etmir, su sərfi azalır, itkinin qarşısı alınır.

E 21

(21) 99/001218

(22) 11.11.98

(51)⁷E 21B, 5a; F 04B 47/02

(71)(72) Eyvazova Züleyxa Eylaq qızı (AZ)

(54) Ştanqlı quyu nasosun intiqalı.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, xüsusi olaraq ştanqlı quyu nasosunun intiqalına aiddir və neft quyularının istismarında istifadə oluna bilər.

İxtiranın məqsədi vaxtaşırı daşma nəticəsində su ilə basılma region-

larda avadanlığın fasiləsiz işini təmin edən, təmir işlərinin təhlükəsizliyinin yüksəldilməsi və lazımı gediş yolu həddinin əldə edilməsi üçün ştanqlı quyu nasosu intiqalının yaratmasıdır.

Göstərilən məsələ təklif edilən ştanqlı quyu nasosu intiqalının konstruksiyasında barabanlarla təmin edilmiş val, oturmaq, dirək, onun yuxarı müstəvisində dayaq ötürməsi ilə mühərriklə əlaqələndirilmiş reduktor, reduktorun çıxış valında isə işkillə oturdulmuş çarxqolların istifadəsi ilə həll edilir. Çarxqollar differensial dartıcı ilə bərkidilib və əks yüklərlə təmin ediliblər. Çarxqollar kanat şəkilli çevik bənd ilə valda quraşdırılan yan barabanların vasitəsi ilə həmin vala əlaqələndirilir. Val, oynaqlar vasitəsi ilə dirəyə bağlanan oturmaqda yerləşdirilmiş dayaqların üzərində quraşdırılıb. Mərkəzi baraban yan barabanlar oturdulan valda quraşdırılır və kirkəc ştokimun aşqısı ilə digər çevik bəndlə əlaqələndirilir. Oturmağın konstruksiyası oynaqlıdır və çərçivəyə tərənəmz birləşdirilir. Təmir zamanı onu sökmək, oynaq ətrafında döndərmək, müəyyən bucaq altında çəpləşdirmək və beləliklə quyu ağzında tələb olunan fəzanı azad etmək olur.

(21) a2002 0218

(22) 20.11.2002

(51)⁷E 21B 7/00, 11/00

(71) Əliyev Vaqif İzzət oğlu (AZ)

(72) Əliyev Vaqif İzzət oğlu, Məcidov Həsən Nurəli oğlu (AZ)

(54) Yöndəldici keçirici.

(57) İxtira neft və qaz quyularının qazılması sahəsinə, xüsusilə də quyu lüləsinin meyl etməsinin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş qurğulara aiddir.

İxtiranın məsələsi işin etibarlılığını təmin edən və quyu lüləsinin istiqamətində hesabiyə nəzərən olan xətanı aradan qaldıran, yüksək texniki xarakteristikalara malik olan keçiricinin yaradılmasıdır.

Məsələ onunla həll olunur ki, yuxarı hissəsində qıfıl yivi olan mufta kəsilmiş gövdəsi olan yöndəldici keçirici təklif edilir. Gövdənin daxilində, iki diamənit oymaq və onların da daxilində maqnitlər olan iki tıxac yer-

ləşmişdir. Gövdənin aşağı konusşəkilli hissəsi 2°30' bucaqlı əyri qıfıl yivinə malikdir. Bu zaman maqnitər əyri qıfıl yivinin istiqaməti üzrə bir müstəvidə quraşdırılmışdır. Verilən keçirici, quyu lüləsinin hesabiyə istiqamətini ciddi surətdə saxlamağa imkan verir.

(21) a2002 0210

(22) 01.11.2002

(51)⁷E 21B 33/12

(71)(72) Cənəhmədov Əhəd Xanəhməd oğlu, Məmmədov Vəlif Talib oğlu, Hacıyeva Lalə Səməddin qızı (AZ)

(54) Pakerin kipləndirmə düyünü.

(57) İxtira neft və qaz sənayesində əsasən neft, qaz və vurucu quyularda izolyasiya işlərinin aparılması üçün, eləcə də quyuların ayrılıqda eynivaxtılı istismarı üçün tətbiq edilən qurğulara aiddir.

İxtiranın məsələsi kipləndirmə düyününün işinin etibarlılığının yüksəldilməsi və kipləndirici elementin relaksasiyasının azaldılması, kipləndirmə düyününə öz-özünə kipliyin təmin olunması və pakerdə kipləndirmənin ömrünün artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, pakerin kipləndirmə düyünü gövdədən, rezin kipləndirici elementdən və dayaqlarından ibarət olub, ixtiraya görə, kipləndirici element daxili tərəfdən üçbucaq profilli iki paz və xarici tərəfdən bir paz ilə yerinə yeritilib, daxili tərəfin pazlarında elastik həlqələr yerləşdirilib.

Təklif olunan kipləndirmə düyünü ilə paker öz-özünə kipləndirmə rejimində işləyir və hermetikliyin uzunömürlülüüyü təmin olunur, bu isə bütövlükdə paker avadanlığının işgörmə qabiliyyətini yüksəldir.

(21) 99/001591

(22) 22.12.98

(51)⁷E 21B 33/13

(71) İsmayılov Aydın Cahangiroviç (AZ)

(72) Bayramov Məsənnif Müstəcib oğlu, Abdullayev Teymur İbrahim oğlu, Yusifov Rauf Əli oğlu, İsmayılov Aydın Cahangiroviç (AZ)

(54) Laya təsirin tənziplənməsi üsulu.

(57) İxtira neftqazçıxarma sənayesinə, xüsusən yataqların işlənməsinin tənziplənməsi üsullarına aiddir.

Qoyulmuş məsələ, məlum neftverən və suvurucu guyuların iş rejimlərini tənziplənməklə su vurucu quyularda qəbuletmə profilini bərabərləşdirilməsi üsulu ilə tənziplənmə, quyuların hasilatları dinamikasına əsasən alınmış korrelyasiya ölçüsünün artması əyirilarinin xarakteri vasitəsilə həll edilir.

Üsulun texniki-iqtisadi səmərəliliyi layların neftverimini artırmaqdan irəli gəlir.

(21) a2002 0165
(22) 09.09.2002
(51)⁷E 21B 36/04

(71)(72) Paşayev Arif Mir Cəlal oğlu, Mehdiyev Arif Şəfaət oğlu, Hübətov Həsən Həşim oğlu, Nizamov Telman İnayət oğlu, Vəliyev Mahir Yolçu oğlu, Nuriyev Mikayıl Əziz oğlu, Eyyubov Elvir Məcnun oğlu, Musayev Abdulla Sabir oğlu, Nizamov Anar Telman oğlu (AZ)
(54) Elektrikqızdırıcı aparatın avtomatik idarə qurğusu.

(57) İxtira neft sənayesinə aiddir, və neft və qazçıxarma sahələrində boruların deparafinləşməsi, dehidratlaşması, çıxış xətlərinin donmasının qarşısının alınması, qatı neftlərin nəql etmədən qabaq qızdırılması, davamlı emulsiyaların qızdırılmaqla parçalanması və s. vacib olan yerlərdə istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi işin etibarlılığının artırılması, qazın sərfi kəsilərkən spiralın qızmasının qarşısının alınması, qurğu uzun müddət elektrik şəbəkəsinə qoşulmadıqda elektrik qızdırıcısının spiralının oksidləşmədən mühafizə edilməsidir.

Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, elektrikqızdırıcı aparatın avtomatik idarə qurğusu elektrik qızdırıcısından, qızdırıcıyı elektrik açarı vasitəsilə elektrik şəbəkəsinə qoşan komutasiya qovşağı və onun idarə dövrəsindən, mühafizə blokundan, qızdırma cərəyanını tənzipləyən qovşaqdan, qəza siqnalı blokundan,

idarə və indikasiya panelindən, faza ardıcılığı və faza itkisindən mühafizə blokundan, temperaturun cari qiymətini ölçən datçikdən, işçi təzyiqin yuxarı və aşağı həddini məhdudlaşdıran sxem şəklində yerinə yetirilmiş və elektrikqızdırıcı aparatda yerləşən təzyiq datçikindən ibarət olaraq, belə ki, mühafizə blokuna aparatın gövdəsində yerləşdirilmiş ilk elementləri olan ikipilləli temperatur blokrovkası daxildir, kommutasiya qovşağı idarə olunan düzləndirici şəklində yerinə yetirilmişdir, onun idarə dövrəsi isə ardıcıl birləşdirilmiş müvafiq olaraq sinxronizator, impuls formalaşdırıcısı və impuls gücləndiricisindən ibarət olaraq, elektrik qızdırıcısının spiralın olduğu boş sahəsində yerləşdirilmiş əlavə temperatur datçiki, və elektirik qızdırıcısını yarımqızdırılmış halda saxlayan ardıcıl birləşdirilmiş maqnit buraxıcısından, ayırıcı transformatorundan və düzləndiricidən yerinə yetirilmiş qovşaqla təchiz edilmişdir.

(21) a2002 0043
(22) 02.04.2002
(51)⁷E 21B 43/12

(71) Azərbaycan Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AzNETLİ) (AZ)
(72) Qurbanov Ramiz Seyfulla oğlu, Məmmədova Zənfira Eynulla qızı, Yunusov Ramiz Əlibaba oğlu (AZ)
(54) Nasos quyusunun işinin idarə edilməsi üsulu.

(57) İxtira neftqazçıxarma sənayesinə, daha dəqiq, neftçıxarmaya aiddir və nisbətən yüksək qaz-qum təzahurlü nasos quyularının işinin idarə edilməsi üçün istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi, layın energetik resurslarının ən qənaətlı sərfi ilə, lay-quyu-ŞQNQ sisteminin səlis, sinxron işi ilə xarakterizə olunan nasos quyusunun ən əlverişli istismar rejimini təmin edən işinin idarə edilməsi üsulunun işlənməsidir.

Qoyulmuş məsələ bununla həll edilir ki, boruarxası fəzada müəyyən təzyiqin təyin edilməsi yolu ilə nasos quyusunun işinin idarə olunması üsulunda, müəyyən təzyiqin təyin edilməsi boru arxası fəzada atqı xəttində qoyulmuş ştutserin köməyiylə boruar-

xası qazın götürülməsini tənzipləməklə heyata keçirilir.

Təklif olunmuş üsuldən alınan müsbət səmərə lay enerjisinin rəsiol istifadə olunması, neftin artımı, quyunun təmirarası işlənmə müddətinin artması hesabına nail olunur.

BÖLMƏ F.**MEXANİKA, İŞIQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLƏH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ.****F 03**

(21) a2002 0124
(22) 04.07.2002
(51)⁷F 03G 3/02

(71)(72) Əzimov Məmmədəğa Hüseyinli oğlu (AZ)
(54) Enerji alınması üçün qurğu.

(57) İxtira enerjimaşınqayırmağa aiddir və mexaniki yüklərin elektrik enerjisinə çevrilməsi üçün istifadə oluna bilər, kiçik regionlar üçün, sənyədə işlədilmək üçün, eyni zamanda fırlanma momenti yaratmaq üçün elektroenerji hasil edən qurğu kimi istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi geniş istifadə oluna bilər enerji alma qurğusu yaratmaq, qurğunun maya dəyərini aşağı salmaq, konstruksiyanın sadəliyi hesabına texnoloji istifadəsini və enerji gücünü artırmaqdır.

Göstərilən məsələ enerji alınması üçün qurğuda valla bağlı travers uclarında, quraşdırılmış yük qəbul edən elementləri olan dönmə çarxı, elektrogenatora fırlanma momentini ötürmək üçün mexaniki ötürmə sistemi olmaqla, qurğu ixtiraya əsasən o, məsələ, hər seksiyanın dönmə çarxının qəbul elementinə daxil olan kürələr şəklində fırladıcı cisimlərdən ibarət güc yüklərinin keçməsi üçün, ən azı bir dəşiyi olan üfüqi çatılardan düzəldilmiş üst-üstə ən azı üç seksiyaya malikdir. Seksiyalar yuxarı çatıdakı dəşikdən fırladıcı cisimi qəbul etməyə, çarxın yuxarı vəziyyətdən aşağıya hərəkəti zamanı cisimi saxlamağa və onu aşağı çatının dəşiyinə boşaltmağa imkan verən formaya malikdirlər. Yuxarı seksiyanın üst çatısında fırladıcı cisimləri yükləmək üçün tərtibat,

aşağı seksiyanın alt çatısında isə fırladıcı cisimləri boşaltmaq üçün tərtibat quraşdırılmışdır ki, onlar da elektrogeneratorla elektriki bağlı olan qaldırıcı mexanizm vasitəsilə öz aralarında bir-birilə əlaqələndirlər.

F 04

(21) a2002 0233

(22) 17.12.2002

(51)⁷F 04B 47/02

(71)(72) Vahidov Məcnun Abdulvahid oğlu, Şərifov Vahid Hüseyin oğlu, Eyvazova Züleyxa Eylaq qızı (AZ)

(54) Mancanaq dəzgahı.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, neft quyularının istismarı zamanı istifadə olunan quyu ştanq nasosları intiqalına, xüsusilə mancaq dəzgahlarına aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, mancaq dəzgahı, çərçivə və irəli-geri hərəkət edən elementli domkratla oynaqla birləşmiş dayaq üzərində yerləşdirilmiş aparıcı dayağı olan balansirdən, çarxqollu-sürgüqollu mexanizm ilə əlaqələnmiş transmissiyadan ibarət olub, ixtiraya əsasən, balansirə oynaqla domkrat ştokunun yuxarı ucunu qəbul edən tutqac birləşdirilib.

Domkrat ştokun yuxarı ucu hərəkət edərək tutqaca daxil olur və domkrat balansir üçün dayaq rolunu yerinə yetirir. Bu da mancaq dəzgahın sürgü qollarını çarx qolları ilə birləşmə nöqtəsindən başqa birləşmə nöqtəsinə bağlamağa imkan verir.

Təqdim olunan mancaq dəzgahının istifadəsindən gözlənilən texniki-iqtisadi səmərə onun gediş yolunun (iş rejiminin) dəyişdirilməsinə sərf olunan vaxtın qənaətindən, əsas müsbət effekt isə aparılan əməliyyatların asanlaşdırılması və təhlükəsizləşdirilməsindən ibarətdir.

F 16

(21) a2002 0058

(22) 05.04.2002

(51)⁷F 16J 15/18, 15/22

(71) Azərbaycan Neft Sənayesi Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AzNSETLİ) (AZ)

(72) Bağirov Mikayıl Kazım oğlu, Əliverdizadə Tale Kərim oğlu, Qəhrəmanov Vəli Qüdrət oğlu, Əliyev Nəriman Şahmurad oğlu, Rəhimov Cavid Əbdüllətif oğlu (AZ)

(54) Quyu ağzı kippəç.

(57) İxtira neft hasilatı sahəsinə, məhz ştanqlı quyu nasosu ilə istismar olunan quyularda quyu ağzının hermetikləşdirilməsi avadanlığına aiddir.

İxtiranın məqsədi, quyu ağzı kippəçin sıxlaşdırıcı elementlərinin cüzi miqdarda köhnəlməsi zamanı, onun hermetikləşdirilməsinin aradan qaldırmaqdır.

Məlum quyu ağzı kippəç kürə başlıqdan və üçağzılı boru şəklində yerinə yetirilmiş, aşağı deşiyi nasos-kompressor borularının asılması üçün kolon başlığına birləşdirilmiş, yan deşiyi quyunun atqı xəttinə birləşdirilmiş, silindrik gövdədən ibarət olub, yuxarı deşiyi isə kürə başlıqla birləşdirilib və altındakı gövdənin daxilində qrundbuksa, aşağı və yuxarı kippəç doldurmaları ilə təchiz olunaraq, ixtiraya görə aşağı və yuxarı kippəç doldurmaları arasında, yayaltı əks klapanla təchiz edilmiş mayeni çıxarmaq üçün boru vasitəsilə, quyunun boruvarxası fəzası ilə və yayaltı əks klapanla təchiz olunmuş qazı çıxarmaq üçün boru vasitəsilə, quyunun atqı xətti ilə birləşən, gövdə ilə halqavari boşluq yaradan deşilmiş qol boru yerləşdirilmiş qapaqla təchiz olunmuşdur.

İxtiranın həyata keçirilməsi zamanı əldə edilən texniki nəticə, quyu ağzı kippəç gövdəsinin daxilindəki maye və qaz təzyiqinin azaldılmasından ibarət olmalıdır.

F 41

(21) a2002 0234

(22) 19.12.2002

(51)⁷F 41G 1/34

(71) "YENİ-TEX" Kompaniyası (AZ)

(72) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu, Kərimov Faiq Qafar oğlu, Məmmədov Fərhad Nəcəfzadə oğlu, Ayda-Zadə Şahin Rafiq oğlu, Əzizov Ələkbər Ağasəlim oğlu (AZ)

(54) Lazer nişangöstəricisi.

(57) Qurğu silah texnikasına aiddir və tuşlama mexanizmini təmsil edir, daha dəqiq, müxtəlif atıcı silahlarda tətbiq edilə bilən lazer nişangöstəricilərinə aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, lazer nişangöstəricisi, içiboş silindrik gövdədən, onun daxilində yerləşən və gövdə, lazer diodu və nişanlayıcı obyektivdən ibarət şüalandırıcıdan, batareyə blokundan, silindrik gövdədə yerləşdirilmiş və şüalandırıcının dayaq səthləri ilə qarşılıqlı təsirə malik iki dəqiqləşdirmə vinti olan dəqiqləşdirmə mexanizmindən və qoşma sistemindən ibarət olub, ixtiraya əsasən, silindrik gövdə üst tərəfdən qabarıq pazla hazırlanıb və onun içində «Γ» şəkilli polad dartıcı olan qoşma sistemi yerləşdirilib, belə ki, dartıcının şaquli hissəsi yivlənmiş ucuna dolanmış yayla qoşma anının tənzimləmə qaykası ilə birləşib, «Γ» şəkilli dartıcının üfqi hissəsi xaricdən silahın tətiyi ilə birləşib, silindrik gövdə silahın gövdəsilə bir ox üzərində olmaqla, tətiyin pərçimi üzərində yerləşən silah çərçivəsinin aşağı hissəsinə qarmaqla bərkidilib və pərçimin sıxılması hesabına təsbit olunub.

Təklif olunan nişangöstərici çox yığcam və kiçik ölçülüdür. Onun silahlarla birlikdə ümumi çəkisi məlum olan nişangöstəricinin çəkisindən 1,5-2 dəfə yüngüldür və silahın gövdəsinə ona qarşı xüsusi uyğunlaşdırmaq tələb olunmur.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

(21) a2003 0064

(22) 10.04.2003

(51)⁷G 01C 19/56; B 64C 17/06

(71)(72) Paşayev Arif Mircəlal oğlu, Qurbanov Teyqubad Bayram oğlu, Əfəndiyev Orxan Ziyəddin oğlu, Həzərəxanov Ənvər Tapdıq oğlu (AZ)

(54) Vibrasiyalı girooskop.

(57) İxtira dəqiq cihazqayırmaya aid olub, hərəkət istiqamətindən kənara çıxmalar aşkar edildikdə uçuş aparatlarının naviqasiya avadanlığında, elə-

cə də fırlanmanın bucaq sürətlərini ölçmək üçün istifadə oluna bilər.

İxtiranın məsələsi giroskopun həssaslığının və etibarlılığının artırılmasıdır.

Təklif olunan ixtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, yaranan giroskopik moment təsirləndiricinin uzununa oxuna nisbətən kinetik moment daşıyıcısının (ətalətli elastik kütlənin) kənara çıxmasına səbəb olur. II-şəkilli lövhəyəbənzər yayın yan səthlərində yerləşdirilmiş həssas elementlər tərəfindən qeydə alınan kənara çıxma analoq signalına çevrildikdən sonra köçürülən hərəkətin bucaq sürətinin və ya obyektin dönmə bucağının ölçüsü olan faydalı signal kimi istifadə edilir ki, bu zaman həssas elementlərlə birlikdə II-şəkilli yayın rəqsi sisteminin və elastik ətalətli kütlənin sinfaz xətti harmonik hərəkətlərin eyni tezliyinə gətirilməsi hesabına həssaslığın artırılması əldə edilir.

(21) a2002 0146

(22) 06.08.2002

(51)⁷G 01J 3/36

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Bəkirova Lalə Rüstəm qızı (AZ)

(54) Yerüstü obyektlərə nəzarət etmək üçün qurğu.

(57) İxtira spektrometriyaya aiddir və məsafədən zondlama metodunun tətbiqi ilə yerin təbii ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi və düzgün istifadəsində, ətraf mühitin qorunması üçün onun vəziyyətinin qiymətləndirilməsində və elm və texnikanın başqa sahələrinin əhatə edən digər tədqiqatlarda istifadə oluna bilər.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, yerüstü obyektlərə nəzarət etmək üçün qurğu, qəbuledici hissədən, fotoçevirici və miqyas gücləndiricisindən ibarət fotoqəbuledici blokdan, qida mənbəyindən, analoq-rəqəm çeviricisindən, mikrokontroller və yad-daş qurğusundan ibarət olub, ixtiraya əsasən fotoqəbuledici hissəyə spektrin görünən diapazonunda üç dalğa uzunluğunda işıq selini buraxmağa və qurğunun iş rejimlərini müəyyən etməyə imkan verən üç ədəd maye kristal blok və idarəedici blok daxil edilmişdir, bu zaman idarəedici girişi

mikrokontrollerin idarəedici çıxışlarına qoşulan idarəedici blokun çıxışları mayekristal blokun girişlərinə, fotoqəbuledici blokun miqyas gücləndiricisinin informasiya çıxışı analoq-rəqəm çeviricisinin girişinə, idarəedici girişləri isə mikrokontrollerin idarəedici çıxışlarına, analoq-rəqəm çeviricisinin informasiya çıxışları mikrokontrollerin informasiya girişlərinə, idarəedici girişləri isə mikrokontrollerin idarəedici çıxışlarına qoşulub.

Bütün bunlar isə son nəticədə kommutasiya blokunun ixtisarına, çoxlu miqdarda götürülən işıq süz-gəclərinin, fotoqəbuledicilərin və uyğun olaraq miqyas gücləndiricilərinin sayının minimuma endirilməsinə səbəb olur (adətən N=12÷240 olur). Belə ki, prototipdən fərgli olaraq qurğuda üç mayekristal blok, bir fotoqəbuledici, bir miqyas gücləndiricisi və bir idarəedici açar istifadə olunmasına baxmayaraq ixtiranın qarşıya qoyduğu məsələni həll etməyə nail olmağa imkan verir, qurğunun cəld işləməsi və dəqiqliyi artır, aparat xərcləri azalır və strukturu sadələşir.

(21) a2003 0027

(22) 12.02.2003

(51)⁷G 01N 25/22; G 01N 33/22

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Y.H. Məmmədliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Rüstamov Musa İsmayıl oğlu, Quliyev Akif Dəryah oğlu, Hüseynova Məlihə Böyük-Ağa qızı, Quliyev Nemət Akif oğlu (AZ)

(54) Derivatoqraf.

(57) İxtira derivatoqrafın sobasında tədqiq edilən nümunələrin qızması zamanı ayrılan və ya əmələ gələn, desorbsiya olunan maddələrin element və molekulyar tərkibinin analizinə və tədqiqatına aiddir və geniş tətbiq sahəsinə malikdir.

İxtiranın məsələsi - qızmanın maraqlandıran temperatur sahəsində fiziki-kimyəvi analizlər üçün nümunə götürməyə və DTA istilik tutumu əyrisinə görə seçilmiş istənilən temperatur sahəsində məhsulların atom və molekulyar tərkibinin analizlərini aparmağa imkan verən derivatoqrafın yaradılmasıdır.

Qoyulan məsələyə, qızma tənzimləyicili soba, çəki qurğusu, signal gücləndiricisi və qeyd edici qurğusu olan derivatoqrafda, qızma tənzimləyicisinə, içərisində, 3 və 6 istiqamətli kranlar və pusqu ilə təchiz edilmiş reaktor quraşdırılmış əlavə sobanı paralel qoşmaqla nail olunur. Derivatoqrafa qızma tənzimləyicisi ilə paralel birləşdirilmiş qızdırıcı soba və sobanın çıxışındakı pusqu, DTA istilik tutumu əyrisinə görə seçilmiş müxtəlif temperatur sahəsinə qızma zamanı əmələ gələn maddələri yığmağa imkan verir. DTA əyrisində olan ekzo- və endotermik effektlərə əsasən bu və ya digər maddələrin alınmasının (və ya ayrılmasının) başlanğıcını və sonunu dəqiqliklə izləmək olar. Pusquda yığılmış maddəni istənilən fiziki-kimyəvi analizlərə göndərmək olar.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

H 01

(21) a2002 0236

(22) 24.12.2002

(51)⁷H 01J 49/34

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Həşimov Arif Məmməd oğlu, Nuriyev Kamil Zülfüqar oğlu, Nurubəyli Zülfüqar Kamil oğlu, Nurubəyli Təranə Kamil qızı (AZ)

(54) Uçuşmüddətli kütlə spektrometri.

(57) İxtira analitik cihazqayırma sahəsinə aid olub, müxtəlif ion-optik və elektron-optik qurğularda tətbiq oluna bilər.

İxtiranın məsələsi aksial-simmetrik elektrostatik sahəli enerji və kütlə analizatorlarında kənar effektlərin aradan qaldırılması hesabına onların həssaslığını və ayırdetmə qabiliyyətini artırmaqla yanaşı, ionlar dəstəninin trayektoriyasını avtomatik tənzimləməklə buraxma əmsalını artırmaqdan ibarətdir.

Bu məsələnin həlli üçün, uçuşmüddətli kütlə spektrometri, ion mənbəindən, ion detektorundan, qeydiyyat blokundan və tərkibinə, girişində

və çıxışında ion dəstinin keçməsi üçün pəncərələrlə hazırlanmış diafraqmalar yerləşdirilmiş iki koaksial silindr şəklində yan elektrodlar daxil olan aksial-simmetrik elektrostatik analizatordan ibarət olub, ixtiraya görə, pəncərələrinin analizatora nəzərən daxili və xarici üzünə bir-birindən izole edilmiş və bir-birinə perpendikulyar istiqamətdə keçirici tellər çəkilmiş diafraqmalar dielektrik materialdan hazırlanmışdır, həm də daxili üzdəki tellər onların yerləşdiyi ekvipotensial səthlərin potensialı, xarici üzdəki tellər isə analizatorda orta trayektoriyasının potensialı ilə eyni potensiala malikdirlər.

H 02

(21) 99/001603

(22) 13.07.1999

(51)⁷H 02J 15/00

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Axundova Mənzər Mirzə qızı, Axundov Rauf Fridun oğlu, Quliyev Eldar Nəriman oğlu, Hüseynova Sevil Abdulla qızı (AZ)

(54) Hidrogen və oksigen alınması üçün külək-elektrik elektroliz qurğusu.

(57) Hidroqen və oksigen alınması üçün külək-elektrik elektroliz qurğusu.

İxtira bərpa olunan enerji mənbələrinin sahəsinə aiddir və külək enerjisindən mənbə kimi istifadə edən sənaye sahələrində istifadə oluna bilər.

Təklif edilmiş ixtiranın texniki mahiyyəti ondan ibarətdir ki, elektrik qeneratorunun valı pnevmatik mühərrik ilə mexaniki qarşılıqlı əlaqədədir və sonuncu kompressor vasitəsi ilə külək mühərrikinə qoşulmuş rezervuarın daxilində olan sıxılmış hava ilə hərəkətə gətirilir. Bununla qeneratorun stabil işləməsi, onun çıxış gərginliyinin küləyin sürətinin dəyişməsindən asılı olmayaraq dəyişməz səviyyədə saxlanılması və müvafiq olaraq elektrolizator vasitəsi ilə hidroqen və oksigen istehsalının stabilliyi təmin edilir. Elektrolizatora birinci paralel qoşulmuş düzləndirici vasitəsi ilə qenerator qoşulub. Üç-fazlı transformator ilə şəbəkəyə qoşulmuş ikinci düz-

ləndiricinin elektrolizatora qoşulması, uzun müddət külək enerjisi olmayan zamanı elektrolizatorun fasiləsiz işini təmin edir.

(21) 99/001543

(22) 13.07.1999

(51)⁷H 02M 5/16

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Axundova Mənzər Mirzə qızı, Əliyev Fəqan Qəmbər oğlu, Axundov Rauf Fridun oğlu (AZ)

(54) Külək-enerji qurğusunun çıxış gərginliyi parametrlərinin stabilizatoru.

(57) İxtira çevirici texnikası sahəsinə aiddir və külək-enerji qurğularında və başqa elektrik enerjisi alınma sistemlərində gərginliyin tezliyi və amplitudasının stabilizatoru kimi istifadə oluna bilər.

Giriş körpü üç-fazlı düzləndiricisi, tutum filtri və üç-fazlı gərginlik invertorundan ibarət külək-enerji qurğusunun çıxış gərginliyi parametrlərinin stabilizatorunda üç-fazlı invertor üç bir-fazlı invertorlar şəkilində düzəlib və onların mənfə giriş sıxacları giriş düzləndiricisinin mənfə sıxacları ilə birləşib, müsbət giriş sıxacları isə kommutasiya edən tiristorlar və diodların katodlarına qoşulub, belə ki kommutasiya edən, diodların anodları bir çıxıma birləşib və kommutasiya edən tiristorların anodları da bir çıxıma birləşib və bu çıxımlar impulsun – eninə tənzimləyicilərin çıxışlarına qoşulub, hər tənzimləyici tiristor, əks – diod, drossel və tutumdan ibarətdir və ümumi giriş düzləndiricisinə birləşiblər, bu halda hər bir-fazlı invertorda çıxış bir-fazlı transformator vardır və onların ikinci dolaqları eyni birləşib ki, üç-fazlı çıxış əmələ gəlir və qeyd olunmuş invertorların əks-diodların katod qrupları kommutasiya edən tiristorların anodlarına birləşmiş impulsun - eninə tənzimləyicinin tutum filtrinə nisbət sıxacına qoşulub.

Külək-enerji qurğusunun çıxış gərginliyi parametrlərinin stabilizatorunun təklif olunmuş sxemi məlum olan sxem ilə müqayisə etdikdə, o külək sürətinin dəyişməsindən asılı olmayaraq çıxış gərginliyinin amplituda və tezliyinin stabilləşdirilməsini və eyni

zamanda gərginliyin harmonik tərkibini sabit saxlanmasını, çıxış filtdən istifadə etmədən onun formasını sinosiodaya yaxınlaşmasını təmin edir.

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
94/000314	C 07K 15/00	a2002 0058	F 16J 15/22	a2002 0178	C 09K 3/32	a2002 0240	C 07C 49/10
	C 12N 15/27	a2002 0085	A 61P 17/14	a2002 0179	C 08G 8/08		C 07C 35/04
98/001045	B 23K 26/00		A 61K 7/06		C 08G 8/16	a2002 0241	D 03D 47/26
99/001218	E 21B		A 61K 9/06		C 08G 8/36	a2003 0003	A 61K 6/00
	F 04B 47/02	a2002 0108	C 10G 21/14	a2002 0188	A 01B 43/00	a2003 0016	C 07C 63/00
99/001308	A 23L 1/015		C 10G 21/08	a2002 0210	E 21B 33/12		C 07C 63/04
	A 23L 1/211	a2002 0123	A 61K 7/32	a2002 0218	E 21B 7/00		C 07C 27/00
	A 23L 1/212		A 61P 43/00		E 21B 11/00	a2003 0017	A 61K 6/00
99/001543	H 02M 5/16	a2002 0124	F 03G 3/02	a2002 0228	E 02D 27/28		A 61K 31/137
99/001591	E 21B 33/13	a2002 0127	C 07D 263/00		E 02D 27/24		A 61K 31/4706
99/001603	H 02J 15/00		C 02F 1/50	a2002 0229	A 23P 1/04	a2003 0018	A 61K 7/16
a2001 0071	C 10M 107/02		E 21B 43/22		A 23L 1/064		A 61K 31/137
	C 10M 107/03	a2002 0132	A 61B 5/00		A 23L 1/212		A 61K 31/4706
	C 10M 107/04	a2002 0134	C 09D 123/04	a2002 0230	C 10M 105/06	a2003 0025	A 61K 7/16
	C 10M 107/05		C 09D 123/14		C 10M 105/56		A 61K 35/08
	C 10M 107/06		C 09D 163/08		C 10M 105/62		A 61P 1/00
	C 10M 107/07	a2002 0146	G 01J 3/36		C 10M 105/78	a2003 0027	G 01N 25/22
	C 10M 107/08	a2002 0149	A 01G 1/00	a2002 0231	C 09D 195/00		G 01N 33/22
	C 10M 107/09	a2002 0151	A 61K 35/78	a2002 0233	F 04B 47/02	a2003 0028	A 61B 19/00
	C 10M 107/10	a2002 0162	A 01B 35/00	a2002 0234	F 41G 1/34	a2003 0052	C 07C 21/22
a2001 0124	C 10M 135/10		A 01B 39/00	a2002 0236	H 01J 49/34		C 07C 33/042
a2001 0147	E 03B 11/00	a2002 0165	E 21B 36/04	a2002 0237	C 10M 101/02	a2003 0064	G 01C 19/56
a2002 0021	C 08F 240/00	a2002 0166	C 02F 1/463		C 10M 129/26		B 64C 17/06
a2002 0043	E 21B 43/12	a2002 0177	C 07C 39/06		C 10M 169/06		
a2002 0058	F 16J 15/18		C 07C 211/43	a2002 0238	C 07D 303/04		

G 01N 25/22

94/000314	C 07K 15/00	a2002 0058	F 16J 15/22	a2002 0178	C 09K 3/32	a2002 0240	C 07C 49/10
	C 12N 15/27	a2002 0085	A 61P 17/14	a2002 0179	C 08G 8/08		C 07C 35/04
98/001045	B 23K 26/00		A 61K 7/06		C 08G 8/16	a2002 0241	D 03D 47/26
99/001218	E 21B		A 61K 9/06		C 08G 8/36	a2003 0003	A 61K 6/00
	F 04B 47/02	a2002 0108	C 10G 21/14	a2002 0188	A 01B 43/00	a2003 0016	C 07C 63/00
99/001308	A 23L 1/015		C 10G 21/08	a2002 0210	E 21B 33/12		C 07C 63/04
	A 23L 1/211	a2002 0123	A 61K 7/32	a2002 0218	E 21B 7/00		C 07C 27/00
	A 23L 1/212		A 61P 43/00		E 21B 11/00	a2003 0017	A 61K 6/00
99/001543	H 02M 5/16	a2002 0124	F 03G 3/02	a2002 0228	E 02D 27/28		A 61K 31/137
99/001591	E 21B 33/13	a2002 0127	C 07D 263/00		E 02D 27/24		A 61K 31/4706
99/001603	H 02J 15/00		C 02F 1/50	a2002 0229	A 23P 1/04	a2003 0018	A 61K 7/16
a2001 0071	C 10M 107/02		E 21B 43/22		A 23L 1/064		A 61K 31/137
	C 10M 107/03	a2002 0132	A 61B 5/00		A 23L 1/212		A 61K 31/4706
	C 10M 107/04	a2002 0134	C 09D 123/04	a2002 0230	C 10M 105/06	a2003 0025	A 61K 7/16
	C 10M 107/05		C 09D 123/14		C 10M 105/56		A 61K 35/08
	C 10M 107/06		C 09D 163/08		C 10M 105/62		A 61P 1/00
	C 10M 107/07	a2002 0146	G 01J 3/36		C 10M 105/78	a2003 0027	G 01N 25/22
	C 10M 107/08	a2002 0149	A 01G 1/00	a2002 0231	C 09D 195/00		G 01N 33/22
	C 10M 107/09	a2002 0151	A 61K 35/78	a2002 0233	F 04B 47/02	a2003 0028	A 61B 19/00
	C 10M 107/10	a2002 0162	A 01B 35/00	a2002 0234	F 41G 1/34	a2003 0052	C 07C 21/22
a2001 0124	C 10M 135/10		A 01B 39/00	a2002 0236	H 01J 49/34		C 07C 33/042
a2001 0147	E 03B 11/00	a2002 0165	E 21B 36/04	a2002 0237	C 10M 101/02	a2003 0064	G 01C 19/56
a2002 0021	C 08F 240/00	a2002 0166	C 02F 1/463		C 10M 129/26		B 64C 17/06
a2002 0043	E 21B 43/12	a2002 0177	C 07C 39/06		C 10M 169/06		
a2002 0058	F 16J 15/18		C 07C 211/43	a2002 0238	C 07D 303/04		

SISTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 01B 35/00	a2002 0162	A 61P 1/00	a2003 0025	C 09D 163/08	a2002 0134	E 02D 27/24	a2002 0228
A 01B 39/00	a2002 0162	A 61P 17/14	a2002 0085	C 09D 195/00	a2002 0231	E 03B 11/00	a2001 0147
A 01B 43/00	a2002 0188	A 61P 43/00	a2002 0123	C 09K 3/32	a2002 0178	E 21B	99/001218
A 01G 1/00	a2002 0149	B 23K 26/00	98/001045	C 10G 21/08	a2002 0108	E 21B 7/00	a2002 0218
A 23L 1/015	99/001308	B 64C 17/06	a2003 0064	C 10G 21/14	a2002 0108	E 21B 11/00	a2002 0218
A 23L 1/064	a2002 0229	C 02F 1/50	a2002 0127	C 10M 101/02	a2002 0237	E 21B 33/12	a2002 0210
A 23L 1/211	99/001308	C 02F 1/463	a2002 0166	C 10M 105/06	a2002 0230	E 21B 33/13	99/001591
A 23L 1/212	99/001308	C 07C 21/22	a2003 0052	C 10M 105/56	a2002 0230	E 21B 36/04	a2002 0165
A 23L 1/212	a2002 0229	C 07C 27/00	a2003 0016	C 10M 105/62	a2002 0230	E 21B 43/12	a2002 0043
A 23P 1/04	a2002 0229	C 07C 33/042	a2003 0052	C 10M 105/78	a2002 0230	E 21B 43/22	a2002 0127
A 61B 5/00	a2002 0132	C 07C 35/04	a2002 0240	C 10M 107/02	a2001 0071	F 03G 3/02	a2002 0124
A 61B 19/00	a2003 0028	C 07C 39/06	a2002 0177	C 10M 107/03	a2001 0071	F 04B 47/02	99/001218
A 61K 6/00	a2003 0003	C 07C 49/10	a2002 0240	C 10M 107/04	a2001 0071	F 04B 47/02	a2002 0233
A 61K 6/00	a2003 0017	C 07C 63/00	a2003 0016	C 10M 107/05	a2001 0071	F 16J 15/18	a2002 0058
A 61K 7/06	a2002 0085	C 07C 63/04	a2003 0016	C 10M 107/06	a2001 0071	F 16J 15/22	a2002 0058
A 61K 7/16	a2003 0018	C 07C 211/43	a2002 0177	C 10M 107/07	a2001 0071	F 41G 1/34	a2002 0234
A 61K 7/16	a2003 0025	C 07D 263/00	a2002 0127	C 10M 107/08	a2001 0071	G 01C 19/56	a2003 0064
A 61K 7/32	a2002 0123	C 07D 303/04	a2002 0238	C 10M 107/09	a2001 0071	G 01J 3/36	a2002 0146
A 61K 9/06	a2002 0085	C 07K 15/00	94/000314	C 10M 107/10	a2001 0071	G 01N 25/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0017	C 08F 240/00	a2002 0021	C 10M 129/26	a2002 0237	G 01N 33/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0018	C 08G 8/08	a2002 0179	C 10M 135/10	a2001 0124	H 01J 49/34	a2002 0236
A 61K 31/4706	a2003 0017	C 08G 8/16	a2002 0179	C 10M 169/06	a2002 0237	H 02J 15/00	99/001603
A 61K 31/4706	a2003 0018	C 08G 8/36	a2002 0179	C 12N 15/27	94/000314	H 02M 5/16	99/001543
A 61K 35/08	a2003 0025	C 09D 123/04	a2002 0134	D 03D 47/26	a2002 0241		
A 61K 35/78	a2002 0151	C 09D 123/14	a2002 0134	E 02D 27/28	a2002 0228		

G 01J 3/36

A 01B 35/00	a2002 0162	A 61P 1/00	a2003 0025	C 09D 163/08	a2002 0134	E 02D 27/24	a2002 0228
A 01B 39/00	a2002 0162	A 61P 17/14	a2002 0085	C 09D 195/00	a2002 0231	E 03B 11/00	a2001 0147
A 01B 43/00	a2002 0188	A 61P 43/00	a2002 0123	C 09K 3/32	a2002 0178	E 21B	99/001218
A 01G 1/00	a2002 0149	B 23K 26/00	98/001045	C 10G 21/08	a2002 0108	E 21B 7/00	a2002 0218
A 23L 1/015	99/001308	B 64C 17/06	a2003 0064	C 10G 21/14	a2002 0108	E 21B 11/00	a2002 0218
A 23L 1/064	a2002 0229	C 02F 1/50	a2002 0127	C 10M 101/02	a2002 0237	E 21B 33/12	a2002 0210
A 23L 1/211	99/001308	C 02F 1/463	a2002 0166	C 10M 105/06	a2002 0230	E 21B 33/13	99/001591
A 23L 1/212	99/001308	C 07C 21/22	a2003 0052	C 10M 105/56	a2002 0230	E 21B 36/04	a2002 0165
A 23L 1/212	a2002 0229	C 07C 27/00	a2003 0016	C 10M 105/62	a2002 0230	E 21B 43/12	a2002 0043
A 23P 1/04	a2002 0229	C 07C 33/042	a2003 0052	C 10M 105/78	a2002 0230	E 21B 43/22	a2002 0127
A 61B 5/00	a2002 0132	C 07C 35/04	a2002 0240	C 10M 107/02	a2001 0071	F 03G 3/02	a2002 0124
A 61B 19/00	a2003 0028	C 07C 39/06	a2002 0177	C 10M 107/03	a2001 0071	F 04B 47/02	99/001218
A 61K 6/00	a2003 0003	C 07C 49/10	a2002 0240	C 10M 107/04	a2001 0071	F 04B 47/02	a2002 0233
A 61K 6/00	a2003 0017	C 07C 63/00	a2003 0016	C 10M 107/05	a2001 0071	F 16J 15/18	a2002 0058
A 61K 7/06	a2002 0085	C 07C 63/04	a2003 0016	C 10M 107/06	a2001 0071	F 16J 15/22	a2002 0058
A 61K 7/16	a2003 0018	C 07C 211/43	a2002 0177	C 10M 107/07	a2001 0071	F 41G 1/34	a2002 0234
A 61K 7/16	a2003 0025	C 07D 263/00	a2002 0127	C 10M 107/08	a2001 0071	G 01C 19/56	a2003 0064
A 61K 7/32	a2002 0123	C 07D 303/04	a2002 0238	C 10M 107/09	a2001 0071	G 01J 3/36	a2002 0146
A 61K 9/06	a2002 0085	C 07K 15/00	94/000314	C 10M 107/10	a2001 0071	G 01N 25/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0017	C 08F 240/00	a2002 0021	C 10M 129/26	a2002 0237	G 01N 33/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0018	C 08G 8/08	a2002 0179	C 10M 135/10	a2001 0124	H 01J 49/34	a2002 0236
A 61K 31/4706	a2003 0017	C 08G 8/16	a2002 0179	C 10M 169/06	a2002 0237	H 02J 15/00	99/001603
A 61K 31/4706	a2003 0018	C 08G 8/36	a2002 0179	C 12N 15/27	94/000314	H 02M 5/16	99/001543
A 61K 35/08	a2003 0025	C 09D 123/04	a2002 0134	D 03D 47/26	a2002 0241		
A 61K 35/78	a2002 0151	C 09D 123/14	a2002 0134	E 02D 27/28	a2002 0228		

FAYDALI MODELƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) U 2003 0004

(22) 29.07.03

(51)⁷B 65D 41/34

(71) Şabayev Seymur Razim oğlu
(AZ)

(72) Cəbrayilov Ənvər Şahverdiyev
viç (LV), Dubrovski İqor Gen-
nadiyeviç (RU), Şabayev Sey-
mur Razim oğlu (AZ), Şaba-
yev Teymur Razim oğlu (AZ),
Bayramov Mürvət Tumanəğa
oğlu (AZ)

(54) Butulka üçün qapaq.

(57) Faydalı model müxtəlif texnoloji proseslər sahəsinə, məhz butulkaların və qabların açılması və mayeni tökmək üçün dəliklərin əmələ gəlməsi üçün zəiflədilmiş davamlılıqlı yerləri olan qalpaq və qapaqlara aiddir.

Onun həyata keçirilməsi zamanı alına bilən texniki nəticə məhsulun hazırlanma dəyərinin azaldılmasından və həm yığılma zamanı, həm də mayeni tökmək üçün dəliyin dəfələrlə açılması və bağlanması zamanı etibarlılığın artırılmasıdır.

Göstərilən texniki nəticə onun hesabına əldə olunur ki, butulka üçün qapaq, açılmanın indikasiyası üçün zəiflədilmiş davamlılıqlı element ilə xarici qalpaqdan, butulkanın boğazında bərkidilmək imkanı ilə yerinə yetirilmiş mayetökən boğazlıqdan, və mayetökən boğazlıqda quraşdırılmış və onunla hərəkətli yiv birləşməsi ilə əlaqələnen bağlayıcı vasitədən ibarət olub, xarici qalpaq butulkanın boğazına nisbətən fırlanma imkanı ilə yerinə yetirilmişdir və bağlayıcı vasitə ilə hərəkətli şlis birləşməsi ilə əlaqələnməmişdir, bu zaman zəiflədilmiş davamlılıqlı element qalpağın baş üzündə yerləşdirilmişdir, bağlayıcı vasitə isə zəiflədilmiş davamlılıqlı elementə ayırıcı təsir göstərmək üçün baş üz elementi ilə yerinə yetirilmişdir.

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) S2002 0005
(22) 04.07.2002
(51)⁷9-01
(30) 08.01.2002
(31) 4 02 00 056.0
(32) 08.01.2002

(33) DE
(71) HENKEL KGaA (DE)
(72) Yens Monses (DE), Lars Hennemann (DE), Villi Dite (DE)
(74) Əfəndiyev V.F.
(54) Dezodorant vurmaq üçün qurğu «DEOROLLER».

(57) Dezodorant vurmaq üçün qurğu «DEOROLLER» aşağıdakı mühüm əlamətləri xarakterizə olunur:
- əsas kompozisiya elementləri olan - gövdənin və applikator üçün qapağın mövcudluğu ilə;
- gövdənin dibinin ellips şəklində yerinə yetirilməsi ilə;
- qapağın yuxarı zonasının daraldılmış şəkildə və onun üst hissəsinin yastı formada olması ilə;
- gövdənin ön tərəfinin üst hissəsində boğazlığın yerləşdirilməsi ilə;

fərqlənir:

- qapağın Özüünün silindrik formada olması ilə;
- qapağın, gövdənin dibinə paralel yerləşdirilməsi ilə;
- gövdənin yuxarı hissəsinin, müxtəlif hündürlüyə malik, diametri qapağın diametrinə bərabər olan halqavari element şəkilində yerinə yetirilməsi ilə;
- halqavari elementdən başlayaraq radial istiqamətdə daralan və sonra, gövdənin dibinə doğru xətti istiqamətdə genişlənən və gövdənin əks tərəfindəki konturun vertikal olması ilə;
- halqavari elementin altında, gövdənin yan tərəflərinin cüzi şəkildə daralması ilə;

qapağın hündürlüyünün, gövdənin hündürlüyünə olan nisbətinin 1:2 olması ilə;
- qapağın xardal rəngində olması ilə.

(21) S2002 0006
(22) 04.07.2002
(51)⁷9-01
(30) 30.01.2002
(31) 4 02 00 786.7
(32) 30.01.2002
(33) DE

(71) HENKEL KGaA (DE)
(72) Yens Monses (DE), Lars Hennemann (DE)
(74) Əfəndiyev V.F.
(54) Dezodorant vurmaq üçün qurğu «DEOROLLER».

(57) Dezodorant vurmaq üçün qurğu «DEOROLLER» aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:
- əsas kompozisiya elementləri olan - gövdənin və applikator üçün qapağın mövcudluğu ilə;
- gövdənin dibinin ellips şəkilində yerinə yetirilməsi ilə;
- qapağın yuxarı zonasının daraldılmış şəkildə və onun üst hissəsinin yastı formada olması ilə;
- gövdənin ön tərəfinin üst hissəsində boğazlığın yerləşdirilməsi ilə;
- halqavari elementin alt hissəsində gövdənin yan tərəfinin xeyli daraldılması ilə;

fərqlənir:

- qapağın özüünün silindrik formada olması ilə;
- qapağın, gövdənin dibinə paralel yerləşdirilməsi ilə;
- gövdənin yuxarı hissəsinin, müxtəlif hündürlüyə malik, diametri qapağın diametrinə bərabər olan halqavari element şəkilində yerinə yetirilməsi ilə;
- halqavari elementdən başlayaraq radial istiqamətdə daralan və son-

ra, gövdənin dibinə doğru xətti istiqamətdə genişlənən və gövdənin əks tərəfindəki konturun vertikal olması ilə;
- halqavari elementin altında, gövdənin yan tərəflərinin cüzi şəkildə daralması ilə;
- qapağın hündürlüyünün, gövdənin hündürlüyünə olan nisbətinin 1:2 olması ilə;
- qapağın xardal rəngində olması ilə.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARININ DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(11) i2003 0114
(21) a2000 0165
(22) 10.07.2000
(51)⁷A 01B 15/04
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) **Bağırılı Anar David oğlu, Quliyev Anar Həsən oğlu, Bağırılı David Veysəl oğlu, Axundov Akif Cahangir oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu (AZ)**
(54) **Torpağbecərən alət.**

(57) Torpağbecərən alət çərçivəsi və onun üzərində bərkidilmiş dayaqlı gövdəsi həlqə şəklində olub, yan bıçaqlar var, belə ki, gövdənin alt hissəsi üst hissəsinə nisbətən hərəkət istiqamətində irəli sürüşdürülüb və onun ön yumşaldıcı var, gövdənin üst hissəsinə arxa tərəfi isə alt hissəsinə nisbətən geriyə sürüşdürülüb, həlqənin hər bir yan tərəfinin profili histerezis formasında olub onunla fərqlidir ki, gövdənin ön yumşaldıcısı uzunsov altlıqlıbaşmaq formasında hazırlanıb və o ön kəsicilərlə əlaqələndirilib ki, onların da sonluqları dayağa bəndlə bərkidilib, dayaqın qabaq hissəsi itilənib, hər bir ön kəsicinin en kəsiyi xaricdən sikloidal əyrili, daxildən isə gövdəyə söykənən çıxıntılıdır.

(11) i2003 0115
(21) a2001 0014
(22) 23.01.2001
(51)⁷A 01B 15/04
(43) 30.10.2002

(71)(73) **Quliyev Anar Həsən oğlu, Bağırılı Anar David oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Bağırılı David Veysəl oğlu (AZ)**
(72) **Quliyev Anar Həsən oğlu, Bağırılı Anar David oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Bağırılı David Veysəl oğlu, Hüseynova Afət Cəlal qızı, Hüseynov Elbrus Cəlal oğlu, Məmmədov İsrayıl Oruc oğlu (AZ)**
(54) **Torpağbecərən alət.**

(57) Torpağbecərən alət, çərçivə və onun üzərində bərkidilmiş yan bıçaqlara malik, həlqə şəklində olan dayaqlı gövdə daxil olub, belə ki, gövdənin alt hissəsi üst hissəsinə nisbətən hərəkət istiqamətində irəli sürüşdürülüb və onun ön yumşaldıcısı var, gövdənin üst hissəsinə arxa tərəfi isə alt hissəsinə nisbətən geriyə sürüşdürülüb, həlqənin hər bir yan tərəfinin profili histerezis formasında olub, onunla fərqlənir ki, kotan gövdələri qarşısında hücum bucağı altında diskli bölmələr quraşdırılır, belə ki, bölmə diskinin diametrinin kotan gövdəsinin həlqəsinin diametrinə nisbəti 2,29... 3,77, gövdə dayağının çərçivəyə bərkimə hündürlüyü isə bölmə diskinin çərçivəyə bərkimə hündürlüyünə nisbəti 0,85...1,24 olub, kotan gövdələrinin həlqəsi isə yan tərəflərindən kəsik pəncərəli hazırlanmışdır.

(11) i2003 0110
(21) 99/001455
(22) 07.06.99
(51)⁷A 01C 23/00
(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) **Babayev Şahlar Mahmud oğlu, Tağıyev Asif Dilən oğlu, Qurbanov Mahal Şaban oğlu, Məlikov Əhməd Qulu oğlu (AZ)**
(54) **Fasiləsiz verilən işçi məhlul sərfini nizamlayan qurğu.**

(57) Fasiləsiz verilən işçi məhlul sərfini nizamlayan qurğu, tərkibi nasos, işçi məhlul çəni, şlanq siyirtmə, siyirtmənin şiberi, mərkəzdənqaçma nizamlayıcısı, zərcir ötürməsi, II-formalı birləşdirici detalı, qayka-vint cütü, ox boyu yerdəyişmə və təsbitedici avadanlıqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, reyka ilə sərt əlaqədə olan II- formalı hissə siyirtmənin şiberi ilə ardıcıl yerləşdirilmiş reyka – reyka dişli çarx və sonsuz vint reduktorlarının könməyi ilə kinematik əlaqədədir, reyka dişli çarx ilə sonsuz vint eyni yal üzərindədir, sonsuz vint dişli çarxının valı ilə sərt əlaqədə olan bənd siyirtmənin şiberi ilə oynaq əlaqədə olan digər bəndlə oynaq kinematik əlaqədədir, mərkəzdənqaçma nizamlayıcısının valı ilə simmetriya oxlan üst-üstə düşən reyka ilə şiberin yerdəyişməsi qiymət və istiqamətcə bir-birinə bərabərdir.

(11) i2003 0100
(21) a2001 0107
(22) 29.05.2001
(51)⁷A 01K 67/04
(43) 30.10.2002
(71)(72)(73) **Quliyeva Hökümə Fərman qızı (AZ)**
(54) **Tut ipəkqurdunun tırtıllarını bəsləmək üçün süni qida.**

(57) Tut ipəkqurdunun tırtıllarını bəsləmək üçün süni qida tut yarpağı tozundan, soya unundan, nişastadan, aqar-aqardan, saxarozadan, sellülozadan, vitaminlərdən, askorbin turşusundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, komponentlərin növbəti nisbətində nişasta kimi qarğıdalı nişastası, sellüloza kimi filtr kağızı, vitaminlər kimi isə B qrupu vitaminləri, eləcə də əlavə olaraq, qarğıdalı unu, levomisetin, qlükoza, 0,01%-li CuSO₄ məhlulu, K₂HPO₄, distillə olunmuş su saxlayır, kütlə %:

Tut yarpağı tozu	8-10
Soya unu	4-5
Qarğıdalı unu	0,3-0,5
Qarğıdalı nişastası	0,1-0,3
Aqar-aqar	0,25-0,5
Saxaroza	1-1,5
Filtrkağızı	1-1,8
B qrupu vitaminləri	0,01-0,02
Levomisetin	0,03-0,05
Askorbin turşusu	0,3-0,5
Qlükoza	0,3-0,5
0,01%-li CuSO ₄ məhlulu	1,5-5
K ₂ HPO ₄	0,04-0,05
Distillə olunmuş su	50-80

(11) i2003 0136
(21) a2000 0058
(22) 24.03.2000
(51)⁷A 01M 7/00
(43) 29.12.2001
(71)(73) **Babayev Şahlar Mahmud oğlu (AZ)**
(72) **Babayev Şahlar Mahmud oğlu, Hüseynov Rasim Köçəri oğlu, Tağıyev Asif Dilən oğlu, Ənnağiyev Fəzail Bahadır oğlu, İslamov Təvəkkül Miriş oğlu (AZ)**
(54) **Səpin zamanı yuvalara maye preparatı çiləyən qurğu.**

(57) 1. Səpin zamanı yuvalara maye preparat çiləyən qurğu, qiriş və trapeziya formalı çıxış pəncərələri olan və içərisində ox boyu və radial kanalları

həmçinin ox boyu yerdəyişmə imkanına malik tıxac olan silindrik formalı içi boş gövdədən ibarət olub, həmçinin tıxaca nisbətən ox üzrə yerdəyişmə imkanı ilə hazırlanmışdır, gövdədə çıxış pəncərəsinin eyni olan, nəzərə 180° döndərilmiş və oturacaqları eyni düz xətt üzərində olan trapesiya formalı əlavə pəncərə var, bununla belə trapesiya formalı pəncərələrin müxtəlif adlı əsasları gövdə oxuna perpendikulyar olan bir müstəvi üzərində yerləşir, mərkəzi bucaqlar çıxış və əlavə pəncərələrin vəziyyətini məlum nisbətən müəyyənləşdirərək onunla fərqlənir ki, maye bölüşdürücü gövdəsi mərkəzdən qaçan, tənzimləyicinin tərpanən piletə ilə padşipnik vasitəsilə kinematik əlaqədədir.

2. 1-ci bənd üzrə səpin zamanı yuvalara maye preparatı çiləyən qurğu, onunla fərqlənir ki, mərkəzdən qaçan tənzimləyicinin val inteqalı nəqliyyat vasitəsinin dayaq-inteqal çarxından ötürülür, tənzimləyici muf-ta ilə mərkəzdən qaçan tənzimləyicinin valı pnevmatik səpici aparatın disk valı ilə əlaqədədir.

3. 1-ci bənd üzrə səpin zamanı yuvalara maye preparatı çiləyən qurğu, onunla fərqlənir ki, maye bölüşdürücünün gövdəsi onun qayıtma-irəliləmə hərəkəti üçün dayağa malikdir.

4. 1-ci bənd üzrə səpin zamanı yuvalara maye preparatı çiləyən qurğu, onunla fərqlənir ki, tıxacın radial kanallarının sayı səpici aparatın diskinin oyuqlarının sayına bərabərdir.

- (11) i2003 0116**
- (21) 4-54/PRI**
- (22) 30.03.1994**
- (51)⁵A 01N 47/36**
- (31) 542564; 4894717**
- (32) 22.06.1990; 25.02.1991**
- (33) US; RU**
- (71)(73) American Cyanamid Company (US)**
- (72) Tomas Yucin Breydi, Maykl Edvard Kondon, Pyer Entoin Mark (US)**
- (74) Orucov R. (AZ)**
- (54) Gərəksiz bitkilərin seçimli məhvi üsulu.**

(57) 1. Gərəksiz bitkilərin seçilmiş məhvi üsulu dənli bitkilərin iştirakı ilə onların cücmədən qabaq və cü-

cərmədən sonra sulfamoilmoçevina ilə dərmanlanmasından ibarət olub, onunla fərqlidir ki, göstərilən dənli bitkilərin yarpaqlarını və saplaqlarını böyüyən gərəksiz bitgilərlə birlikdə və ya bu gərəksiz bitgilərin toxumaları yaxud hər hansı çoxalma orqanı yerləşən torpağı və ya suyu 0,016-1 kq/qa 1 {[0-(siklopropilkarbonil)fenil]-sulfamoil}-3-(4,6-dimetoksi-2-pirimidinil) moçevina ilə dərmanlayırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, gərəksiz bitgilər çöl darısı, enliyarpaq alaqları və cillər, dənli bitgilər isə arpa, buğda və çəltikdir.

A 61

- (11) i2003 0125**
- (21) a2001 0034**
- (22) 09.02.2001**
- (51)⁷A 61B 17/11**
- (43) 30.10.2002**
- (71)(72)(73) Abdullayev Ələsgər Ələkbər oğlu, Əlizadə Vaqif Ələkbər oğlu (AZ)**
- (54) İnvaginasiya olunmuş anastomoz və onun üçün tikiş.**

(57) 1. İnvaginasiya olunmuş anastomoz, invaginasiya olunan və invaginasiya edən orqanlardan, onları əhatə edən sero-seroz səthlərdən və sero-seroz tikişlərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, invaginasiya olunan orqan səthi dəyişən hündürlüklü büzmələr ilə əmələ gəlmiş konus şəklində yerinə yetirilmişdir, belə ki, büzmələrin hündürlüyü konusun təpəsindən oturacağına doğru azalır.

2. Tikiş, tikilən orqanlarda girmə və çıxma nöqtələrindən və onları bağlayan düyünlərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o çarpaz kəsişmə xətləri ilə əmələ gəlmişdir və düyünlə tarım çəkilən müxtəlif addımlı tikişaralarına malikdir.

3. 2-ci bənd üzrə tikiş onunla fərqlənir ki, bəndlər sapla bənd edilmədən yerinə yetirilmişdir, belə ki, kiçik addım kiçik diametirli orqanda, böyük addım isə böyük diametrlə orqanda yerləşdirilmişdir, bu zaman sap bəndi tikilən orqanlar boyunca seroz səthlər arasında yerləşir.

- (11) i2003 0126**
- (21) a2001 0105**
- (22) 25.05.2001**
- (51)⁷A 61B 17/11**
- (43) 30.10.2002**
- (71)(72)(73) Abdullayev Ələsgər Ələkbər oğlu, İbrahimov Elman İbrahim oğlu (AZ)**
- (54) İzoantiperistaltik nazik-nazik bağırsaqlar "rezervuarı".**

(57) 1. İzoantiperistaltik nazik-nazik bağırsaqlar "rezervuarı", izo- və antiperistaltik hissələri öz aralarında müsbət qənaət üzrə tikilmiş, "qoşalülə" kimi qatlanmış nazik bağırsaqlar ilgəyindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, "rezervuarın" tikişlərinin daxili xətti müsbət qənaətə 45° bucaq altında olan fasiləsiz birbaşa tikiş vasitəsilə yerinə yetirilmişdir.

2. 1-ci bənd üzrə tikiş onunla fərqlənir ki, tikişin birinci tikişarası bağırsaqlar divarının əsas kəsiyinə 45° bucaq altında tikilən orqanların bütün qatlarından keçən, ikincisi bağırsaqlar divarlarının kəsiyinə perpendikulyar, tikilən orqanların seroz-əzələ qatlarından keçən yerinə yetirilmişdir.

- (11) i2003 0124**
- (21) a2001 0155**
- (22) 07.07.2003**
- (51)⁷A 61G 13/00**
- (43) 30.10.2002**
- (71)(72)(73) Quliyeva Nailə Humay qızı (AZ)**
- (54) Xəstənin bədəninin qamma-apparatda təsbit edilməsi üçün qurğu.**

(57) Xəstənin bədəninin qamma-apparatda təsbit edilməsi üçün qurğu hərəkətli qapağı üç qarşılıqlı perpendikulyar səthdə rahat yerini dəyişən, xəstəni uzandırmaq üçün stoldan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, bucaqölçən vasitəsilə meyl bucağını və dirəklər üzərində təsbit etmək üçün mərkəzdə oyuğa və yan tərəflərində dəliklərə malik düzbucaqlı plastina şəklində olan bədənin yuxarı hissəsinin fiksatorunu tənzim etmək imkanına malik olmaqla, bədənin eninin fiksatoru ilə təchiz edilmiş və stolun qapağına çatının fiksatoru ilə birləşən dirəklər vasitəsilə bərkidilən, mərkəzdə iki tərəfi açıq dəliyi olan düzbu-

caqlı çatı şəklində yerinə yetirilmiş təsbitedici tərtibatdan ibarətdir.

BÖLMƏ B.

**MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ
PROSESLƏR**

B 01

- (11) i2003 0112
- (21) a2001 0114
- (22) 04.06.2001
- (51)⁷B 01D 21/00
- (43) 28.06.2002

(71)(72)(73) Məlikməmmədov Azər Eldar oğlu, Kəncərli Asif Calal oğlu (AZ)

(54) Şaquli durulducu.

(57) Şaquli durulducu, konus şəkilli dibi olan silindrik gövdədən, gətirici borudan, mayeədən ayrılmış neft və neft məhsullarını toplayan və kənardən boru ilə təchiz edilmiş qıf-dan, lil borusundan, durulma zonasından ibarət olub onunla fərqlənir ki, mərkəzində gövdəyə tutucularla bərkidilmiş, yuxarı hissəsində qıfı olan ayrıcı kamera yerləşdirilmiş, kameraya sonunda axm genişləndirici və konus şəkilli enerji söndürücü olan boru daxil edilmiş və ayrıcı kamera ətrafında dişli suaşırıanla təchiz edilmiş nov qoyulmuşdur.

- (11) i2003 0128
- (21) a2000 0209
- (22) 27.11.2000
- (51)⁷B 01D 21/00; C 02F 1/146, 1/52; E 03B 3/32

(71)(73) Azərbaycan Su Problemləri Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(72) Qənbərov Elçin Surxay oğlu (AZ)

(54) Suyu təmizləmək üçün qurğu.

(57) 1. Suyu təmizləmək üçün qurğu sorucu və basma xətləri olan suqaldıran qurğudan, maili nazik təbəqəli modullar şəklində durulducudan və su qəbuledici səthi olan filtrlərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, içərisində anod maqnetitindən və katod tomandan ibarət olan elektrod bloku yer-

ləşmiş durulmuş suyun suyuğan bölməsi ilə təchiz olunmuşdur.

2. 1 bəndi üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, elektrod bloku şaquli quraşdırılmış paralel metal lövhələr şəklində yerinə yetirilmişdir.

3. 1 bəndi üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, maqnetit dənələrinin diametri 1,5-5,0 sm qəbul edilmişdir.

- (11) i2003 0137
- (21) a2001 0028
- (22) 05.02.2001
- (51)⁷B 01D 53/34, 53/60
- (43) 30.10.2002

(71)(73) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Həsənov Həsən Məhəmməd oğlu, Yüzbəyov Yusif Əhəd oğlu, Məmmədov Məmməd Qülməmməd oğlu, Ağayev Tahir Dövlət oğlu, Şirinova Dürdanə Bağır qızı, Məcidov İsfəndiyar Allahverdi oğlu, Əhmədova Rəhilə Rza qızı (AZ)

(54) Tullantı qazlarının azot və kükdürd oksidlərindən təmizlənmə üsulu.

(57) 1. Tullantı qazların azot və kükdürd oksidlərindən təmizlənməsi üsulu, qazları oksidləşdiricilərlə kontaktı və sonradan nitrat və sulfat turşularını alınması daxil olmaqla onunla fərqlənir ki, oksidləşməni 10-18 %-li natrium hipoxloritin sulu məhlulu, və ya 5-30 %-li hidrogen peroksid məhlulu ilə otaq şəraitində aparırlar.

2. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, oksidləşməni 12%-li natrium hidroxloridin sulu məhlulu ilə aparırlar.

3. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, oksidləşməni 15%-li hidrogen peroksid məhlulu ilə aparırlar.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 01

- (11) i2003 0105
- (21) a2000 0013
- (22) 31.01.2000
- (51)⁷C 01C 1/00, 1/12; C 08J 7/16
- (43) 01.10.2001

(71)(72)(73) Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu, Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu, Fərhadova Külnarə Tağı qızı, Kazımov Sabir Məmmədli oğlu, İbrahimov Hikmət Camal oğlu (AZ)

(54) Pirolizin ağır qətranının emalı üsulu.

(57) 1. Pirolizin ağır qətranının emalı üsulu, xammaldan qaynama sonu 250C° olan fraksiyanın ayrılması, yüksək temperaturda onun katalitik emalı, sonradan reaksiya qarışığından məqsədli məhsulun ayrılması daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, xammaldan qaynama sonu 250C° olan fraksiya və qaynama başlanğıcı 250C° olan fraksiya ayrılır, sonradan onlar 1,5-2% kütlə miqdarında tərkibində Al-Cl saxlayan katalitik kompleksin iştirakı ilə müvafiq olaraq 60-80°C və 85-100°C-də oliqomerləşdirilir, sonra fraksiyanın e'malı məhsulunun reaksiya kütləsindən qaynama sonu 250C°-naftalin və qalıq ayrılır, onun qaynama başlanğıcı 250C° olan fraksiyanın oliqomerizati itə qarışdırılır.

2. Üsul 1 bəndə görə onunla fərqlənir ki, qaynama başlanğıcı 250C°-yə olan fraksiyanın oliqomerləşməsi oliqomerizatin molekul kütləsinin 600 vahidə çatana qədər davam etdirilir.

- (11) i2003 0130
- (21) a2000 0083
- (22) 11.04.2000
- (51)⁷C 01F 7/04, 7/06
- (43) 29.12.2001

(71)(72)(73) İbrahimov Telman Davud oğlu (AZ)

(54) Alunitlərin emalı üsulu.

(57) Xam aluniti dövrü kalium qələvisi məhlulu ilə qələviləşdirərək çöküntüdən kalium sulfat, məhluldan isə Bayer sxemi ilə alunitlərin emalı üsulu, xam aluniti dövrü kalium qələvisi ilə qələviləşdirilməsindən sonrakı çöküntüdən kalium sulfat, məhluldan isə Bayer üsulu ilə alunit oksidi alınmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, alınmış kalium sulfatın istənilən qədəri Bayer dövründə alınan hidrat və kömürlə qarışdırılır, Penyakov üsulu ilə bişirməyə uğradılır və bişintinin qələviləşdirilməsindən alınan

kalium alüminat məhlulu Bayer dövrünə, bişirmədə ayrılan SO₂ isə sulfat turşusu alınmasına göndərilir.

C 02

- (11) **i2003 0111**
- (21) **a2001 0115**
- (22) **04.06.2001**
- (51)⁷**C 02F 1/40**
- (43) **28.06.2002**
- (71)(72)(73) **Kəncərli Asif Calal oğlu, Məlikməmmədov Azər Eldar oğlu (AZ)**
- (54) **Mayeni neft və neft məhsullarından təmizləyən qurğu.**

(57) Mayeni neft və neft məhsullarından təmizləyən qurğu gövdədən, təmizlənəcək suyu gəbuledicidən, tutulmuş neft, neft məhsulları və mexaniki qarışıqları kənar edən borulardan, axın istiqamətində yerləşdirilmiş paralel lövhəli blokdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, bundan əlavə hər biri müstəqil istismar olmaq imkanı ilə iki blok yerləşdirilmişdir, hər blok divarı şaxmat qaydasında düzülmiş deşiklərlə təchiz edilmiş paylaşıdırıcı nova malikdir.

C 07

- (11) **i2003 0119**
- (21) **a2002 0160**
- (22) **30.08.2002**
- (51)⁷**C 07C 7/00**
- (43) **28.02.2003**
- (71)(72)(73) **Abbasov Arzu Zülfüqar oğlu (AZ)**
- (54) **Naftalan neftindən qətransızlaşdırılmış naftalanın və ya naften karbohidrogenlərinin alınması üsulu və onun həyata keçirilməsi üçün qurğu.**

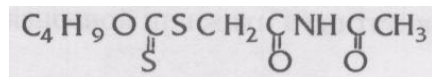
(57) 1. Naftalan neftindən qətransızlaşdırılmış naftalanın və ya naften karbohidrogenlərinin alınması üsulu hazır məhsulu sonradan qablaşdırmaqla, naftalan neftinin adsorberlərdə silikagel adsorbenti ilə işlənməsi yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, əvvəlcə xam naftalan neftini aşağıdan yuxarıya doğru istiqamətdə adsorberbrə verirlər və onların daxilində olan, əvvəlcədən 400-450°C temperaturda qız-

dırılıb soyudulmuş, geniş məsaməli, mikrosferik, qrayulə edilmiş ACKΓ markalı silikageldən buraxırlar, sonra alınan mayədə 1:1 nisbətində xam naftalan neftinin növbəti dozasını həll edirlər və yenidən adsorberlərə verirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsulun həyata keçirilməsi üçün qurğu çəndən, kollektordan və adsorberbrdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, adsorberlər dayaq üzərində şaquli bərkidilmiş, ACKΓ markalı silikagellə doldurulmuş və aşağı uclarından ötürücü boru vasitəsilə adsorberlərdən yuxarıda yerləşən çənlə əlaqələnen üfüqi kollektorla birləşdirilmiş paslanmayan düz borular şəklində yerinə yetirilmişdir.

- (11) **i2003 0106**
- (21) **a2001 0048**
- (22) **22.02.2001**
- (51)⁷**C 07C 329/02**
- (43) **30.10.2002**
- (71)(73) **Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)**
- (72) **Hacıyeva İradə Balay qızı, Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, Əliyev Əli Binnət oğlu, İsmayılov İncilab Paşa oğlu (AZ)**
- (54) **S-(N-asetilkarbamoil)metil-O-butilksantogenat-sintetik efir yağları üçün siyirlmə aşqarı kimi.**

(57) S-(N-asetilkarbamoil)metil-O-butilksantogenat

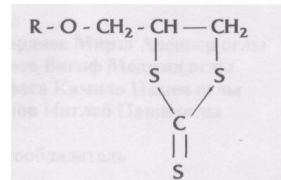

sintetik efir yağları üçün siyirlmə aşqarı kimi.

- (11) **i2003 0108**
- (21) **a2001 0066**
- (22) **05.04.2001**
- (51)⁷**C 07C 329/02, C 10M 101/02**
- (43) **30.10.2002**
- (71)(73) **Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Ə.M. Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)**

- (72) **Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu, Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu, Mustafayev Kamil Nazim oğlu, İsmayılov İncilab Paşa oğlu (AZ)**
- (54) **3-(alkoksi)-propilen-1,2-tritiokarbonatlar sürtgü yağları üçün siyirlməyə qarşı aşqar kimi.**

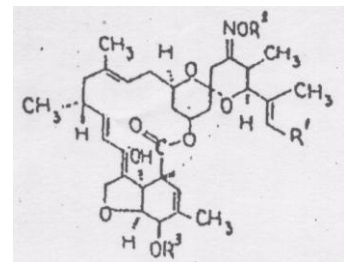
(57) Ümumi formulu

R=C₂H₅; C₄H₉, olan 3-(alkoksi)-propilen-1,2-tritiokarbonatlar transmissiya yağları üçün siyirlməyə qarşı aşqar kimi.

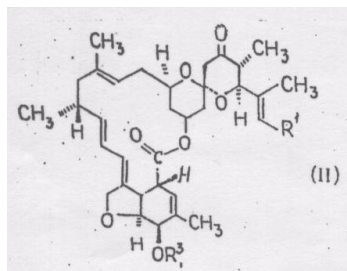
- (11) **i2003 0117**
- (21) **16-145/PRI**
- (22) **12.08.1994**
- (51)⁵**C 07D 493/22; A 01N 43/90**
- (31) **8613790; 4203050**
- (32) **06.06.86; 05.06.87**
- (33) **GB; RU**
- (71)(73) **American Cyanamid Company (US)**
- (72) **Derek R. Santerlend, Osvi Z. Pereyra, Xeyzel M. Nobl, Maykl V. C. Remsey, Con B. Vard, Riçard A. Fletton, Edvard P. Tili, Nil Porter, Devid Nobl (GB)**
- (74) **Orucov R. (AZ)**
- (54) **Makrolid birləşmələrin alınması üsulu.**

(57) 1 ümumi formullu makrolid birləşmələrin alınması üsulu

harada ki, R₁ - metil, etil və ya izo-propil, R₂-alçaq alkil və «NOR₂» qrupu E-konfigurasiyasında yerləşir;

OR₃-hidroksil qrupudur, onunla fərqlənir ki, II formullu birləşmə

harada ki, R¹ göstərilən ifadəyə malikdir, OR³-hidroksil qrupu və ya mühafizə olunan hidroksil qrupudur, III formulla birləşərək

harada ki, R²-hidrogen və ya alçaq alkildir; sonradan I formullu məqsədlə məhsulu ayırmaqla, harada ki R₂ alçaq alkil OR₃ - hidroksil qrupudur, və ya I formullu birləşməni ayırarkən, harada ki, OR³- mühafizə olunmuş hidroksil qrupudur, mühafizə qrupunu çıxarırlar və I formullu birləşməni ayırırlar, harada ki, OR³- hidroksil qrupudur, və ya lazım gəldikdə I formullu birləşməni, harada ki, R¹₂ - hidrogen və ya OR³ mühafizə olunan hidroksil qrupudur R₂ - Y formullu haloqenidlə sadə eterifikasiyaya məruz edirlər, harada ki, Y - halogen, R₂-alçaq alkildir və sonra hidroksil qrupundan mühafizəni çıxarırlar.

- (11) i2003 0109
(21) a2000 0087
(22) 13.04.2000
(51)⁷C 07K 7/02, E 21B 43/01
(43) 30.10.2002
(71)(73) Azərbaycan Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu (AzNSETLİ) (AZ)
(72) Xasayev Arif Murtuzəli oğlu, İsmayılov Şamxal İsmayıl oğlu, Əliyev Yolçu Misir oğlu, İsmayılov Fikret Ağa-Hüseyn oğlu (AZ)
(54) Neft quyularının qazılması üsulu.

(57) Neft quyularının qazılması üsulu soyudulmuş qazıma məhlulunun verilməsindən ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, qazıma məhlulunun soyudulmasını ona soyuq agent vurulması yolu ilə aparırlar, bu zaman so-

yuq agent kimi kristallik karbon dioksiddən istifadə edirlər.

C 09

- (11) i2003 0113
(21) a2000 0063
(22) 28.03.2000
(51)⁷C 09K 3/00; E 21B 37/06
(43) 28.06.2002
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Qeyri-Üzvi və Fiziki Kimya İnstitutu (AZ)
(72) Məcidov Əjdər Əkbər oğlu, Yusifov Vaqif Hübət oğlu, Fətullayeva Pərizad Əmrulla qızı, Məmmədov Müzəffər Cavad oğlu (AZ)
(54) Neft-mədən avadanlığında parafin-qətran çökməsinin qarşısını almaq üçün reagent.

(57) Neft-mədən avadanlığında parafin-qətran çökməsinin qarşısını almaq üçün reagent xam bitki yağı ilə aminospirtlərin reaksiya məhsulundan, qlikolların rektifikasiyasından alınan kub qalıqından, OP-10, aminospirt-dən və kerosindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, tərkibində komponentlərin aşağıdakı nisbətində xam bitki yağı ilə aminospirtlərin reaksiya məhsulu kimi qossipol qətranının dietanolaminlə reaksiya məhsulu, qlikolların rektifikasiyasından alınan kub qalıqı kimi poliqliserin PQ-300, aminospirt kimi dietanolamin, və eləcə də əlavə olaraq, polietilen turşusu və xam kauçuk saxlayır (kütlə%):

Qossipol qətranının dietanolaminlə reaksiya məhsulu	20-25
Polietilen turşusu	15-20
Poliqliserin PQ-300	10-15
OP-10	5-7
Dietanolamin	10-15
Xam kauçuk	0,4-0,6
Kerosin	qalanı

- (11) i2003 0131
(21) 99/001541
(22) 11.05.1999
(51)⁷C 09K 3/00; E 21B 37/06
(43) 02.07.2001
(71)(73) "Dənizneftqazlayihə" Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) Hübətov Həsən Həşim oğlu, Mürsəlova Mınəxanım Əliəğa

qızı, Nuriyev Nuru Bünyad oğlu, Əsədov Musa Fərhad oğlu, Əbdülhəsənov Abbas Zeynalabdin oğlu, Şirin-zadə Alçın Əlisəftər oğlu, Ağabalayev Firuz Nemət oğlu, Şamilov Valeh Məmməd oğlu (AZ)

(54) Fontan və kompressor quyularının istismar üsulu.

(57) Fontan və kompressor quyularının istismar üsulu, ağır qətranlı və parafinli neft quyularında borular arası fəzaya ətraf mühit temperaturunda dozalarla fasiləsiz qaz kondensatı vurulması yolu ilə həyata keçirilərək, onunla fərqlənir ki, quyuya inqredientlərin aşağıdakı nisbətində tutumda mexaniki qarışdırılması ilə alınan neft solventi və qaz kondensatı qarışığı vurulur, % kütlə:

Neft solventi	10-30
Qaz kondensatı	qalanı

- (11) i2003 0123
(21) a2001 0209
(22) 19.12.2001
(51)⁷C 09K 7/00; E 21B 43/22
(31) 09/316,527; 60/165,789
(32) 21.05.1999; 16.11.1999
(33) US; US
(86) PCT/US 00/13727, 19.05.2000
(43) 28.02.2003
(71)(73) Cabot Corporation (US)
(72) Miller, Edvard, E. (US), Benton, Villiyam, C (US)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) Polimer kompozisiyası və onun əsasında quyuların istismar edilməsi üçün olan məhlul, alınması üsulu.

(57) 1. Suda həll ola bilən sopolimer əsasında olan polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, o, ən azı, sulfonat qrupları və karboksil qrupları, daxil olan funksionallığa malik sopolimerləri və karbon turşusunun qələvi metal duzunu saxlayır.

2. B.1 görə polimer kompozisiyası onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer, ən azı, 1000000 bərabər olan ortaçəkili molekullu kütləsinə malikdir.

3. B.1 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer 1000000 və 5000000 arasında olan ortaçəkili molekullu kütləsinə malikdir.

4. B.1 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer, ən azı, 4 funt/barrel (1,14 kq/Гл) miqdarda sirkə və qarışqa turşularının natrium, kalium və seziyum duzlarından seçilmiş qələvi metal karboksilatının əslində doymuş duz məhlulunda həll edilmişdir.

5. Suda həll ola bilən sopolimer saxlayan polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, ona akrilamidmetilpropansulfon turşusu və ya onun duzunun və alfa, beta-doymamış karbonil birləşmələrinin polimerləşməsi reaksiyasının məhsulu kimi alınmış suda həll ola bilən sopolimer, və karbon turşusunun qələvi metal duzu

6. B.5 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, karbon turşusunun qələvi metal duzu Cl -C3 karbon turşusunun natrium, kalium və seziyum duzlarından seçilir.

7. B.5 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, karbon turşusunun qələvi metal duzu qarışqa turşusunun, sirkə turşusunun qələvi metal duzlarından və onların qarışığından seçilir.

8. B.5 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, akrilamidmetilpropansulfon turşusu və ya onun duzu 2-akrilamid-2-metil-propansulfon turşusu və onun duzudur.

9. B.5 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, akrilamidmetilpropan-sulfon turşusu və ya onun duzu 2-metil-2-[(1-okso-2-propenil)amin]-1-propansulfon turşusu və ya onun duzudur.

10. B.5 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, o suda həll ola bilən sopolimer 2-akrilamid-2-metilpropansulfon turşusu və ya onun duzundan alınmış 5-dən 95% küt.-yə kimi struktur qruplarını; və ən azı, Cl-C3-karbon turşusunun bir qələvi duzu daxil olan qələvi metal duzunu saxlayır.

11. B.10 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer 2-metil-2-[(1-okso-2-propenil)amin]-1-propan-sulfon turşusu və onun duzundan alınmış 5-dən 95% küt.-yə kimi struktur qruplarını və 2-propen turşusu və ya onun duzundan alınmış 5-dən 95% küt.-yə kimi struktur qruplarını saxlayır.

12. B.10 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, qələvi metal duzu, əsasən, seziyum duzudur.

13. B.11 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, o, ən azı, bifunksional calayıcı agentdən alınmış 5% küt.-yə kimi struktur qruplarını saxlayır.

14. B.13 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, calayıcı agent N,N'-metilenbis[2-propenamid]-dir.

15. B.10 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer polimer kompozisiyasının bütün bərk komponentlərinin ümumi kütləsinə görə hesablandıqda 0,05-dən 5% küt.-yə kimi miqdarda, qələvi metal duzu isə polimer kompozisiyasının bütün bərk komponentlərinin ümumi kütləsinə görə hesablandıqda 95-dən 99,95% küt.-yə kimi miqdardadır.

16. B.5 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, sopolimer əslində su ilə hidratlaşdırılmış, karbon turşusunun qələvi metal duzu isə əslində həll edilmişdir.

17. B.16 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq, ən azı, 1 halogenidin qələvi metal duzunu saxlayır.

18. B.16 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, ən azı, bir halogenidin qələvi metal duzu natrium, kalium və seziyum xlorid, bromid-dən seçilmişdir.

19. B.16 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, o, ən azı, 20 cPle olan zahiri özlülüyü, ən azı, 15 cPle olan plastik özlülüyü və ən azı, 5 funt/100 fut² (24,4 kq/100 m²) axıcılıq hüddunu hər barrele 2 funt (0,57 kq/Гл) konsentrasiyalı seziyum formiatın duz məhlulunda həll olma zamanı və 120⁰F (48,9⁰C) ölçmə aparıldıqda göstərir.

20. B.19 görə polimer kompozisiya onunla fərqlənir ki, o 375⁰F (191,6⁰C)-də 30 gün ərzində fırlanma zamanı qocaldıqdan sonra və 120⁰F (48,9⁰C) ölçükdə öz zahiri özlülüyünün, ən azı, 50% saxlayır.

21. B.16 görə sulu polimer kompozisiyasını alınma üsulu onunla fərqlənir ki, ona polimer kompozisiyasının hidratlaşdırılması daxildir.

22. B.21 görə sulu polimer kompozisiyanın alınma üsulu onunla fərqlənir ki, karbon turşusunun qələvi metal duzu suda həll ola bilən sopolimeri

saxlayan sulu kompozisiyada həll edilir.

23. B.21 görə sulu polimer kompozisiyanın alınma üsulu onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer karbon turşusunun qələvi metal duzunun duz məhlulunda həll edilir.

24. Qazıma işlərinin və ya quyuların istismar edilməsi üzrə işlərin aparılması üsuluna suda həll ola bilən sopolimeri saxlayan quyunun istismar edilməsi üçün sulu məhlulun tətbiqi daxildir, bu üsul onunla fərqlənir ki, sopolimer duz məhlulunda hidratlaşmış, ən azı, sulfonat qrupları və karboksil qrupları daxil olan funksionallığa malikdir.

25. B.24 görə üsul onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer əslində duz məhlulunda tamamilə hidratlaşdırılmışdır.

26. Quyuların istismar edilməsi üçün sulu məhlul suda həll ola bilən sopolimer saxlayır, onunla fərqlənir ki, ən azı, sulfonat qruplarının və karboksil qruplarının daxil olduğu funksionallığa malikdir, duzlu məhlulda hidratlaşmışdır.

27. B.26 görə quyuların istismar edilməsi üçün olan sulu məhlul onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer karbon turşusunun qələvi metal duzlarının duz məhlulunda həll edilmişdir.

28. B.26 görə quyuların istismar edilməsi üçün olan sulu məhlul onunla fərqlənir ki, suda həll ola bilən sopolimer əslində duz məhlulunda tamamilə hidratlaşdırılmışdır.

29. Monomerlərin qarışıqlı təsir məhsulu olan suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, o, ən azı, 1000000 orta çəkili molekul kütləsinə malik olan, ən azı, sulfonat qrupları və karboksil qrupları daxil olan funksionallığa malikdir və əslində hər barrele 2 funt düşən (0,57 kq/Гл) konsentrasiyalı seziyum formiatın duz məhlulunda tamamilə hidratlaşmış olduğu zaman və 120⁰F (48,9⁰C) ölçmə aparıldıqda, ən azı, 20 cPle zahiri özlülük, ən azı, 15 cPle plastik özlülük və ən azı, 5 funt /100 fut² (24,4 kq/100m²) axıcılıq hüddunu göstərir.

30. B.29 görə suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, o 1000000 və 5000000 arasında olan orta çəkili molekul kütləsinə malikdir.

31. B.29 görə suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, o əslində sirkə və qarışıq turşularının natrium, kalium və sezium duzlarından seçilmiş qələvi metal karboksilatının doymuş duz məhlulunda, ən azı, 4 funt/barrel (1,14 kq/Гл) miqdarında həll olur.

32. B.29 görə suda həll olan sopolimer onunla fərqlənir ki, o 375°F (191,6°C)-də 30 gün ərzində fırlanma zamanı qocaldıqdan sonra və 120°F (48,9°C)-də ölçmə aparıldıqda öz zahiri özlülüyünün 50% saxlayır.

33. B.29 görə suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, o duz məhlulunda hidratlaşdırılmışdır.

34. Suda həll ola bilən sopolimer, ona polimerləşmə reaksiyasının məhsulu daxildir, onunla fərqlənir ki, o akrilamidmetilpropansulfon turşusu və onun duzlarının və alfa, betadöyməmiş karbonil birləşmələrinin polimerləşməsi reaksiyasının məhsuludur, ən azı, 1000000 olan ortaçəkili molekulyar kütləyə malikdir və o hər barrelə 2 funt düşən (0,57 kq/Гл) konsentrasiyalı sezium formiatın duz məhlulunda, əslində, tamamilə hidratlaşdıqda və 120°F (48,9°C) ölçmə aparıldıqda, ən azı, 20 cPə zahiri özlülük, ən azı, 15 cPə plastik özlülük və ən azı, 5 funt/100 fut² (24,4 kq/100 m²) axıcılıq hüdudunu göstərir.

35. B.34 görə suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, akrilamidmetilpropansulfon turşusu və ya onun duzu 2-akrilamid-2-metilpropansulfon turşusu və ya onun duzudur.

36. B.34 görə suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, akrilamidmetilpropansulfon turşusu və ya onun duzu 2-metil-2-[(1-okso-2-propenil)amin]-1-propansulfon turşusu və ya onun duzudur.

37. B.34 görə suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, o 2-metil-2-[(1-okso-2-propenil)amin]-1-propansulfon turşusu və ya onun duzundan alınmış 5-dən 95% küt.-yə kimi struktur qruplarını və 2-propen turşusu və ya onun duzundan alınmış 5-dən 95% küt.-yə kimi struktur qruplarını saxlayır.

38. B.34 görə suda həll ola bilən sopolimer 2-akrilamid-2-metilpropansulfon turşusu və ya onun duzundan alınmış 40-dən 80% küt.-yə kimi struktur qruplarını və akrilamid, vinilpirrolidon, akril turşusu və ya onun

duzundan alınmış 20-dən 60% küt.-yə kimi struktur qruplarını saxlayır.

39. B.38 görə suda həll ola bilən sopolimer onunla fərqlənir ki, o, ən azı, bifunksional calayıcı agentdən alınmış 5% küt.-yə kimi struktur qruplarını saxlayır.

(11) i2003 0122

(21) a2000 0035

(22) 29.02.2000

(51)⁷C 09K 17/00

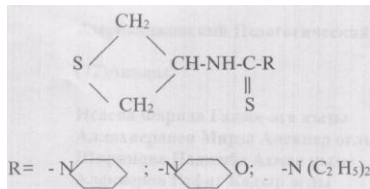
(43) 29.12.2001

(71)(73) N.Tusi adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu, Şirinova Nəcibə Əhməd qızı, Ələkbərov Rafiq Qədir oğlu (AZ)

(54) Tiokarbamid törəmələri torpağın münbitliyinin yaxşılaşdırıcısı kimi.

(57) (54) (57) 1-(3'-Tietanil)-3-piperidil, morfolil, dietil-tiokarbamidin

formulla torpağın münbitliyini artırmaq üçün tətbiqi.

(11) i2003 0129

(21) a2000 0036

(22) 29.02.2000

(51)⁷C 09K 17/00

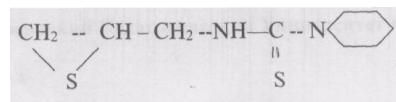
(43) 29.12.2001

(71)(73) N.Tusi adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Allahverdiyev Mirzə Ələkbər oğlu, Şirinova Nəcibə Əhməd qızı, Ələkbərov Rafiq Qədir oğlu (AZ)

(54) Torpağın münbitliyinin yaxşılaşdırıcısı.

(57) 1-Epitiopropil-3-piperidil-tiokarbamidin

formulla torpağın münbitliyinin yaxşılaşdırıcısı üçün tətbiqi.

C 10

(11) i2003 0103

(21) a2001 0079

(22) 23.04.2001

(51)⁷C 10C 3/04; C 08L 95/00

(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu, Fərhadova Gülnarə Tağı qızı, Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu, Kazımov Sabir Məmmədli oğlu, Səlimova Nigar Əziz qızı, İbrahimov Hikmət Camal oğlu, Babayev Emin Raviz oğlu (AZ)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) Bitumun alınma üsulu.

(57) 1. Bitumun alınma üsulu ağır neft xammalının termik emalı yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində pirolizin ağır qətranı və əlavələr olan xammalı 2-3 saat ərzində daim qarışdırmaqla, 0,2-0,5 küt.% metal-üzvi katalizatorun iştirakı ilə 60-100°C-də termik emala uğradırlar, bundan sonra reaksiya qarışığından maye məhsul-naftalini və özlü məhsul-bitumu ayırırlar.

2. 1 b. üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə 5-10 küt.% miqdarında götürülmüş amorf polimerdir.

3. 1 b. üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə 2,5-14 küt.% miqdarında götürülmüş oliqomerləşmə prosesinin qalıdır.

4. 1 b. üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə 10-15 küt.% miqdarında götürülmüş qudrondur.

5. 1 b. üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əlavə 10-28 küt.% miqdarında götürülmüş amorf polimer, oliqomerləşmə prosesinin qalıdır və qudrondur.

(11) i2003 0121

(21) a2000 0225

(22) 21.12.2000

(51)⁷C 10G 19/02

- (43) 30.10.2002**
(71)(72)(73) Mürşüdü Çingiz Cəfər oğlu (AZ)
(54) Açıq rəngli neft fraksiyalarının neft turşularından təmizlənməsi üsulu.

(57) Açıq rəngli neft fraksiyalarının neft turşularından təmizlənməsi üsulu, neft turşularının ammoniyaklı su ilə çıxarılması və sonradan neft turşularının ammonium duzlarının sulu məhlulunun, regenerasiya olmuş qatı ammoniyaklı suyun alınması və eyni zamanda neft turşularının və su fazasının ayrılması ib, təzyiqliq altında qızdırılmaqla parçalanması yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, neft turşularının ammonium duzlarının sulu məhlulundan sabunlaşmayanların kənarlaşdırılmasını onun 120°C-dən yuxarı temperaturda və 0,205 MPa-dan yuxarı təzyiqliq altında regeneratorda parçalanması ilə eyni zamanda həyata keçirirlər.

- (11) i2003 0133**
(21) 98/001196
(22) 08.09.1998
(51)⁷ C 10M 101/00; C 10N 40/08
(43) 30.06.2000

- (71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Y.N.Məmmədliyəv adına Neft-Kimyə Prosesləri İnstitutu (AZ)**
(72) Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Sultanov Sultan Əsgər oğlu, Səmədova Sara Xanım Əliheydər qızı, Musayeva Səyyarə Qulam qızı (AZ)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) Hidravlik mayesinin baza məhsulunun alınma üsulu.

(57) Hidravlik mayesinin baza məhsulunun alınması, parafinli neftin emalı, hidrogenləşdirmə, ondan alınan məhsulun stabilləşdirilməsi onunla fərqlənir ki, xammal əlavə olaraq, temperatur 340-360°C, təzyiqliq 3,0-4,0 mPa, həcmi sürət 0,5-1,0 saat⁻¹, hidrogenin sərfi-1000-1500 1/1 rejimində hidrokrekinq prosesinə məruz qalır.

- (11) i2003 0104**
(21) a2001 0047
(22) 20. 02. 2001

- (51)⁷ C 10M 107/06**
(43) 30.10.2002
(71)(72)(73) Ağakışiyeva Minayə Yəhyə qızı, Hüseynova Qalina Anatolyevna, Məmmədov Zakir Abdulla oğlu, Kazımov Sabir Məmmədli oğlu (AZ)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) Sintetik kompressor yağının alınması üsulu.

(57) 1. Sintetik kompressor yağının alınması üsulu, propileni yüksək temperaturda AlCl₃ və toluol əsasında alınan katalitik kompleksin iştirakı ilə oliqomerləşdirilib, oliqomerizəti hidrogenləşdirilib, sonra hidrogenizatdan məqsədlili məhsulu ayırmaqla onunla fərqlənir ki, propilenin oliqomerləşməsi tərkibində su olan katalitik kompleksin iştirakı ilə 80-100⁰C temperaturda həyata keçirilir.

2. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, katalitik kompleksin tərkibində suyun miqdarı 6,6 % küt.-dən yuxarı qalxmır.

3. Bənd 1 üzrə üsul onunla fərqlənir ki, oliqomerin hidrogenləşməsi Al-Pt katalizatorunun iştirakı ilə aparılır.

- (11) i2003 0107**
(21) a2001 0101
(22) 22.05.2001
(51)⁷ C 10M 119/02, 133/12, 137/14, 143/02, 146/06, 155/02

- (43) 30.10.2002**
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu, Cavadova Həqiqət Əli Əşrəf qızı, Mövsüm-zadə Mirzə Məmməd oğlu, Mirzəyev Rəhimov Adil Rəsul oğlu, Axundov Çingiz Fərac oğlu, İsmayilov Məhyəddin Abdulla oğlu, Abdullayev Bəylər İbrahim oğlu, İskəndərova Mehrəban İskəndər qızı (AZ)
(54) Gəmi və stasionar dizəlləri üçün motor yağı.

(57) Gəmi və stasionar dizəlləri üçün tərkibində çoxfunktional, depressator və köpüklənməyə qarşı aşqarlar olan mineral əsaslı motor yağı onunla fərqlənir ki, onun tərkibində çoxfunk-

sional aşqar kimi çoxfunktional təsirə malik SAP~2055z aşqarlar paketi, depressator aşqar kimi - polimetakrilat tipli Viscoplex-5-309, əlavə olaraq özlülük aşqarı Viscoplex-2-670 və yeyilməyə qarşı AMF-3 aşqarını, komponentlərin aşağıda göstərilən nisbətində saxlayır (kütə, %):

Çoxfunktional aşqar paketi	
SAP-2055z	5,6-5,8
Polimetakrilat tipli	
Viscoplex-5-309	0,3 - 0,6
Polimetakrilat tipli	
Viscoplex-2-670	0,5 - 0,7
Yeyilməyə qarşı AMF-3 aşqarını	0,4 - 0,6
Polimetilsiloksan	
PMC-200A	0,002 - 0, 004
Mineral yağ	100-ə qədər

C 23

- (11) i2003 0099**
(21) a2000 0183
(22) 10.08.2000
(51)⁷ C 23F 13/00,13/02,13/22;
H 01B 7/28; G 01B 1/00
(43) 29.12.01
(71)(72)(73) Nəbiyev Hacı Alməmməd oğlu (AZ)
(54) Yeraltı metal qurğuların korroziyadan avtomatik distansion elektrokimyəvi mühafizə üsulu və onun yerinə yetirilməsi üçün qurğu.

(57) 1.Yeraltı metal qurğuların korroziyadan avtomatik distansion elektrokimyəvi mühafizə üsulu, yeraltı metal qurğularda torpaq mənşəli korroziyaların yaranması kimi təhlükəli zonaların axtarışı, torpağa nisbətən anod və işarə dəyişən zona boyu potensialın ölçülməsi daxil olaraq, onunla fərqlənir ki, torpağa nəzərən az izolə olunmuş boru kəmərinə katod stansiyasına əks istiqamətində nümunəvi katod qurğusu qoşulur və yeraltı metal qurğunun boru kəməri boyu potensialı ölçülür, anod zonasının tam ləğvi üçün katod stansiyası zəncirində cərəyan qiymətini boru kəmərinin bütün nöqtələrində cərəyan torpağa nəzərən potensialın mənfi qiyməti alana qədər artırılır.

2. Bənd 1. üzrə üsul onunla fərqlənir ki, boru kəmərinə əlavə olaraq dispetçer əlaqəsi xətti kimi istifadə edirlər ki, bununla boru kəmərinin

izolyasiyası vəziyyətinə və səs nitqinin keyfiyyətinin dəyişməsinə görə korroziya yerini müəyyənləşdirirlər.

3. Üsulun yerinə yetirilməsi üçün qurğu, boru kəməri şəklində yeraltı metal qurğudan, torpaqlanmalı katod stansiyası olan düzləndirici ilə birləşmiş anod və eləcə də drenaj kəmərlərindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, katod stansiyasından sonra boru kəməri boyu aralıq katod stansiyaları kimi anod torpaqlanması yerləşdirirlər, boru kəmərinin digər ucunda onun gövdəsi ilə yer arasında göstərilən boru kəmərinin potensial qiymətini avtomatik tənzimləmə qabiliyyətli yük qoşurlar.

BÖLMƏ D

TOXUMA MALLAR VƏ KAĞIZ

D 06

- (11) i2003 0134
- (21) a2001 0044
- (22) 16.02.2001
- (51)⁷D 06F 55/00
- (43) 28.06.2002

(71)(72)(73) Mürsəlov Arif Əfrasiyab oğlu (AZ)

(54) Asılqan - quruducu.

(57) 1. Dayaqlardan, özündən təşkil olunmuş /_/_/ şəkilli karkasdan və dayağın axırında divardan asmaq üçün vasitələrdən ibarət olan asılqan-quruducu onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, horizontl yerləşmiş iplərin uzununa - daxilolma hərəkət mexanizminə, dama, dayaq və müəyyən enlikdə fiksəsini dayandırıcı boltlar təmin edən, iki tənzimləyici tıxacla təchiz olunmuş iki dayaq-dartıcı oxa malikdir, dayaq oxu mərkəzdə novla icra edilmişdir, bura horizontal yerləşmiş iplərin karkas üzrə uzununa - daxil olma hərəkət mexanizminin xüsusi diyircəyi bərkidilir, özündə, həmçinin karkasın dayaqlarında əyilmiş elips şəklində icra edilmiş, qurtaracaqlarına cərgəarası məhdudiyət bərkidilən plankaları darta iplər üçün diyircəkdə hərəkət edən iki qarşılıqlı perpendikulyar diyircəkli çərçivəni və dəstəklə və ya elektrik mühərriki ilə firladıla bilən və karkasın əsasında qurulmuş pilləli diyircəyi birləşdirir, dam isə diyircəklərin vasitəsilə polad

məftillə hərəkətdən yıqılmış lövhələr şəklində icra edilmiş və yuxarı və aşağı fiksatorla təchiz edilmişdir.

2. Bənd 1 üzrə asılqan-quruducu, onunla fərqlənir ki, karkasın dayağı əsası, dayaq və dartıcı oxlar bucaq şəklində icra edilmişdir.

3. Bənd 1 üzrə asılqan-quruducu, onunla fərqlənir ki, çərçivədə iplər üçün diyircəklərin miqdarı 1-dən 3-dək ola bilər.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 21

- (11) i2003 0127
- (21) a2001 0181
- (22) 26.10.2001
- (51)⁷E 21B 21/00, 21/14
- (43) 30.10.2002

(71)(73) İsmayılov Şaiq Zirəddin oğlu (AZ)

(72) İsmayılov Şaiq Zirəddin oğlu, Qəmbərov Akif Azad oğlu (AZ)

(54) Qum tıxaclarının yuyulması üsulu.

(57) Qum tıxaclarının yuyulması üsulu, ikifazlı köpüyün sirkulyasiyasını həyata keçirməkdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, köpüyü bilavasitə quyu lüləsində, köpük əmələ gətirən və qaz əmələ gətirən agentlərin qarışdırılması yolu ilə yaradırlar.

- (11) i2003 0102
- (21) a2001 0038
- (22) 14.02.2001
- (51)⁷E 21B 33/138
- (43) 30.10.2002

(71)(73) “Abşeronneft” Neft Qazçıxarma İdarəsi(AZ)

(72) Seyidov MirCəfər MirƏli oğlu, Səfiyev İman Qənbər oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Bayramov Eyyub Məmməd-əli oğlu, Ağə-zadə Oqtay Dadaş oğlu, Zeynalova Niyar Alıhüseyn qızı, Seyidov Mirmehdi MirCəfər oğlu (AZ)

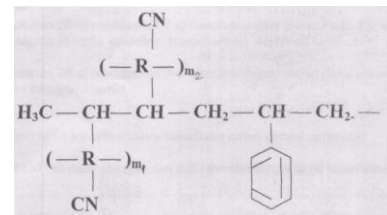
(54) Quyların sementlənməsi üçün tərkib.

(57) Quyların sementlənməsi üçün tərkib sement, seolit və sudan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq kremnegel saxlayır və komponentlər aşağıdakı nisbətdə götürülür, küt. %-i ilə:

Sement	60,0 ÷ 65,0
Seolit	2,5 ÷ 6,25
Kremnegel	0,5 ÷ 1,0
Su	qalanı

- (11) i2003 0101
- (21) a2001 0037
- (22) 14.02.2001
- (51)⁷E 21B 37/06
- (43) 30.10.2002
- (71)(73) “Abşeronneft” Neft Qazçıxarma İdarəsi(AZ)
- (72) Seyidov MirCəfər MirƏli oğlu, Qafarov Nizami Hüseyn oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, İbrahimov Abdulla Cabbar oğlu, Süleymanova Sevda Abbas qızı, Qafarova Gülyetər Mikal qızı (AZ)
- (54) Asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin yaranmasının qarşısını alma üsulu.

(57) Asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin yaranmasının qarşısını alma üsulu neftə ingibitorun suda məhlulunu daxil etmək yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, inqibitor kimi formulu:

olan akrilnitril və butadiyen-stirolun calaq sopolimerini qələvi ilə hidrolizi məhsulunun suda 5%-li məhlulundan neftin hər litrinə 300-400 mq miqdarında əlavə edirlər.

- (11) i2003 0120
- (21) a2001 0029
- (22) 06.02.01
- (51)⁷E 21B 40/00, 31/20
- (43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Rzabəyov İdris İbrahim oğlu, Rzayev Nazim Nüs-rət oğlu (AZ)
(54) Kombinəlaşdırılmış xarici bo-rututan.

(57) Kombinəlaşdırılmış xarici boru-tutan keçirici, qıf, daxili vintvari ma-yili səthləri olan gövdə və səbətədən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, səbət yuxarı hissədə içi boş silindr olub, si-lindrin bir-birinə əks yan tərəflərində növbələşən, hündürlüyünə görə səbə-tin silindrik hissəsinin hündürlüyünün 2/3-ə bərabər olan, trapesiyaşəkilli pərlər üzərində olan bir necə bir tərəfi açıq və bir iki tərəfi açıq yarıqlar va-sitəsilə kəsilməmişdir, aşağı hissəsi isə iri addımlı və arxa tərəfində maili sət-hi olan yastı yay şəklində yerinə yeti-rilmişdir, belə ki, gövdənin yuxarı si-lindrik yonulmuş hissəsində vintli xəttin davamı olaraq diametr üzrə ya-rım addım fərq ilə müxtəlif müstəvi-lərdə iti ucu yuxarı iki qarmağabənzər dayağ sərt quraşdırılmışdır.

(11) i2003 0118
(21) a2001 0080
(22) 24.04.2001
(51)⁷E 21B 43/22
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Əcəmov Keykavus Yu-sif oğlu, Kərimov Kərim Seyid-rza oğlu, Atayev Mətləb Şıxba-la oğlu, Mirabutalıbov Mirtey-mur Mirkəzim oğlu (AZ)
(54) Laya və quyu dibi zonaya ter-mokimyəvi təsir üsulu.

(57) Laya və quyu dibi zonaya termokimyəvi təsir üsulu, laya maqnezium və xlorid turşusunun ardıcıl vurulma-sını, onların layda saxlanması və re-aksiya məhsullarının çıxarılmasını özündə birləşdirərək, onunla fərqlənir ki, maqnezium tozu vurulmazdan əv-vəl kütləsinin 10-15% miqdarında ni-şasta ilə qarışdırılır və qarışıq süzgəc zonasına verilir, tələb olunan 12-20%-li xlorid turşusu isə maqnezi-um və lay süxurunun tərkibindəki əhəngdaşının miqdarına stexiometrik nisbət hesabı ilə daxil olunur.

BÖLMƏ F.

MEXANİKA, İŞIQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ.

F 16

(11) i2003 0132
(21) a2000 0049
(22) 17.03.2000
(51)⁷F 16L 27/10
(31) 09/281,453
(32) 30.03.1999
(33) US

(71)(73) Deep Oil Technology, Incorporated (US)
(72) Finn, Layl Devid (US)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) Zəncirvari boru kəmərinin tut-qacı.

(57) 1. Zəncirvari boru kəmərinin tut-qacı, dənizin dibindən üzən konstruksiyaya keçən zəncirvari boru kəmərinin saxlayan kontinental şelfdə karbohidrogenlərin çıxarılması üçün təyin edilərək, üzən konstruksiyada yerləşir, həm də zəncirvari boru kəmərinin tutqacı kontinental şelfdəki konstruksiyaya və zəncirvari boru kəməri arasındakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş vasitəni saxlayır, onunla fərqlənir ki, kontinental şelfdəki üzən konstruksiyanın kil hissəsində yerləşən boru kəməri tutqacının qəbuledicisindən, göstərilən tutqacın qəbuledicində qəbul edilməsi üçün təyin edilmiş və şaquli boru kəmərinin, kontinental şelfdəki konstruksiyadan buraxmaqla qəbul etmək üçün uyğunlaşdırılmış boru kəmərinin əyilmiş hissəsindən, həm də boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinin ayrılik radiusu beş-on boru kəməri diametri ölçüsündədir, belə ki, boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinin aşağı ucu kontinental şelfdə konstruksiyadan aşağıda boru kəmərinə arasında boru kəmərinə birləşməni zəncirvari boru kəmərinin yerləşməsinin təbii bucağı altında yerinə yetirməyə imkan verir və boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinə birləşdirilmiş kontinental şelfdəki konstruksiyaya və zəncirvari boru kəməri arasındakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş vasitədən ibarətdir.

2. B.l üzrə zəncirvari boru kəmərinin tutqacı onunla fərqlənir ki, kon-

tinental şelfdəki konstruksiyaya və zəncirvari boru kəməri arasındakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş göstərilən vasitə gərginliyi udan birləşməni saxlayır.

3. B.l üzrə zəncirvari boru kəmərinin tutqacı onunla fərqlənir ki, kontinental şelfdəki konstruksiyaya və zəncirvari boru kəməri arasındakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş göstərilən vasitə elastik birləşməni saxlayır.

4. B.l üzrə zəncirvari boru kəmərinin tutqacı onunla fərqlənir ki, o, əlavə olaraq, boru kəmərinin göstərilən əyilmiş hissəsinə birləşdirilmiş birləşdirici detal saxlayır, belə ki, göstərilmiş birləşdirici detalın forması boru kəmərinin tutqacının göstərilmiş qəbuledicisinin formasını qarşı-lıqlı tamamlayır.

5. Zəncirvari boru kəmərinin tutqacı, dənizin dibindən üzən konstruksiyaya keçən zəncirvari boru kəmərinin saxlayan kontinental şelfdə karbohidrogenlərin çıxarılması üçün təyin edilərək, üzən konstruksiyada yerləşir, həm də zəncirvari boru kəmərinin tutqacı kontinental şelfdəki konstruksiyaya və zəncirvari boru kəməri arasındakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş gərginliyi udan birləşməni saxlayır, onunla fərqlənir ki, kontinental şelfdəki üzən konstruksiyanın kil hissəsində yerləşən boru kəməri tutqacının qəbuledicisindən, göstərilən tutqacın qəbuledicində qəbul edilməsi üçün təyin edilmiş və şaquli boru kəmərinin, kontinental şelfdəki konstruksiyadan buraxmaqla qəbul etmək üçün uyğunlaşdırılmış boru kəmərinin əyilmiş hissəsindən, həm də boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinin ayrılik radiusu beş-on boru kəməri diametri ölçüsündədir, belə ki, boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinin aşağı ucu kontinental şelfdə konstruksiyadan aşağıda boru kəmərinə birləşməni zəncirvari boru kəmərinin yerləşməsinin təbii bucağı altında yerinə yetirməyə imkan verir, boru kəmərinə göstərilən əyilmiş hissəsinə birləşdirilmiş birləşdirici detaldan, belə ki, göstərilmiş birləşdirici detalın forması boru kəmərinin tutqacının göstərilmiş qəbuledicisinin formasını qarşı-lıqlı tamamlayır və boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinə birləşdirilmiş kontinental şelfdəki konstruksiyaya və zəncirvari boru kəməri arasın-

dakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş gərginliyi udan birləşmədən ibarətdir.

6. B.5 üzrə zəncirvari boru kəmərinin tutqacı onunla fərqlənir ki, o, əlavə olaraq, göstərilmiş birləşdirici detalın boru kəmərinin tutqacının göstərilmiş qəbuledicisində bağlanması üçün təyin edilmiş vasitəni saxlayır.

7. Zəncirvari boru kəmərinin tutqacı, dənizin dibindən üzən konstruksiyaya keçən zəncirvari boru kəmərinə saxlayan kontinental şelfdə karbohidrogenlərin çıxardılması üçün təyin edilərək, üzən konstruksiyada yerləşir, həm də zəncirvari boru kəmərinin tutqacı kontinental şelfdəki konstruksiya və zəncirvari boru kəməri arasındakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş elastik birləşməni saxlayır, onunla fərqlənir ki, kontinental şelfdə yerləşən boru kəməri tutqacının qəbuledicisindən, göstərilən tutqac qəbuledicində qəbul edilməsi üçün təyin edilmiş və şaquli boru kəmərinə kontinental şelfdəki konstruksiyadan buraxmaqla qəbul etmək üçün uyğunlaşdırılmış boru kəmərinin əyilmiş hissəsindən, həm də boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinin əyrilik radiusu beş-on boru kəməri diametri ölçüsündədir, belə ki, boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinin aşağı ucu kontinental şelfdə konstruksiyadan aşağıda boru kəmərinə birləşməni zəncirvari boru kəmərinin yerləşməsinin təbii bucağı altında yerinə yetirməyə imkan verir, boru kəmərinin göstərilən əyilmiş hissəsinə birləşdirilmiş birləşdirici detalından, belə ki, göstərilmiş birləşdirici detal forması boru kəmərinin tutqacının göstərilmiş qəbuledicisinin formasını qarşılıqlı tamamlayır və boru kəmərinin göstərilmiş əyilmiş hissəsinə birləşdirilmiş kontinental şelfdəki konstruksiya və zəncirvari boru kəməri arasındakı nisbi hərəkətin udulması üçün təyin edilmiş elastik birləşmədən ibarətdir.

8. B.7 üzrə zəncirvari boru kəmərinin tutqacı onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq, göstərilmiş birləşdirici detalın boru kəmərinin tutqacının göstərilmiş qəbuledicisində bağlanması üçün təyin edilmiş vasitəni saxlayır.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

H 04

(11) i2003 0135

(21) a2000 0043

(22) 07.03.2000

(51)⁷H 04J 3/06

(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Əhmədov Elxan Əbdül oğlu, Hacıyev Kərəm Əbdüləli oğlu (AZ)

(54) Birtərəfli staffinqə malik sistemdə takt tezliyinin bərpa qurğusu.

(57) Birtərəfli staffinqə malik sistemdə takt tezliyinin bərpa qurğusu elastik yaddaş blokuna, çıxışı yaddaşın yazılma şinası ilə, girişi takt tezliyinin transformasiya impulslarının şinası ilə, idarəedici girişi isə staffinq impulslarının ötürülmə şinası ilə birləşən yazılmanın idarə edilməsi blokuna malik olub, onunla fərqlənir ki, ona əlavə olaraq, girişi staffinq impulslarının şinası ilə birləşən zaman intervallarının korreksiya bloku və çıxışı tezliyin fazaca avtoköklənməsinin girişi, bir girişi takt tezliyinin transformasiya impulslarının şinası ilə, idarəedici girişi isə zaman intervallarının korreksiya blokunun çıxışı ilə birləşən, elastik yaddaşda tezliyin fazaca avtoköklənməsinin girişinin idarə olunması bloku daxil edilmişdir.

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)
i2003 0099	C 23F 13/00 C 23F 13/02 C 23F 13/22 H 01B 7/28 G 01B 1/00	i2003 0107	C 10M 137/14 C 10M 143/02 C 10M 146/06 C 10M 155/02	i2003 0117	A 01N 43/90	i2003 0128	E 03B 3/32
i2003 0100	A 01K 67/04	i2003 0108	C 07C 329/02 C 10M 101/02	i2003 0118	E 21B 43/22	i2003 0129	C 09K 17/00
i2003 0101	E 21B 37/06	i2003 0109	C 07K 7/02 E 21B 43/01	i2003 0119	C 07C 7/00	i2003 0130	C 01F 7/04 C 01F 7/06
i2003 0102	E 21B 33/138	i2003 0110	A 01C 23/00	i2003 0120	E 21B 40/00 E 21B 31/20	i2003 0131	C 09K 3/00 E 21B 37/06
i2003 0103	C 10C 3/04 C 08L 95/00	i2003 0111	C 02F 1/40	i2003 0121	C 10G 19/02	i2003 0132	F 16L 27/10
i2003 0104	C 10M 107/06	i2003 0112	B 01D 21/00	i2003 0122	C 09K 17/00	i2003 0133	C 10M 101/00 C 10N 40/08
i2003 0105	C 01C 1/00 C 01C 1/12 C 08J 7/16	i2003 0113	C 09K 3/00 E 21B 37/06	i2003 0123	C 09K 7/00 E 21B 43/22	i2003 0134	D 06F 55/00
i2003 0106	C 07C 329/02	i2003 0114	A 01B 15/04	i2003 0124	A 61G 13/00	i2003 0135	H 04J 3/06
i2003 0107	C 10M 119/02 C 10M 133/12	i2003 0115	A 01B 15/04	i2003 0125	A 61B 17/11	i2003 0136	A 01M 7/00
		i2003 0116	A 01N 47/36	i2003 0126	A 61B 17/11	i2003 0137	B 01D 53/34 B 01D 53/60
		i2003 0117	C 07D 493/22	i2003 0127	E 21B 21/00 E 21B 21/14		
				i2003 0128	B 01D 21/00 C 02F 1/46 C 02F 1/52		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 01B 15/04				i2003 0114		C 01F 7/06	
A 01B 15/04				i2003 0115		C 02F 1/40	
A 01C 23/00				i2003 0110		C 02F 1/46	
A 01K 67/04				i2003 0100		C 02F 1/52	
A 01M 7/00				i2003 0136		C 07C 7/00	
A 01N 43/90				i2003 0117		C 07C 329/0	
A 01N 47/36				i2003 0116		C 07C 329/0	
A 61B 17/11				i2003 0125		C 07D 493/2	
A 61B 17/11				i2003 0126		C 07K 7/02	
A 61G 13/00				i2003 0124		C 08J 7/16	
B 01D 21/00				i2003 0112		C 08L 95/00	
B 01D 21/00				i2003 0128		C 09K 3/00	
B 01D 53/34				i2003 0137		C 09K 3/00	
B 01D 53/60				i2003 0137		C 09K 7/00	
C 01C 1/00				i2003 0105		C 09K 17/00	
C 01C 1/12				i2003 0105		C 09K 17/00	
C 01F 7/04				i2003 0130		C 10C 3/04	
E 21B 21/14							
E 21B 31/20				i2003 0127			
E 21B 33/138				i2003 0120			
E 21B 37/06				i2003 0102			
E 21B 37/06				i2003 0101			
E 21B 37/06				i2003 0113			
E 21B 40/00				i2003 0131			
E 21B 43/01				i2003 0120			
E 21B 43/22				i2003 0109			
E 21B 43/22				i2003 0118			
F 16L 27/10				i2003 0123			
G 01B 1/00				i2003 0132			
H 01B 7/28				i2003 0099			
H 04J 3/06				i2003 0099			
				i2003 0135			

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
16-145/ПРИ	i2003 0117	a2000 0058	i2003 0136	a2001 0034	i2003 0125	a2001 0105	i2003 0126
4-54/ПРИ	i2003 0116	a2000 0063	i2003 0113	a2001 0037	i2003 0101	a2001 0107	i2003 0100
98/001196	i2003 0133	a2000 0083	i2003 0130	a2001 0038	i2003 0102	a2001 0114	i2003 0112
99/001455	i2003 0110	a2000 0087	i2003 0109	a2001 0044	i2003 0134	a2001 0115	i2003 0111
99/001541	i2003 0131	a2000 0165	i2003 0114	a2001 0047	i2003 0104	a2001 0155	i2003 0124
a2000 0013	i2003 0105	a2000 0183	i2003 0099	a2001 0048	i2003 0106	a2001 0181	i2003 0127
a2000 0035	i2003 0122	a2000 0225	i2003 0121	a2001 0066	i2003 0108	a2001 0209	i2003 0123
a2000 0036	i2003 0129	a2001 0014	i2003 0115	a2001 0079	i2003 0103	a2002 0160	i2003 0119
a2000 0043	i2003 0135	a2001 0028	i2003 0137	a2001 0080	i2003 0118	a2000 0209	i2003 0128
a2000 0049	i2003 0132	a2001 0029	i2003 0120	a2001 0101	i2003 0107		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗ- НЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

А 01

(21) а2002 0162

(22) 05.09.2002

(51)⁷ А 01В 35/00; А 01В 39/00

(71)(72) Гасанов Рахиль Курбан оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Годжаева Сяма Эльхан кызы (AZ)

(54) Почвообрабатывающее орудие.

(57) Почвообрабатывающее орудие относится к сельскохозяйственному машиностроению, а именно к орудиям для предпосевной обработки почвы.

Задача изобретения - снижение затрат труда, путем совмещения таких операций как выравнивание участка, рыхление почвы с вычесыванием сорняков и нарезка полевых борозд.

Сущность изобретения заключается в том, что почвообрабатывающее орудие, включающее раму с навеской, шахматно расположенные на брусках рабочие органы в виде зубьев тяжелой борозы, согласно изобретения, рама состоит из поперечно-горизонтальных брусков, где на последнем горизонтальном брусе установлены кронштейны на которых смонтированы бороздоделатели со стойкой, при этом высота зуба вдвое больше, чем высота бороздоделателя от его носка до рамы.

(21) а2002 0188

(22) 14.10.2002

(51)⁷ А 01В 43/00

(71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Кузнецов Юрий Акимович, Новрузов Хасай Юсиф оглы (AZ)

(54) Камнеуборочная машина.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному машиностроению, в частности к машинам для

уборки камней из пахотного горизонта.

Задача изобретения - повышение эффективности очистки пахотного горизонта от камней.

Задача решена тем, что в камнеуборочной машине, содержащей раму с колесным ходом, подкапывающие лемехи, битер-подъемник, транспортер-сепаратор и бункер для приема камней, согласно изобретению, подкапывающий лемех выполнен в виде гребенки насажденной на вал с промежуточными распорными втулками, где с тыльной стороны зубья гребенки через прорезы в них соединены с рессорами, концы которых связаны с рамой, причем между зубьями гребенки расположены зубья битер-подъемника, а на раме установлен вибратор связанный с битер-подъемником и валом гребенки, при этом вал битера-подъемника установлен на подпружиненных рычагах с возможностью регулирования его положения относительно зубьев гребенки.

Преимущество камнеуборочного устройства - простота конструкции, снижение металлоемкости, улучшение качества выборки камней.

(21) а2002 0149

(22) 08.08.2002

(51)⁷ А 01G 1/00

(71)(72) Ахундов Физули Гамид оглы, Аллахвердиев Эльхан Раджаф оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы (AZ)

(54) Способ выращивания смешанных кормовых культур.

(57) Изобретение относится к области производства кормов для животноводства в сельском хозяйстве.

Задача изобретения - улучшение восстановления плодородности почвы и повышение качества сырья для силосной массы.

Поставленная задача решается тем, что в способе выращивания смешанных кормовых культур, включающем подготовку почвы, смешанный посев семян кукурузы и сои и уход за растениями, согласно изобретению, семена кукурузы

и сои сеют последовательно прямолинейно в одинаковые ряды при норме: 30 кг/га кукурузы и 30 кг/га сои, при уходе за растениями в серо-луговых почвенных условиях нормы применяемых органическо-минеральных удобрений составляют: навоз - 10 т/га, N - 60 кг, P - 90 кг, K - 90 кг, причем полные нормы удобрений вносят под пахоты, первую половину азотных удобрений вносят при культивации междурядий при наличии у растений 2-4 листьев, а вторую половину азотных удобрений вносят при достижении высоты растений 40-60 см.

А 23

(21) 99/001308

(22) 11.03.1999

(51)⁷ А 23L 1/015, 1/211, 1/212

(71)(72) Пашаев Ариф Мир Джалал оглы, Мехтиев Ариф Шафаят оглы, Низамов Тельман Инаят оглы, Ахмедова Эльмира Салаховна, Лапин Феликс Александрович, Эфендиев Абид Гасан оглы (AZ)

(54) Способ обработки оливок (маслин) и устройство для его реализации.

(57) Изобретение предназначено для использования в пищевой промышленности, а именно, при подготовке плодов оливок (маслин) к употреблению, для чего из них необходимо удалить естественную горечь, вызываемую наличием в них глюкозидов.

Для удаления горечи из оливок обработку плодов проводят в жидкой среде электрическим током плотностью не менее 100 А/м². Для эффективного ведения технологического процесса емкость с жидкой средой разделена ионнонепроницаемой перегородкой на анодную и катодную зоны, каждая из которых снабжена входными и выходными штуцерами, что позволяет упростить технологическую схему процесса, снизить длительность обработки плодов, повысить их качество и потребительскую ценность.

- (21) a2002 0229
(22) 04.12.2002
(51)⁷А 23Р 1/04; А 23L 1/064, 1/212
(71)(72) Асланов Ариф Мелик оглы, Мамедов Рафик Паша оглы (AZ)
(54) Способ получения сухого томата.

(57) Изобретение относится к консервной промышленности.

Задачей изобретения является предложение нового способа получения сухого томата, позволяющего улучшить качество сухой томатной продукции и уменьшить потери при ее потреблении.

Поставленная задача решается тем, что в способе получения сухого томата, включающем отбор и дробление свежеспелых помидоров, подогрев дробленной массы, отделение семян, кожицы и твердых волокон, сушку томатной массы путем испарения, согласно изобретения, осуществляют протирание томатной массы в терках с размерами отверстий 1,0-0,3 мм, центрирование до получения 60% густоты с предварительной добавкой 1% поваренной соли и сушку до 97% сухой массы с последующим помолом в порошок с размером частиц не более 0,15мм.

Сухой томат сохраняет качество в течении трех лет в герметично упакованной таре из алюминиевой фольги при хранении в сухом месте при комнатной температуре.

А 61

- (21) a2002 0132
(22) 16.07.2002
(51)⁷А 61В 5/00
(71)(72) Пашаев Ариф Мир-Джалал оглы, Байрамов Азад Агалар оглы, Султанов Валерий Зейнатдинович, Мирзоев Бала Мушкул оглы (AZ)
(54) Способ автоматизированного контроля функционального состояния персонала управления воздушным движением.

(57) Предлагаемое изобретение предназначено для автоматизированного контроля функционально-

го состояния оператора управления воздушным движением в условиях профессиональной деятельности. Оно может быть использовано для профилактики нервно-эмоциональных напряжений операторов во время их профессиональной деятельности в авиации для повышения уровня безопасности полетов; на промышленных предприятиях для повышения работоспособности сотрудников.

Задача изобретения - улучшение профессионального состояния оператора в условиях трудовой деятельности, проведение в ходе профессиональной деятельности профилактических корректирующих воздействий, сохраняющих профессиональное здоровье и повышающих безопасность полета. Информацию о функциональном состоянии оператора управления воздушным движением получают при помощи измерения и анализа такого психофизиологического показателя уровня функционального напряжения, как электрическое сопротивление кожи (импеданс).

- (21) a2003 0028
(22) 13.02.2003
(51)⁷А 61В 19/00
(71)(72) Гасанов Фарман Ибрагим оглы (AZ)
(54) Приспособление для управления переднего вывиха нижней челюсти.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно к хирургической стоматологии и обеспечивает атравматичность вправления вывиха нижней челюсти.

Задача изобретения состоит в предупреждении повреждений пальцев рук хирурга и зубов больного при вправлении вывиха нижней челюсти.

Задача решена тем, что приспособление для вправления переднего вывиха нижней челюсти, содержащее манжеты для больших пальцев рук, согласно изобретения выполнено в виде пластины из стальной полосы, а манжеты выполнены в виде полуколец изогнутых концов пластины, причем в плоскости пластины с одной сторо-

ны на расстоянии равном средней ширине челюстной дуги выполнены два симметричных выступа покрытых резиновой изоляцией, переходящие в выемки в сторону манжет.

- (21) a2003 0003
(22) 07.01.2003
(51)⁷А 61К 6/00
(71) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)
(72) Джаббаров Рафик Мамед оглы, Пашаев Чингиз Ага Кули оглы (AZ)
(54) Костная паста с микроэлементами для хирургического лечения пародонтита.

(57) Изобретение относится к медицине, в частности к стоматологии и может быть использовано в качестве костностимулирующего средства для хирургического лечения пародонтита.

Задачей изобретения является восполнение ионов калия и стимуляция синтеза коллагена в тканях пародонта при использовании костной пасты с микроэлементами.

Поставленная задача достигается тем, что костная паста с микроэлементами для хирургического лечения пародонтита, содержащая аллогенные костные гранулы, перманганат калия, антибиотик и ланолиновую мазь, дополнительно, в качестве белкового анаболизатора содержит оротат калия, при следующем соотношении компонентов:

Аллогенные костные гранулы	100 г
Перманганат калия	0,25 г
Оротат калия	2,0 г
Антибиотик широкого спектра действия	1000000 ЕД
Ланолиновую мазь	20 г

- (21) a2003 0017
(22) 24.01.2003
(51)⁷А 61К 6/00, 31/137, 31/4706
(71) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)
(72) Инсанов Али Биннат оглы, Агаев Эльсевар Мамед оглы, Ганиев Муса Мехти ог-

лы, Пашаев Чингиз Агакули оглы (AZ)

(54) Пародонтологический гель «Инсановин».

(57) Изобретение относится к технологии лекарственных форм фармации и стоматологическому разделу медицины. Задачей изобретения является ускорение лечебного воздействия на воспалительные заболевания пародонта.

Поставленная задача решена, тем что пародонтологический гель «Инсановин», содержащий противомикробное средство, согласно изобретению содержит в качестве противомикробного средства хлорохин фосфат, и дополнительно теофиллин, эфедрина гидрохлорид, преднизолон, натрия карбоксиметилцеллюлозу, натрия бензоат, сахарин, глицерин, ментол, окрашивающее вещество, 70% раствор сорбита, дистиллированную воду при следующем соотношении компонентов на 100г массы:

Хлорохин фосфат	2,66 г
Теофиллин	10 г
Эфедрина гидрохлорид	1,6 г
Преднизолон	0,066 г
Натрия карбоксиметилцеллюлоза	8 г
Натрия бензоат	0,1 г
Сахарин	0,2 г
Глицерин	6 г
Ментол	0,2 г
Окрашивающее вещество, Гардения зеленая	1 г
70% раствор сорбита	12 г
Дистиллированная вода	остальное

(21) a2003 0018

(22) 24.01.2003

(51)⁷A 61K 7/16, 31/137, 31/4706

(71) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)

(72) Инсанов Али Биннат оглы, Агаев Эльсевар Мамед оглы, Ганиев Муса Мехти оглы, Пашаев Чингиз Агакули оглы (AZ)

(54) Пародонтологическая паста «Инсановин».

(57) Изобретение относится к технологии лекарственных форм фар-

мации и стоматологическому разделу медицины.

Задачей изобретения является ускорение лечебного воздействия на воспалительные заболевания пародонта. Поставленная задача решена тем, что пародонтологическая паста «Инсановин», содержащая белую глину, преднизолон, согласно изобретению дополнительно содержит теофиллин, эфедрина гидрохлорид, хлорохин фосфат, метилцеллюлозу-100, ментол, этиловый спирт 96°, полиэтиленгликоль-400, дистиллированную воду при следующем соотношении компонентов на 100 г массы:

Преднизолон	0,066 г
Теофиллин	10 г
Эфедрина гидрохлорид	1,6 г
Хлорохин фосфат	2,66 г
Метилцеллюлоза-100	1,7 г
Белая глина	30 г
Ментол	1 г
Этиловый спирт 96°	3 г
Полиэтиленгликоль-400	10 г
Дистиллированная вода	остальное

(21) a2003 0025

(22) 05.02.2003

(51)⁷A 61K 7/16, 35/08; A 61P 1/00

(71) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)

(72) Пашаев Чингиз Агагулу оглы, Ибрагимов Забит Осман оглы (AZ)

(54) Средство ускоряющее регенерацию воспаленной десны при лечении заболеваний пародонта.

(57) Изобретение относится к медицине, особенно к стоматологии.

Задача изобретения направлена на улучшение эффективности лечения воспалительных заболеваний пародонта с использованием природного лечебного средства.

Поставленная задача решена применением минеральной воды «Джарлы» при лечении заболеваний пародонта в качестве средства ускоряющего регенерацию воспаленной десны, в основе которого лежит наличие в минеральной воде «Джарлы» биоактивных факторов, особенно наличие радона.

Минеральная вода «Джарлы» является природным лечебным средством, не дает осложнений, аллергических реакций, сокращает длительность лечения.

(21) a2002 0123

(22) 04.07.2002

(51)⁷A 61K 7/32; A 61P 43/00

(71)(72) Рустамов Хафиз Сафхан оглы, Дашдамирова Нана Ровшан кызы (AZ)

(54) Паста для лечения гипергидроза.

(57) Паста для лечения гипергидроза, содержащая кислоту салициловую, уротропин, формалин, тальк, отличающаяся тем, что она дополнительно содержит меди сульфат, метилурацил, спирт этиловый, резорцин, кальция глюконат и водный отвар коры дуба при следующем соотношении компонентов, г:

Меди сульфат	2,5-3,0
Метилурацил	4,0-8,0
Спирт этиловый 96%	7,0-10,0
Кислота салициловая	1,5-2,0
Уротропин	4,0-5,0
Резорцин	1,0-2,0
Формалин	4,0-7,0
Тальк	15,0-30,0
Кальция глюконат	5,0-8,0
Водный отвар коры дуба (1:10)	10,0-25,0

(21) a2002 0151

(22) 13.08.2002

(51)⁷A 61K 35/78

(71) Сулейманов Таир Аббасали оглы, Керимов Юсиф Балакерим оглы (AZ)

(72) Сулейманов Таир Аббасали оглы (AZ), Керимов Юсиф Балакерим оглы (AZ), Воронина Лариса Николаевна (UA), Набоко Ольга Ивановна (UA), Ковалев Владимир Николаевич (UA)

(54) Биоактивное средство для заживления ран.

(57) Изобретение относится к области медицины, а именно к средствам для лечения заболеваний кожи и слизистых оболочек.

Сущность заявляемого изобретения состоит в том, что биоактивное средство для заживления ран содержит липиды семян бука восточного или каштана конского.

Ранозаживляющая активность, изученная на модели трафаретных ран, показала, что липиды бука восточного и каштана конского обладают способностью активно стимулировать процесс заживления ран. По репаративной активности они превосходят масло облепихи на 20% и 4% соответственно.

(21) a2002 0085

(22) 30.04.2002

(51)⁷A 61P 17/14; A 61K 7/06, 9/06

(71)(72) Рустамов Хафиз Сафхан оглы (AZ)

(54) Лекарственное средство для лечения алопеции.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно дерматологии и может быть применено при лечении алопеции.

Задача изобретения - создание нетоксичного, вызывающего прилив крови к очагам облысения и улучшающего обмен веществ и питание корней волос лекарственного средства.

Поставленная задача решается тем, что лекарственное средство для лечения алопеции, содержащее жировую основу, дополнительно содержит меди сульфат, анестезин, белую глину, воду дистиллированную, а в качестве жировой основы оливковое масло при следующем соотношении компонентов:

Меди сульфат	0,5-1 г
Масло оливковое	30 мл
Анестезин	1,5-2 г
Белая глина	2-3 г
Вода дистиллированная	10 мл

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

В 23

(21) 98/001045

(22) 10.01.1997

(51)⁷B 23K 26/00

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Гаджиев Али Миргасан оглы, Гусейнов Эльшад Гасан оглы, Мамедов Низами Поллад оглы, Керимов Худаверди Кязим оглы, Мамедова Ариффа Керим кызы (AZ)

(54) Лазерная установка для обработки деталей и инструментов.

(57) Предлагаемая лазерная установка предназначена для термоупрочнения рабочих поверхностей деталей машин и инструментов и может быть использована в машиностроении и приборостроении.

Лазерная установка содержит лазерный генератор, телескопическую систему (состоящую из отрицательной линзы, линзы, поворотного зеркала и фокусирующей линзы). Отрицательная линза установлена под углом $\alpha=3...5^\circ$ к оптической оси излучения и размещена во вращающейся вокруг оси втулке, соединенной с приводом вращения, который своим входом подключен к блоку управления.

Предлагаемая установка обеспечивает выравнивание интенсивности излучения по сечению пучка, повышенные качества термоупрочнения деталей и инструментов, что достигается за счет использования наклонного расположения отрицательной линзы и телескопа с одновременно вращающейся вокруг оптической оси линзы.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

C 02

(21) a2002 0166

(22) 09.09.2002

(51)⁷C 02F 1/463

(71) Инновационный Экологический Центр имени академика Г.А.Алиева Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Абдулла-заде Абдулла Абульфаз оглы, Абульфатов Асиф Кара оглы (AZ)

(54) Электрокоагулятор.

(57) Изобретение относится к области обработки воды, конкретно к электрокоагуляторам, предназначенным, преимущественно, для коагулирования мутных природных вод, а также сточных вод химической, пищевой и других отраслей промышленности.

Задачей изобретения является интенсификация процесса коагулирования и повышение производительности коагулятора.

Поставленная задача достигается тем, что в электрокоагуляторе, содержащем цилиндрический корпус, с размещенными в нем электродами в виде логарифмической спирали, патрубки подачи и отвода очищаемой воды, корпус снабжен центральной камерой с патрубками ввода коагулянта и тангенциальной подачи сточной воды, внизу камеры установлен патрубок отвода отработанной воды, причем электроды расположены в камерах, разделенных друг от друга с помощью полупроницаемой перегородки и анод выполнен из нерастворимого материала.

C 07

(21) a2003 0052

(22) 12.03.2003

(51)⁷C 07C 21/22, 33/042

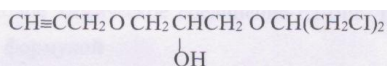
(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Караев Сиявуш Фархад оглы, Наджафова Лала Микаил кызы, Талыбов Гюльхамед Мирахмед оглы, Мамедова Парвин Шамхал кызы (AZ)

(54) 1,1-Бис-(хлорметил)-2,6-диокса-8-нонин-4-ол в качестве антимикробной присадки к смазочным маслам.

(57) Изобретение относится к ациклическим ненасыщенным соединениям, содержащим атомы галогена, в частности к новому химическому соединению, 1,1-бис-(хлорметил)-2,6-диокса-8-нонин-4-олу.

Предложено новое химическое соединение-1,1-бис-(хлорметил)-2,6-диокса-8-нонин-4-ол с формулой

обладающее высокой антимикробной активностью в смазочных маслах.

(21) a2002 0177

(22) 27.09.2002

(51)⁷С 07С 39/06, 211/43

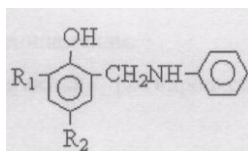
(71) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Расулов Чингиз Князь оглы, Азизов Акиф Гамид оглы, Набиев Фархад Ашраф оглы, Бабаева Рена Кямил кызы, Кулиев Фаряз Агакерим оглы (AZ)

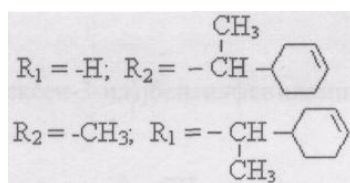
(54) [2-гидрокси(этилциклогексен-3-ил)] бензилфениламины-антиоксиданты к трансформаторному маслу Т-1500.

(57) Изобретение относится к области органической химии к карбоциклическим соединениям, содержащим гидроксильную и аминную группу, связанные с атомом углерода шестичленного ароматического ядра, конкретно [2-гидрокси, (этилциклогексен-3-ил)]бензилфениламинам.

Предлагаются [2-гидрокси, (этилциклогексен-3-ил)]бензилфениламинами, общей формулы:

где

в качестве антиоксиданта к трансформаторному маслу.

(21) a2002 0240

(22) 25.12.2002

(51)⁷С 07С 49/10; С 07В 35/04

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Мехтиева Нармина Тарлан кызы, Гусейнов Фанк Омар оглы, Поладов Фируз Муслим оглы, Аджамов Аяз Кейкавус оглы (AZ)

(54) Способ получения метилэтилкетона.

(57) Изобретение относится к производству продукта органического синтеза, которое в частности может найти применение в нефтехимической отрасли промышленности, а также как растворитель.

Задача изобретения - разработка более упрощенного и дешевого способа получения метилэтилкетона, позволяющего снизить температурный уровень процесса и повысить конверсию и селективность.

Сущность изобретения заключается в том, что метилэтилкетон получают парофазным дегидрированием вторичного бутилового спирта при атмосферном давлении, температуре 125-150°C и объемной скорости подачи спирта (жидкость) 1,5÷2,0 ч⁻¹ на промышленном Ni-Cr катализаторе, нанесенном на графит.

Предлагаемый способ позволяет осуществлять процесс в области низких температур и обеспечивает более высокий выход 50% метилэтилкетона и селективность до 94%.

(21) a2003 0016

(22) 24.01.2003

(51)⁷С 07С 63/00, 63/04, 27/00

(71) Институт Нефтехимических Процессов им. Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Азизов Акиф Гамид оглы, Зейналов Эльдар Багадур оглы, Искендерова Севиль Алишан кызы, Караева Земфира Юсуф кызы, Ханметов Акпер Акпер оглы, Нуриев Лятиф Гейдарали оглы, Ага-

ев Багадур Керим оглы, Насиров Физули Акбар оглы (AZ)

(54) Способ получения п-толуиловой кислоты.

(57) Изобретение относится к однопольным ароматическим монокарбоновым кислотам, в частности, к получению п-толуиловой кислоты.

Предлагается способ получения п-толуиловой кислоты окислением п-ксилола в жидкой фазе, кислородом воздуха, при температуре 90-130°C атмосферном давлении в присутствии Zr-Co и в качестве промотора - бромида калия, взятых в массовом соотношении компонентов 0,5:1:0,25. Выход продукта достигает 93%.

(21) a2002 0127

(22) 11.07.2002

(51)⁷С 07D 263/00; С 02F 1/50; Е 21В 43/22

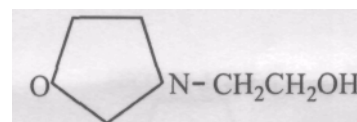
(71) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Аббасов Вагиф Магеррам оглы, Хыдыров Джавид Наби оглы, Самедов Атамали Меджид оглы, Джафарова Рена Закир кызы (AZ)

(74) Мамедова Б. (AZ)

(54) β-(3-N-оксазолидил)этанол-бактерицид многофункционального действия, способ его получения, способ подавления роста сульфатовосстанавливающих бактерий.

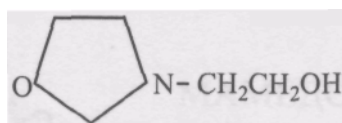
(57) Изобретение относится к области синтеза органических соединений, в частности класса гетероциклических аминов, которые проявляют бактерицидное действие для подавления роста сульфатовосстанавливающих бактерий (СВВ). В изобретении предложено новое химическое соединение Р-(3-N-оксазолидил) этанол, химической структуры

проявляющие свойство бактерицида многофункционального действия.

Предложен способ получения Р-(3-N-оксазолидил) этанола, путем поликонденсации параформа с диэтаноломином, взятых при эквимолекулярном соотношении при температуре 75-80°C.

Предложен также способ подавления роста СВБ с обработкой воды Р-(3-N-оксазолидил) этанолом, формулы

взятом в количестве 10-25 мг/л, который закачивают в нефтяной пласт.

При этом способ получения предлагаемого соединения является простым и экономичным, обеспечивает выход целевого продукта до 95 %.

Новое соединение, полученное предложенным способом при концентрациях 10-25 мг/л полностью подавляет рост СВБ и предотвращает сероводородную коррозию на 85 - 99,4%.

(21) a2002 0238

(22) 25.12.2002

(51)⁷C 07D 303/04

(71) Сумгантский завод «Органический синтез» Государственной Компании «Азербайджан» (AZ)

(72) Садыгов Фикрет Магомед оглы, Мустафаев Фирудин Бейляр оглы, Гусейнов Дарвин Али оглы, Джамилов Рамиз Сафар оглы, Алыев Надир Али оглы, Гаджиев Рауф Мухтар оглы, Мамедов Джамал Вейс оглы, Назаров Фатулла Бойлу оглы (AZ)

(54) Способ получения окиси пропилена.

(57) Изобретение относится к органической химии, конкретно к способу получения окиси пропилена.

Задачей изобретения является увеличение выхода окиси пропилена, сокращение количества отходов

хлорорганических соединений и предотвращение загрязнения атмосферы.

Поставленная задача достигается тем, что в способе получения окиси пропилена, путем гипохлорирования пропилена, нейтрализацией полученного кислого пропиленхлоргидрина карбонатом кальция, с последующим омылением после гипохлорирования кислый пропиленхлоргидрин подвергают дегазации, а выделившийся при этом пропилен смешивают с газообразным отходом процесса гипохлорирования, представляющим собой смесь HCl и непрореагировавшего пропилена, и нейтрализуют 3%-ным раствором гидроксида натрия, после чего непрореагировавший пропилен подвергают утилизации при температуре 45-55°C в присутствии хлора и воды, и полученный пропиленхлоргидрин совместно с общим потоком пропиленхлоргидрина подвергают омылению 10-12%-ным раствором гидроксида кальция при температуре 90-100°C. Выход полученной окиси пропилена составляет 94,5%.

(21) 94/000314

(22) 25.03.1994

(51)⁷C 07K 15/00; C 12N 15/27

(71) CHUGAI SEIYAKU
KABUSHIKI KAISHA (JP)

(72) Тацуми Ямазаки, Сигеказу Нагата, Масаюки Цутия, Юичи Хирата, Осаму Ямамото, Ясуо Секимори

(54) Способ получения фактора, стимулирующего образование колоний гранулоцитов.

(57) Изобретение относится к биотехнологии, в частности к получению фактора, стимулирующего образование колоний гранулоцитов с помощью технологии рекомбинантной ДНК.

Сущность изобретения: способ получения полипептида или гликопротеина, обладающего активностью человеческого фактора, стимулирующего образование колоний гранулоцитов, предусматривает получение двунигетовой КДНК комплементарной к информационной РНК (мРНК), кодирующей по-

липептид, обладающий указанной активностью, и хромосомного гена человека, кодирующего А 01G - A 61B - тид, обладающий активностью фактора, стимулирующего образование колоний гранулоцита, встраивание гена в вектор, трансформацию полученной рекомбинантной ДНК клеток реципиентов, выделение и очистку целевого продукта.

C 08

(21) a2002 0021

(22) 05.03.2002

(51)⁷C 08F 240/00

(71)(72) Рустамов Муса Исмаил оглы, Садыгов Фикрет Мамед оглы, Бабаев Абульфаз Исмаил оглы, Фархадова Гюлара Таги кызы, Кязимов Сабир Мамедали оглы, Ибрагимов Хикмет Джамал оглы (AZ)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Способ получения нефтеполимерной смолы.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, в частности, к получению нефтеполимерной смолы.

Предложен способ получения нефтеполимерной смолы, включающий контактирование фракции C₅ с Al-содержащим катализатором, последующую промывку и сушку образованного катализата.

Контактирование фракции C₅ с катализатором проводят в присутствии простого эфира при температуре 30-50°C, при соотношении катализатор : эфир равном 1:(1÷3). При этом эфиром может быть диизопропиловый эфир или диэтиловый эфир.

Способ экономичный и промышленно применим.

(21) a2002 0179

(22) 27.09.2002

(51)⁷C 08G 8/08, 8/16, 8/36

(71) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Абдуллаев Ягуб Гидаят оглы, Азизов Акиф Гамид оглы, Ахмедов Сабир Мустафа оглы, Амирасланова Манзер Низаметдин кызы, Рустамов Руфат Ашраф оглы, Рзаев Акрам Халил оглы (AZ)

(54) Способ получения гибрида фенолформальдегидных олигомеров новолачного и резольного типа и его бутилового эфира.

(57) Изобретение относится к области высокомолекулярных соединений, в частности к способу получения бутилового эфира гибрида новолачного и резольного фенолформальдегидных олигомеров, применяемых в качестве высокоустойчивых покрытий, электроизоляционных материалов, добавок в составе различных композиций.

Задачей изобретения является получение бутилового эфира гибрида новолачного и резольного фенолформальдегидных олигомеров, применяемых в качестве покрытий нового ассортимента с высокоэксплуатационными свойствами, электроизоляционных материалов, добавок в составе композиций.

Поставленная задача решается тем, что способ получения гибрида новолачного и резольного фенолформальдегидных олигомеров и его бутилового эфира состоит из стадий получения гибрида фенолформальдегидных олигомеров и этерификации полученного гибрида, при этом этерификация гибрида, полученного при массовом соотношении новолача и резола соответственно 1:2-4, температуре 70-80°C, в кислой среде (РН=3-5), продолжительности 2 часа, проводится при массовом соотношении гибрида к бутиловому спирту 1:1-1,5, в кислой среде.

Предложенный способ обеспечивает получение отличающегося от известных олигомеров по составу, гибрида новолачного и резольного фенолформальдегидных олигомеров, и его эфира, создание стойких в нефтяной среде и бензостойких композиций на его основе.

С 09

(21) a2002 0134

(22) 17.07.2002

(51)⁷С 09D 123/04, 123/14, 163/08

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Биалов Яшар Махмуд оглы, Гасанов Яшар Гасан оглы, Амиров Фариз Али оглы, Ревин Сергей Иванович, Шахмалиев Алиага Мустафа оглы, Байрамов Вугар Вали оглы (AZ)

(54) Водоземulsionная композиция для защитных покрытий.

(57) Изобретение относится к области защиты от коррозии металлических конструкций, эксплуатирующихся в агрессивных средах и различных климатических условиях, при помощи водоземulsionных защитных покрытий на основе смеси полимеров.

Предложена водоземulsionная композиция, содержащая в качестве пленкообразующего смесь наполненного 5 мас.% технического углерода и модифицированного 7 мас.% эпоксидной смолы этиленпропиленового сополимера СКЭПТ-60 с эпоксид-диановой смолой ЭД-20, а в качестве отвердителя - полиэтиленполиамин при следующем соотношении компонентов, мас.ч.:

Наполненный и модифицированный СКЭПТ-60	60-70
Эпоксид-диановая смола	

ЭД-20	30-40
Полиэтиленполиамин	2,7-3,1

Водоземulsionная композиция обладает повышенной адгезией, улучшенными показателями ударной прочности и гибкости, а также достаточно стойкие к климатическим условиям.

(21) a2002 0231

(22) 12.12.2002

(51)⁷С 09D 195/00

(71) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Самедова Фазила Ибрагим кызы, Гаджиев Тофик Аббас

оглы, Аллахвердиев Али Паша Али-Мурад оглы, Ахмедов Валех Салех оглы (AZ)

(54) Способ получения лакового специального битума.

(57) Изобретение относится к нефтепереработке, особенно способу переработки тяжелой части нефти, при котором получается специальный битум для лаковой промышленности.

Предложен способ получения лакового специального битума путем предварительной гомогенизации нефтяных остатков с температурой кипения выше 480°C и суммарным содержанием смол 40-45% при нагреве с перемешиванием, с последующим окислением гомогенизированного сырья при температуре 230-240°C, расходе воздуха 1-1,5 л/мин на 1 кг продукта.

Способ позволяет экономичным путем получить высококачественный специальный лаковый битум, предназначенный для использования в лакокрасочной промышленности.

(21) a2002 0178

(22) 27.09.2002

(51)⁷С 09K 3/32

(71) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Асадов Зияфеддин Гамид оглы, Ага-заде Алескер Дадаш оглы, Ахмедова Гюльнара Аллахверди кызы, Эйюбова Солмаз Керим кызы, Саламова Наргиз Валех кызы (AZ)

(54) Нефтесобирающий и нефтесепараторный реагент.

(57) Изобретение относится к нефтесобирающим и нефтесепараторным реагентам, а именно к реагентам для удаления тонких пленок (толщина менее 0,5 мм) нефти и продуктов нефтяного происхождения с поверхности водоемов, образовавшихся в результате антропогенных факторов и природных явлений.

Предлагается нефтесобирающий и нефтесодержащий реагент, содержащий оксипропилаты фракции C₁₄-C₂₀ высших монокарбоновых кислот бараньего или говяжьего жиров, в качестве растворителя воду или гептан при соотношении компонентов %: оксипропилаты фракции кислот бараньего или говяжьего жиров - 3-5, растворитель (вода или гептан) -95-97, при этом реагент в качестве оксипропилатов фракции C₁₄-C₁₈ высших монокарбоновых кислот бараньего жира содержит оксипропилаты миристиновой (C₁₄), пальмитиновой (C₁₆), стеариновой (C₁₈), олеиновой (C₁₈) и линолевой (C₁₈) кислот, а в качестве оксипропилатов фракции C₁₄-C₂₀ высших монокарбоновых кислот говяжьего жира - оксипропилаты миристиновой (C₁₄), пальмитиновой (C₁₆), пальмитолеиновой (C₁₆), стеариновой (C₁₈), олеиновой (C₁₈), линолевой (C₁₈) и арахидоновой (C₂₀) кислот.

Нефтесобирающие и нефтесодержащие реагенты на основе фракций высших монокарбоновых кислот, выделенных из говяжьего или бараньего жиров, приготавливаются в виде 3-5% (мас.) водной или гептановой дисперсии и обладают лучшей в сравнении с известными реагентами эффективностью.

С 10

- (21) a2002 0108
- (22) 14.06.2002
- (51)⁷C 10G 21/14, 21/08
- (71) **Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)**
- (72) **Самедова Фазиля Ибрагим кызы, Касумова Алия Мирза кызы, Рашидова Санубар Юсиф кызы, Алиева Веджиг Мамед Садых кызы (AZ)**
- (54) **Способ деасфальтенизации нефтяных остатков.**
- (57) Изобретение относится к области нефтепереработки, в част-

ности деасфальтенизации нефтяных остатков.

Предложен способ деасфальтенизации нефтяных остатков легкими углеводородными растворителями метанового ряда с последующим отстоем и отделением асфальтенов, причем деасфальтенизацию осуществляют в присутствии диоксида углерода.

В предлагаемом способе экстракцию проводят при температуре 70-80⁰C, давлении 7,3-8,0 МПа при массовом соотношении легкого углеводородного растворителя к сырью (0,7-1):1 и при соотношении диоксида углерода к сырью (0,8-1,0):1.

Данный способ экономичен, обеспечивает высокий выход асфальтенов (1,45-1,5%) и практически применим.

- (21) a2002 0237
- (22) 24.12.2002
- (51)⁷C 10M 101/02, 129/26, 169/06
- (71) **Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)**
- (72) **Самедова Фазиля Ибрагим кызы, Гусейнова Баладжанум Абдул кызы, Кулиев Фаряз Агакерим оглы, Касумова Алия Мирза кызы (AZ)**
- (54) **Турбинное масло.**

(57) Изобретение относится к области получения нефтяных масел, в частности к составам турбинных масел, содержащих минеральную основу и композицию присадок, применяемых для смазки подшипников и вспомогательных механизмов различных турбоагрегатов.

Задача заключалась в улучшении эксплуатационных свойств антиокислительной стабильности турбинного масла, а также снижения его себестоимости.

Задача решена тем, что предложено турбинное масло, содержащее минеральное масло, кислый эфир алкенилэтановой кислоты, блоксополимер окисей этилена и пропилена, полиметилсилоксановую жидкость и антиокислительную присадку, причем в качестве

антиокислительной присадки масло содержит концентрат кислых кислородсодержащих (A 01G - A 61B i) при следующем содержании компонентов, % мас:

Кислый эфир алкенилэтановой кислоты	0,01-0,03
Блоксополимер окисей этилена и пропилена	0,01-0,02
Полиметилсилоксановая жидкость	0,003-0,005
Концентрат кислых кислородсодержащих соединений	0,001-0,003
Минеральное масло	до 100

Используемый концентрат кислых кислородсодержащих соединений в предлагаемом масле при соотношении его к сумме присадок 0,0045-0,0135 значительно повышает антиокислительную стабильность масла и снижает его себестоимость.

- (21) a2002 0230
- (22) 10.12.2002
- (51)⁷C 10M 105/06, 105/56, 105/62, 105/78
- (71) **Институт Химии Присадок имени академика А.М. Кулиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)**
- (72) **Кязим-заде Али Кязим оглы, Мамедова Афаят Халил кызы, Нагиева Эльмира Али кызы (AZ)**
- (54) **Способ получения многофункциональной присадки к моторным маслам.**

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, конкретно к способу получения многофункциональной присадки к моторным маслам.

Способ осуществляют конденсацией алкилфенола, этаноламина и аминсодержащего соединения в присутствии борной кислоты, взятой в количестве 6-7 % относительно алкилфенола с последующей нейтрализацией гидроксидом кальция.

Полученная разработанным способом многофункциональная присадка обладает высокими антиокислительными и противоизносными свойствами, что придает сма-

зочным маслам необходимые эксплуатационные свойства.

(21) a2001 0071

(22) 13.04.2001

(51)⁷C 10M 107/02-107/10

(71) Институт Нефтехимических Процессов им. Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Кулиев Расул Ширин оглы (AZ)

(54) Способ получения синтетических смазочных масел.

(57) Изобретение относится к области получения смазочных масел, в частности синтетических масел олигомеризацией (α -олефиновых углеводородов.

Предложен способ получения синтетических смазочных масел олигомеризацией α -олефиновых углеводородов в среде растворителя и в присутствии катализатора - хлористого алюминия с последующей обработкой полученного олигомеризата, причем олигомеризации подвергают α -олефины широкого фракционного состава C₄-C₃₀ и в качестве растворителя используют легкие нефтяные фракции - бензин или керосин.

Способ позволяет получить синтетические масла с выходом выше 100% масс. на α -олефиновые углеводороды. При осуществлении олигомеризации α -олефиновых углеводородов в среде бензиновой фракции получают следующие марки масел - арктическое трансформаторное АТМ-65, трансформаторное Т-1500, средневязкое М-6 и высоковязкое остаточное масло МС-20 с общим выходом 109% масс. на α -олефиновые углеводороды. Смешением синтетических масел между собой и с нефтяными маслами можно получить широкий ассортимент синтетических и полусинтетических масел, отвечающих мировым стандартам. Способ является безотходным и позволяет получить, наряду с синтетическими маслами, ценные высококачественные побочные продукты.

(21) a2001 0124

(22) 14.06.2001

(51)⁷C 10M 135/10

(71) Институт Химии Присадок имени академика А.М. Кулиева Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Агаев Амирчобан Насир оглы, Садыгов Камиль Исмаил оглы, Велиева Саадат Мовсум кызы, Мурадова Фарид Мустафа кызы, Кулалиев Икрам Джанатали оглы, Гасанова Садагат Аюб кызы (AZ)

(54) Способ получения сульфонатной присадки к смазочным маслам.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, в частности, к способу получения сульфонатной присадки к смазочным маслам. Задачей изобретения является улучшение антиокислительных и антикоррозионных свойств присадки. Эта задача достигается тем, что в способе получения сульфонатной присадки к смазочным маслам путем сульфирования алкилароматического сырья с последующей обработкой продукта сульфирования гидроксидом кальция, в качестве алкилароматического сырья используют продукт алкилирования фенола α -олефинами процесса высокотемпературной олигомеризации этилена, содержащим 20-28 атомов углерода.

РАЗДЕЛ D

ТЕКСТИЛЬ И БУМАГА

D 03

(21) a2002 0241

(22) 30.12.2002

(51)⁷D 03D 47/26

(71)(72) Фарзалиев Мазахир Гамза оглы, Джафаров Эльман Новруз оглы, Фарзалиев Асиман Мазахир оглы (AZ)

(54) Трансформирующее устройство для многозевного ткацкого станка с волнообразно подвижным зевом.

(57) Изобретение относится к области текстильного машиностроения и может быть использовано при конструировании многозевных ткацких машин.

Задачей изобретения является уменьшение механического воздействия выступов диска на уточные нити и их обрывность, увеличение производительности ткацкой машины, повышение качества ткани.

Поставленная задача решена тем, что в тканеформирующем устройстве для многозевного ткацкого станка с волнообразно подвижным зевом, содержащем установленные на валу прибойные диски, каждый из которых имеет выступы, расположенные по окружности и возрастающие по высоте в направлении противоположном направлению вращения прибойного диска, согласно изобретения, выступы диска выполнены в виде синусоидальной кривой, максимальная высота которой совпадает с радиусом вращения диска.

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 02

(21) a2002 0228

(22) 04.12.2002

(51)⁷E 02D 27/28, 27/24

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Бахшалиев Валех Исмихан оглы (AZ)

(54) Фундамент.

(57) Изобретение относится к области фундаментов машин, установок, зданий и может быть использовано при проектировании этих фундаментов.

Задачей изобретения является разработка конструкции фундамента, уменьшающего амплитуду колебания сооружений от различных технических причин и природных явлений, предотвращающего резонансные явления и экономичное использование фундаментного материала.

Поставленная задача достигается тем, что согласно изобретения предложен фундамент с монолитной частью, опирающейся на залитые в грунт штыри. Высота этих штырей определяется в зависимости от характеристик грунта и параметров сооружения.

Е 03

(21) а2001 0147

(22) 23.07.2001

(51)⁷Е 03В 11/00

(71)(72) Велиев Мамед Акпер оглы, Багиров Эльдар Гасан оглы (AZ)

(54) Емкость для воды.

(57) Изобретение относится к системам водоснабжения в быту и предназначено для предотвращения утечки воды.

Задачей изобретения является создание устройства, предотвращающего утечку воды и регулирующего режим наполнения и потребления воды без участия потребителя.

Для решения поставленной задачи, в емкости для воды, содержащей бак, линию отвода воды для понижения давления при его повышении на наливной и сливной линиях и обратный клапан, согласно изобретения, в центре наливной линии установлены шайба с коническим отверстием и снабженный на конце резиновым уплотнителем в виде усеченного конуса запорный клапан, выполненный с осевым каналом и двумя перпендикулярно к нему расположенными на разных уровнях отверстиями.

Е 21

(21) 99/001218

(22) 11.11.1998

(51)⁷Е 21В; F 04В 47/02

(76) Эйвазова Зулейха Эйлаг кызы (AZ)

(54) Привод скважинного штангового насоса.

(57) Изобретение относится к нефтесборывающей промышленности, в частности, к приводам скважинных штанговых насосов, и может быть

использовано при эксплуатации нефтяных скважин.

Предложена конструкция привода скважинного штангового насоса, содержащая подставку с валом и барабанами, стойку, расположенный на верхней плоскости стойки электродвигатель связанный ременной передачей с редуктором, на выходном валу которого посредством шпонки установлены кривошип, закрепленные дифференциальной стяжкой и снабженные противовесами. Кривошпы связаны гибким звеном в виде каната с валом через боковые барабаны, закрепленные на том же валу, причем вал покоится на опорах, установленных на подставке, закрепленной к стойке при помощи шарнирных опор, а центральный барабан соединен при помощи другого гибкого звена с подвеской сальникового штока. Конструкция подставки выполнена шарнирной и закреплена неподвижно к раме таким образом, что при проведении ремонтных работ ее возможно отсоединив повернуть вокруг шарниров и отклонить на определенный угол.

Предлагаемая конструкция привода скважинной штанговой насосной установки обеспечивает бесперебойную работу оборудования в условиях периодического затопления при паводках и наводнениях, повышение безопасности ремонтных работ, а также возможность регулирования длин ходов привода.

(21) а2002 0218

(22) 20.11.2002

(51)⁷Е 21В 7/00, 11/00

(71) Алиев Вагиф Иззат оглы (AZ)

(72) Алиев Вагиф Иззат оглы, Меджидов Гасан Нурали оглы (AZ)

(54) Отклоняющий переводник

(57) Изобретение относится к области бурения нефтяных и газовых скважин, в частности устройствам, предназначенных для определения отклонения ствола скважины.

Задача заключалась в создании переводника с высокими тех-

ническими характеристиками, который обеспечивает надежность работы и исключает по А 01G - А 61В в направлении ствола скважины от расчетного.

Задача решена тем, что предложен отклоняющий переводник, который содержит корпус, на верхней части его нарезана муфта с замковой резьбой.

Внутри корпуса помещены две пробки с двумя диамагнитными втулками и магнитами внутри них. Нижняя коническая часть корпуса имеет замковую кривую резьбу с углом 2°30'. При этом магниты установлены в одной плоскости по направлению к кривой замковой резьбе. Данный переводник позволяет строго выдерживать расчетное направление ствола скважины.

(21) а2002 0210

(22) 01.11.2002

(51)⁷Е 21В 33/12

(71)(72) Джанахмедов Ахад Хан-ахмед оглы, Мамедов Васиф Талыб оглы, Гаджиева Лала Самеддин кызы (AZ)

(54) Уплотнительный узел пакера.

(57) Изобретение относится к устройствам, применяемым в нефтяной и газовой промышленности, в частности для проведения изоляционных работ в нефтяных, газовых и нагнетательных скважинах, а также для одновременной раздельной эксплуатации скважин.

Задача изобретения повышение надежности уплотнительного узла, уменьшение релаксации в уплотнительном элементе, обеспечение самоуплотнения уплотнительного узла и увеличение ресурса пакера.

Задача решена тем, что в уплотнительном узле пакера, включающем ствол, резиновый уплотнительный элемент, упорные шайбы, согласно изобретению, уплотнительный элемент выполнен с двумя пазами треугольного профиля с внутренней стороны и одним пазом с внешней стороны, и в пазах внутренней стороны размещены эластичные кольца.

Предложенный уплотнительный узел способствует работе пакера в само уплотнительном режиме, обеспечивает долговечность герметизации и приводит к повышению работоспособности оборудования.

(21) 99/001591

(22) 22.12.98

(51)⁷E 21B 33/13

(71) Исмаилов Айдын Джахангирович (AZ)

(72) Байрамов Мусанниф Мустадаб оглы, Абдуллаев Теймур Ибрагим оглы, Юсифов Рауф Али Юсиф оглы, Исмаилов Айдын Джахангирович (AZ)

(54) Способ регулирования воздействия на пласт.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, в частности, к способам регулирования процесса разработки нефтяных месторождений.

Сущностью изобретения является то, что в способе регулирования разработки месторождений включающем выравнивание профилей приемистости в нагнетательных скважинах регулированием режима работы нагнетательных или добывающих скважин, регулирование режимов работы скважин проводят исходя из характера роста кривой корреляционной размерности, полученной на основе динамики дебитов скважины.

Технико-экономическая эффективность способа следует из увеличения нефтеотдачи пластов.

(21) a2002 0165

(22) 09.09.2002

(51)⁷E 21B 36/04

(71)(72) Пашаев Ариф Мир Джалал оглы, Мехтиева Ариф Шафаят оглы, Гумбатов Гасан Гашим оглы, Низамов Тельман Инаят оглы, Велиев Махир Елчу оглы, Нуриев Михаил Азиз оглы, Эйюбов Эльвир Меджнун оглы, Мусаев Абдулла Сабир ог-

лы, Низамов Анар Тельман оглы (AZ)

(54) Устройство автоматического управления электронагревательной установкой.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности и может быть использовано на участках добычи нефти и газа, в местах где необходимы депарафинизация и дегидратизация труб, предотвращение замерзания выкидных линий, разогрев вязкой нефти для ее транспортировки, тепловая разбивка стойких эмульсий и т.п.

Задачей изобретения является повышение надежности работы, предотвращение перегрева спирали при прекращении расхода газа, защита спирали электронагревателя от окисления при длительном отключении установки от электрической сети.

Поставленная задача решается тем, что устройство автоматического управления электронагревательной установкой, содержащее электронагреватель, узел коммутации с цепью управления для подключения электронагревателя через выключатель к электрической сети, блок защиты, узел регулировки тока нагрева и блок аварийной сигнализации, панель управления и индикации, блок фазировки и защиты от обрыва фаз, датчик текущего значения температуры, датчик давления, выполненный в виде схемы ограничения рабочего давления по верхнему и нижнему пределам и размещенный на электронагревательной установке, при этом блок защиты, включает двухуровневую термоблокировку с первичными элементами, размещенными на корпусе установки, узел коммутации выполнен в виде управляемого выпрямителя, а цепь управления им состоит из последовательно соединенных соответственно синхронизатора, формирователя импульсов и усилителя импульсов, снабжено дополнительным датчиком температуры, размещенным в свободном пространстве электронагревателя, где помещена спираль, и узлом поддержания электронагревателя в полунатом состоянии, выполненным из последовательно соединенных маг-

нитопускателя, разделительного трансформатора и выпрямителя.

(21) a2002 0043

(22) 02.04.2002

(51)⁷E 21B 43/12

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (АЗНИ-ПИНефть) (AZ)

(72) Гурбанов Рамиз Сейфулла оглы, Мамедова Зенфира Эйнулла кызы, Юнусов Рамиз Алибаба оглы (AZ)

(54) Способ управления работой насосной скважины.

(57) Изобретение относится к нефтегазодобывающей промышленности, в частности к добыче нефти, и может быть применено для управления работой насосной скважины с относительно высоким газопескопроявлением.

Задачей изобретения является разработка способа управления работой насосной скважины, обеспечивающего наиболее выгодный режим эксплуатации, характеризующийся плавной, синхронной работой системы пласт-скважина-УСШН, с наиболее экономичным расходом энергетических ресурсов пласта.

Поставленная задача решается тем, что в способе управления работой насосной скважины путем установления определенного давления в затрубном пространстве скважины, установление определенного давления осуществляют регулированием отбора затрубного газа с помощью штуцера, установленного на выкиде из затрубного пространства скважины.

Положительный эффект от предлагаемого способа достигается за счет рационального использования энергии пласта, прироста добычи нефти, увеличения межремонтного периода работы скважины.

РАЗДЕЛ F

**МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ,
ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И
НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И
БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ
РАБОТЫ**

F 03

(21) a2002 0124

(22) 04.07.2002

(51)⁷F 03G 3/02

(71)(72) Азимов Мамедага Гусейнали оглы (AZ)

(54) Установка для получения энергии.

(57) Изобретение относится к области энергомашиностроения и может быть использовано для преобразования механических нагрузок в электроэнергию, в частности для выработки электроэнергии как для небольших регионов так и для промышленного применения, а также во всех случаях, когда необходимо создать вращающийся момент.

Задача настоящего изобретения заключается в создании установки для получения энергии с расширенным использованием, а также снижении стоимости установки и повышении ее технологичности за счет упрощения конструкции и увеличении получаемой мощности.

Поставленная задача в установке для получения энергии, содержащей поворотное колесо с принимающими силовую нагрузку элементами, установленными на концах траверса, связанных с валом, механическую систему передач для передачи вращающегося момента на электрогенератор, достигается тем, что установка имеет, по меньшей мере, три секции, расположенные одна под другой и образованные горизонтальными перекрытиями, имеющими, по меньшей мере, одно отверстие для прохода силовой нагрузки в виде тел вращения, например, шаров, поступающих в отдельные принимающие элементы поворотного колеса каждой секции. Секции имеют форму, позволяющую принимать каждое тело вращения из отверстия верхнего перекрытия секции, удерживать его при повороте колеса из верхне-

го положения в нижнее и выгружать в отверстие нижнего перекрытия. На верхнем перекрытии верхней секции установлено приспособление для загрузки тел вращения, а на нижнем перекрытии нижней секции - приспособление для выгрузки, связанные между собой подъемным механизмом, имеющим электрическое соединение с электрогенератором верхней секции.

F 04

(21) a2002 0233

(22) 17.12.2002

(51)⁷F 04B 47/02

(71)(72) Вагидов Меджнун Абдулвагид оглы, Шарифов Вагид Гусейн оглы, Эйвазова Зулейха Эйлаг кызы (AZ)

(54) Станок – качалка.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, к приводам скважинных штанговых насосов, используемых при эксплуатации нефтяных скважин, в частности, к станкам-качалкам.

Сущность изобретения заключается в том, что станок-качалка, содержащий балансир, несущая опора которого установлена на стойке, шарнирно соединенной с рамой и домкратом с возвратно-поступательно движущийся элементом, связанную с кривошипно-шатунным механизмом трансмиссии, согласно изобретения, к балансиру шарнирно прикреплен держатель принимающий верхний конец штока домкрата.

Верхний конец штока домкрата, выдвигаясь, входит в держатель и создает опору для балансира. Это дает возможность отсоединения от шатунов от кривошипа станка-качалки для перемещения их сочленения из одной точки в другую.

Ожидаемый технико-экономический эффект от применения предложенной конструкции станка-качалки заключается в уменьшении затрат времени при изменении длины хода (рабочего режима), а основной положительный эффект заключается в обеспечении безопасности работ, легкости и

снижения трудоемкости обслуживания.

A 01G – A 61B

F 16

(21) a2002 0058

(22) 05.04.2002

(51)⁷F 16J 15/18, 15/22

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (АзНИ-ПИНефть) (AZ)

(72) Багиров Микаил Казым оглы, Аливердизаде Тале Керим оглы, Гахраманов Вели Гудрат оглы, Алиев Нариман Шахмурад оглы, Рагимов Джавид Абдуллатиф оглы (AZ)

(54) Устьевого сальник.

(57) Изобретение относится к области добычи нефти, а именно: к оборудованию для герметизации устья скважин, эксплуатирующихся скважинными штанговыми насосами.

Задачей изобретения является устранение разгерметизации устьевого сальника при незначительном износе его уплотнительных элементов.

В известном устьевого сальнике, состоящем из шаровой головки и цилиндрического корпуса, выполненного в виде тройника, нижнее отверстие которого подсоединено к колонной головке для подвески насосно-компрессорных труб, боковое отверстие подсоединено к выкидной линии скважины, а верхнее отверстие соединено с шаровой головкой и снабжено крышкой с размещенными под ней внутри корпуса грундебуксой, между верхним и нижним сальниковыми набивками установлен перфорированный натрубок, образующий с корпусом кольцевую полость, сообщающуюся с помощью трубки для отвода жидкости, снабженной подпружиненным обратным клапаном, с затрубным пространством скважины и с помощью газоотводящей трубки, снабженной подпружиненным обратным клапаном, с выкидной линией скважины.

Экономический эффект от использования изобретения будет по-

лучен за счет дополнительной добычи нефти и газа в результате сокращения их утечек через сальниковое устройство.

не требует специальной подгонки корпуса оружия под него.

F 41

(21) a2002 0234

(22) 19.12.2002

(51)⁷F 41G 1/34

(71) Компания «ЙЕНИ-ТЕХ» (AZ)

(72) Халилов Эльчин Нусрат оглы, Керимов Фаик Гафар оглы, Мамедов Фархад Наджафкули оглы, Айда-Заде Шахин Рафик оглы, Азизов Алекпер Агасалим оглы (AZ)

(54) Лазерный целеуказатель.

(57) Устройство относится к оружейной технике и представляет собой приспособление для прицеливания, а именно к лазерным целеуказателям, которые могут применяться на стрелковом оружии.

Предлагаемый лазерный целеуказатель, содержащий полый цилиндрический корпус и размещенный в нем излучатель, включающий корпус, лазерный диод и коллимирующий объектив, блок батарей, механизм юстировки излучателя, включающий два юстировочных винта, установленных в цилиндрическом корпусе с возможностью взаимодействия с опорными поверхностями на излучателе и системой включения, где цилиндрический корпус выполнен с выпуклым с внешней стороны пазом, в котором размещена система включения, выполнена в виде «Г» образной стальной тяги, вертикальная часть которой с резьбой на конце и навитой на неё пружиной соединена с регулирующей гайкой момента включения, образной тяги снаружи соединена с курком оружия, причем цилиндрический корпус зацепом закреплен соосно корпусу оружия к нижней части рамы оружия над спусковой скобой и зафиксирован за счет её прижима.

Предлагаемый целеуказатель очень компактный и малогабаритный, общий вес его с оружием в 1,5-2 раза легче, чем известный и

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(21) a2003 0064

(22) 10.04.2003

(51)⁷G 01C 19/56; B 64C 17/06

(71)(72) Пашаев Ариф Мирджалал оглы, Гурбанов Тейгубад Байрам оглы, Эфендиев Орхан Зияддин оглы, Газарханов Энвер Тапдыг оглы (AZ)

(54) Вибрационный гироскоп.

(57) Изобретение относится к точному приборостроению, может быть использовано в навигационном оборудовании летательных аппаратов при обнаружении отклонения от направления движения, а также для измерения угловых скоростей вращения.

Задачей изобретения является повышение чувствительности и надежности гироскопа.

Сущность предложенного изобретения заключается в том, что возникающий гироскопический момент вызывает отклонения носителя кинетического момента (инерционной упругой массы) относительно продольной оси возбудителя. Отклонение, фиксируемое чувствительными элементами установленными по боковым сторонам П-образной пластинчатой пружины с преобразованием в аналоговый сигнал используется в качестве полезного сигнала, являющегося мерой угловой скорости переносного движения или угла поворота объекта, при котором достигается увеличение чувствительности за счет приведения колебательной системы П-образной пружины с чувствительными элементами и упругой инерционной массы к одной частоте синфазных линейных гармонических движений.

(21) a2002 0146

(22) 06.08.2002

(51)⁷G 01J 3/36

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Бекирова Лала Рустам кызы (AZ)

(54) Устройство для контроля наземных объектов.

(57) Изобретение относится к спектрометрии с применением метода дистанционного зондирования и может использоваться при исследованиях, оценке и правильном использовании природных ресурсов Земли, в системах охраны окружающей среды для оценки и контроля её состояния, а также в других исследованиях охватывающих различные области науки и техники.

Сущность изобретения заключается в том, что устройство для контроля наземных объектов содержит приемную часть, фотоприемный блок, состоящий из фотопреобразователя и масштабного усилителя, блок питания, аналого-цифровой преобразователь, микроконтроллер и запоминающее устройство согласно изобретения, в приемную часть введены три жидкокристаллических блока, позволяющих пропускание светового потока в трех длинах волн видимого диапазона спектра и обеспечивающие возможность пропускания и определения режима работы устройства, блок управления, при этом к управляющим выходам микроконтроллера подключены управляющие входы управляющего блока, выходы которого подключены к входам жидкокристаллических блоков, информационный выход масштабного усилителя фотоприемного блока подключен к входу аналого-цифрового преобразователя, а управляющий вход масштабного усилителя подключен к управляющим выходам микроконтроллера, информационные выходы аналого-цифрового преобразователя подключены к информационным входам микроконтроллера, а управляющие входы к управляющим выходам микроконтроллера.

Это в конечном итоге приводит к сокращению блока коммутации, большого числа светофильтров, фотопреобразователей и масштабных усилителей (обычно N=

12÷240), так как в устройстве используются всего три жидкокристаллических блока, один фотопреобразователь и один масштабный усилитель, но при этом достигается решение поставленной задачи, т.е. увеличиваются быстродействие и точность устройства, уменьшаются аппаратные затраты и упрощается структура устройства.

(21) a2003 0027

(22) 12.02.2003

(51)⁷G 01N 25/22; G 01N 33/22

(71) Институт Нефтехимических Процессов им. Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Рустамов Муса Исмаил оглы, Кулиев Акиф Дарьях оглы, Гусейнова Малика Бекюк-Ага кызы, Кулиев Неймет Акиф оглы (AZ)

(54) Дериватограф

(57) Изобретение относится к анализу и исследованию элементного и молекулярного состава веществ десорбирующих, выделяющихся или образующихся в ходе нагрева изучаемых образцов в печи дериватографа и имеет широкую область применения.

Задача изобретения - создание дериватографа, позволяющего осуществлять отбор пробы для физико-химических анализов в интересующей температурной области нагрева и проводить анализ атомного и молекулярного состава продуктов в любой температурной области, выбранной по кривой теплоемкости ДТА.

Поставленная задача достигается тем, что в дериватографе, содержащем печь с регулятором нагрева, весовое устройство, усилитель сигналов и регистрирующее устройство, к регулятору нагрева параллельно подключена дополнительная печь с установленным в ней реактором, оснащенным 3-х и 6-ти ходовыми кранами и ловушкой. Подключение к дериватографу дополнительной печи, соединенной с регулятором нагрева и ловушкой на выходе печи позволяет производить отбор продуктов, образую-

щихся в ходе нагрева в различной температурной области, выбранной по кривой теплоемкости ДТА, на которой по экзо- и эндотермическим эффектам можно четко проследить начало и конец образования (или выделения) того или иного продукта. Отобранный в ловушку продукт можно направить на любой физико-химический анализ.

РАЗДЕЛ H

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

(21) a2002 0236

(22) 24.12.2002

(51)⁷H 01J 49/34

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Гашимов Ариф Мамед оглы, Нуриев Кямил Зульфугар оглы, урубейли Зульфугар Кямил оглы, Нурубейли Тарана Кямил кызы (AZ)

(54) Времяпролетный масс-спектрометр.

(57) Изобретение относится к области аналитического приборостроения и может найти применение в различных ионно-оптических и электронно-оптических устройствах. Задачей изобретения является как повышение чувствительности и разрешающей способности энергии и масс-анализаторов с аксиально-симметричными электростатическими полями путем устранения краевых эффектов, так и повышение коэффициента пропускания пучков ионов путем автоматической регулировки их траекторий.

Эта задача достигается во времяпролетном масс-спектрометре, содержащем источник ионов, детектор ионов, блок регистрации и аксиально-симметричный электростатический анализатор, в состав которого входят боковые электроды, выполненные в виде двух коаксиальных цилиндров с установленными на входе и выходе диафрагмами, выполненными с окнами для прохождения ионных пучков, от-

личающийся тем, что диафрагмы изготовлены из диэлектрического материала, на окна которого А_{01G}-А_{61B} ренней и внешней по отношению анализатора сторон натянуты электрически изолированные друг от друга взаимноперпендикулярные проводящие нити, причем внутренние нити имеют потенциалы, равные потенциалам эквипотенциальных поверхностей на которых они находятся, внешние нити имеют одинаковый потенциал, равный потенциалу средней траектории ионов в анализаторе.

H 02

(21) 99/001603

(22) 13.07.1999

(51)⁷H 02J 15/00

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Ахундова Манзар Мирза кызы, Ахундов Рауф Фридуно оглы, Кулиев Эльдар Нариман оглы, Гусейнова Севиль Абдулла кызы (AZ)

(54) Ветроэлектрическая электролизная установка для получения водорода и кислорода.

(57) Изобретение относится к области возобновляемых источников энергии, может быть использовано в отраслях промышленности в качестве источника использующего энергию ветра.

Технической сущностью предложенного изобретения является механическая взаимосвязь вала электрического генератора с пневмодвигателем приводимым в действие сжатым воздухом из резервуара механически соединенного с ветродвигателем через компрессор, за счет чего обеспечивается стабильность работы генератора, поддержание его выходного напряжения неизменным независимо от изменений скорости ветра и следовательно стабильности выработки водорода и кислорода электролизером, к которому через первый параллельно соединенный выпрямитель подключен генератор.

Параллельным подключением к электролизеру второго выпрями-

теля соединенного трехфазным трансформатором с сетью обеспечивается непрерывность работы электролизера при длительном отсутствии ветровой энергии.

(21) 99/001543

(22) 13.07.1999

(51)⁷Н 02М 5/16

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Ахундова Манзар Мирза кызы, Алиев Фаган Гамбар оглы, Ахундов Рауф Фридун оглы (AZ)

(54) Стабилизатор параметров выходного напряжения ветроэнергетической установки.

(57) Изобретение относится к области преобразовательной техники и может быть использовано в ветроэнергетических установках и других системах выработки электроэнергии в качестве стабилизатора частоты и амплитуды напряжения.

В стабилизаторе параметров выходного напряжения ветроэнергетической установки, содержащем входной мостовой трехфазный выпрямитель с емкостным фильтром и трехфазный инвертор напряжения, последний выполнен в виде трех однофазных мостовых инверторов, отрицательные входные зажимы которых соединены с отрицательным зажимом входного выпрямителя, а их положительные входные зажимы соединены с катодами коммутирующих тиристоров и диодов, причем аноды коммутирующих диодов объединены в общий вывод и аноды коммутирующих тиристоров объединены в общий вывод и эти выводы подключены к выходам широтно-импульсных регуляторов, каждый из которых содержит регулирующий тиристор, обратный диод, дроссель и конденсатор, подключенных к общему входному выпрямителю, при этом каждый однофазный инвертор снабжен выходным однофазным трансформатором, вторичные обмотки которых соединены так, что образуют трехфазный выход, а катодные группы возвратных дио-

дов указанных инверторов связаны с положительной обкладкой конденсатора фильтра широтно-импульсного регулятора, соединенного с анодами коммутирующих тиристоров.

Предложенная схема стабилизатора параметров выходного напряжения ветроэнергетической установки по сравнению с известной схемой, обеспечивает стабилизацию амплитуды и частоты выходного напряжения независимо от изменений скорости ветра при сохранении гармонического состава напряжения и приближении его формы к синусоидальной без применения фильтра.

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
94/000314	C 07K 15/00	a2002 0058	F 16J 15/22	a2002 0178	C 09K 3/32	a2002 0240	C 07C 49/10
	C 12N 15/27	a2002 0085	A 61P 17/14	a2002 0179	C 08G 8/08		C 07C 35/04
98/001045	B 23K 26/00		A 61K 7/06		C 08G 8/16	a2002 0241	D 03D 47/26
99/001218	E 21B		A 61K 9/06		C 08G 8/36	a2003 0003	A 61K 6/00
	F 04B 47/02	a2002 0108	C 10G 21/14	a2002 0188	A 01B 43/00	a2003 0016	C 07C 63/00
99/001308	A 23L 1/015		C 10G 21/08	a2002 0210	E 21B 33/12		C 07C 63/04
	A 23L 1/211	a2002 0123	A 61K 7/32	a2002 0218	E 21B 7/00		C 07C 27/00
	A 23L 1/212		A 61P 43/00		E 21B 11/00	a2003 0017	A 61K 6/00
99/001543	H 02M 5/16	a2002 0124	F 03G 3/02	a2002 0228	E 02D 27/28		A 61K 31/137
99/001591	E 21B 33/13	a2002 0127	C 07D 263/00		E 02D 27/24		A 61K 31/4706
99/001603	H 02J 15/00		C 02F 1/50	a2002 0229	A 23P 1/04	a2003 0018	A 61K 7/16
a2001 0071	C 10M 107/02		E 21B 43/22		A 23L 1/064		A 61K 31/137
	C 10M 107/03	a2002 0132	A 61B 5/00		A 23L 1/212		A 61K 31/4706
	C 10M 107/04	a2002 0134	C 09D 123/04	a2002 0230	C 10M 105/06	a2003 0025	A 61K 7/16
	C 10M 107/05		C 09D 123/14		C 10M 105/56		A 61K 35/08
	C 10M 107/06		C 09D 163/08		C 10M 105/62		A 61P 1/00
	C 10M 107/07	a2002 0146	G 01J 3/36		C 10M 105/78	a2003 0027	G 01N 25/22
	C 10M 107/08	a2002 0149	A 01G 1/00	a2002 0231	C 09D 195/00		G 01N 33/22
	C 10M 107/09	a2002 0151	A 61K 35/78	a2002 0233	F 04B 47/02	a2003 0028	A 61B 19/00
	C 10M 107/10	a2002 0162	A 01B 35/00	a2002 0234	F 41G 1/34	a2003 0052	C 07C 21/22
a2001 0124	C 10M 135/10		A 01B 39/00	a2002 0236	H 01J 49/34		C 07C 33/042
a2001 0147	E 03B 11/00	a2002 0165	E 21B 36/04	a2002 0237	C 10M 101/02	a2003 0064	G 01C 19/56
a2002 0021	C 08F 240/00	a2002 0166	C 02F 1/463		C 10M 129/26		B 64C 17/06
a2002 0043	E 21B 43/12	a2002 0177	C 07C 39/06		C 10M 169/06		
a2002 0058	F 16J 15/18		C 07C 211/43	a2002 0238	C 07D 303/04		

G 01N 25/22

94/000314	C 07K 15/00	a2002 0058	F 16J 15/22	a2002 0178	C 09K 3/32	a2002 0240	C 07C 49/10
	C 12N 15/27	a2002 0085	A 61P 17/14	a2002 0179	C 08G 8/08		C 07C 35/04
98/001045	B 23K 26/00		A 61K 7/06		C 08G 8/16	a2002 0241	D 03D 47/26
99/001218	E 21B		A 61K 9/06		C 08G 8/36	a2003 0003	A 61K 6/00
	F 04B 47/02	a2002 0108	C 10G 21/14	a2002 0188	A 01B 43/00	a2003 0016	C 07C 63/00
99/001308	A 23L 1/015		C 10G 21/08	a2002 0210	E 21B 33/12		C 07C 63/04
	A 23L 1/211	a2002 0123	A 61K 7/32	a2002 0218	E 21B 7/00		C 07C 27/00
	A 23L 1/212		A 61P 43/00		E 21B 11/00	a2003 0017	A 61K 6/00
99/001543	H 02M 5/16	a2002 0124	F 03G 3/02	a2002 0228	E 02D 27/28		A 61K 31/137
99/001591	E 21B 33/13	a2002 0127	C 07D 263/00		E 02D 27/24		A 61K 31/4706
99/001603	H 02J 15/00		C 02F 1/50	a2002 0229	A 23P 1/04	a2003 0018	A 61K 7/16
a2001 0071	C 10M 107/02		E 21B 43/22		A 23L 1/064		A 61K 31/137
	C 10M 107/03	a2002 0132	A 61B 5/00		A 23L 1/212		A 61K 31/4706
	C 10M 107/04	a2002 0134	C 09D 123/04	a2002 0230	C 10M 105/06	a2003 0025	A 61K 7/16
	C 10M 107/05		C 09D 123/14		C 10M 105/56		A 61K 35/08
	C 10M 107/06		C 09D 163/08		C 10M 105/62		A 61P 1/00
	C 10M 107/07	a2002 0146	G 01J 3/36		C 10M 105/78	a2003 0027	G 01N 25/22
	C 10M 107/08	a2002 0149	A 01G 1/00	a2002 0231	C 09D 195/00		G 01N 33/22
	C 10M 107/09	a2002 0151	A 61K 35/78	a2002 0233	F 04B 47/02	a2003 0028	A 61B 19/00
	C 10M 107/10	a2002 0162	A 01B 35/00	a2002 0234	F 41G 1/34	a2003 0052	C 07C 21/22
a2001 0124	C 10M 135/10		A 01B 39/00	a2002 0236	H 01J 49/34		C 07C 33/042
a2001 0147	E 03B 11/00	a2002 0165	E 21B 36/04	a2002 0237	C 10M 101/02	a2003 0064	G 01C 19/56
a2002 0021	C 08F 240/00	a2002 0166	C 02F 1/463		C 10M 129/26		B 64C 17/06
a2002 0043	E 21B 43/12	a2002 0177	C 07C 39/06		C 10M 169/06		
a2002 0058	F 16J 15/18		C 07C 211/43	a2002 0238	C 07D 303/04		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 01B 35/00	a2002 0162	A 61P 1/00	a2003 0025	C 09D 163/08	a2002 0134	E 02D 27/24	a2002 0228
A 01B 39/00	a2002 0162	A 61P 17/14	a2002 0085	C 09D 195/00	a2002 0231	E 03B 11/00	a2001 0147
A 01B 43/00	a2002 0188	A 61P 43/00	a2002 0123	C 09K 3/32	a2002 0178	E 21B	99/001218
A 01G 1/00	a2002 0149	B 23K 26/00	98/001045	C 10G 21/08	a2002 0108	E 21B 7/00	a2002 0218
A 23L 1/015	99/001308	B 64C 17/06	a2003 0064	C 10G 21/14	a2002 0108	E 21B 11/00	a2002 0218
A 23L 1/064	a2002 0229	C 02F 1/50	a2002 0127	C 10M 101/02	a2002 0237	E 21B 33/12	a2002 0210
A 23L 1/211	99/001308	C 02F 1/463	a2002 0166	C 10M 105/06	a2002 0230	E 21B 33/13	99/001591
A 23L 1/212	99/001308	C 07C 21/22	a2003 0052	C 10M 105/56	a2002 0230	E 21B 36/04	a2002 0165
A 23L 1/212	a2002 0229	C 07C 27/00	a2003 0016	C 10M 105/62	a2002 0230	E 21B 43/12	a2002 0043
A 23P 1/04	a2002 0229	C 07C 33/042	a2003 0052	C 10M 105/78	a2002 0230	E 21B 43/22	a2002 0127
A 61B 5/00	a2002 0132	C 07C 35/04	a2002 0240	C 10M 107/02	a2001 0071	F 03G 3/02	a2002 0124
A 61B 19/00	a2003 0028	C 07C 39/06	a2002 0177	C 10M 107/03	a2001 0071	F 04B 47/02	99/001218
A 61K 6/00	a2003 0003	C 07C 49/10	a2002 0240	C 10M 107/04	a2001 0071	F 04B 47/02	a2002 0233
A 61K 6/00	a2003 0017	C 07C 63/00	a2003 0016	C 10M 107/05	a2001 0071	F 16J 15/18	a2002 0058
A 61K 7/06	a2002 0085	C 07C 63/04	a2003 0016	C 10M 107/06	a2001 0071	F 16J 15/22	a2002 0058
A 61K 7/16	a2003 0018	C 07C 211/43	a2002 0177	C 10M 107/07	a2001 0071	F 41G 1/34	a2002 0234
A 61K 7/16	a2003 0025	C 07D 263/00	a2002 0127	C 10M 107/08	a2001 0071	G 01C 19/56	a2003 0064
A 61K 7/32	a2002 0123	C 07D 303/04	a2002 0238	C 10M 107/09	a2001 0071	G 01J 3/36	a2002 0146
A 61K 9/06	a2002 0085	C 07K 15/00	94/000314	C 10M 107/10	a2001 0071	G 01N 25/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0017	C 08F 240/00	a2002 0021	C 10M 129/26	a2002 0237	G 01N 33/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0018	C 08G 8/08	a2002 0179	C 10M 135/10	a2001 0124	H 01J 49/34	a2002 0236
A 61K 31/4706	a2003 0017	C 08G 8/16	a2002 0179	C 10M 169/06	a2002 0237	H 02J 15/00	99/001603
A 61K 31/4706	a2003 0018	C 08G 8/36	a2002 0179	C 12N 15/27	94/000314	H 02M 5/16	99/001543
A 61K 35/08	a2003 0025	C 09D 123/04	a2002 0134	D 03D 47/26	a2002 0241		
A 61K 35/78	a2002 0151	C 09D 123/14	a2002 0134	E 02D 27/28	a2002 0228		

G 01J 3/36

A 01B 35/00	a2002 0162	A 61P 1/00	a2003 0025	C 09D 163/08	a2002 0134	E 02D 27/24	a2002 0228
A 01B 39/00	a2002 0162	A 61P 17/14	a2002 0085	C 09D 195/00	a2002 0231	E 03B 11/00	a2001 0147
A 01B 43/00	a2002 0188	A 61P 43/00	a2002 0123	C 09K 3/32	a2002 0178	E 21B	99/001218
A 01G 1/00	a2002 0149	B 23K 26/00	98/001045	C 10G 21/08	a2002 0108	E 21B 7/00	a2002 0218
A 23L 1/015	99/001308	B 64C 17/06	a2003 0064	C 10G 21/14	a2002 0108	E 21B 11/00	a2002 0218
A 23L 1/064	a2002 0229	C 02F 1/50	a2002 0127	C 10M 101/02	a2002 0237	E 21B 33/12	a2002 0210
A 23L 1/211	99/001308	C 02F 1/463	a2002 0166	C 10M 105/06	a2002 0230	E 21B 33/13	99/001591
A 23L 1/212	99/001308	C 07C 21/22	a2003 0052	C 10M 105/56	a2002 0230	E 21B 36/04	a2002 0165
A 23L 1/212	a2002 0229	C 07C 27/00	a2003 0016	C 10M 105/62	a2002 0230	E 21B 43/12	a2002 0043
A 23P 1/04	a2002 0229	C 07C 33/042	a2003 0052	C 10M 105/78	a2002 0230	E 21B 43/22	a2002 0127
A 61B 5/00	a2002 0132	C 07C 35/04	a2002 0240	C 10M 107/02	a2001 0071	F 03G 3/02	a2002 0124
A 61B 19/00	a2003 0028	C 07C 39/06	a2002 0177	C 10M 107/03	a2001 0071	F 04B 47/02	99/001218
A 61K 6/00	a2003 0003	C 07C 49/10	a2002 0240	C 10M 107/04	a2001 0071	F 04B 47/02	a2002 0233
A 61K 6/00	a2003 0017	C 07C 63/00	a2003 0016	C 10M 107/05	a2001 0071	F 16J 15/18	a2002 0058
A 61K 7/06	a2002 0085	C 07C 63/04	a2003 0016	C 10M 107/06	a2001 0071	F 16J 15/22	a2002 0058
A 61K 7/16	a2003 0018	C 07C 211/43	a2002 0177	C 10M 107/07	a2001 0071	F 41G 1/34	a2002 0234
A 61K 7/16	a2003 0025	C 07D 263/00	a2002 0127	C 10M 107/08	a2001 0071	G 01C 19/56	a2003 0064
A 61K 7/32	a2002 0123	C 07D 303/04	a2002 0238	C 10M 107/09	a2001 0071	G 01J 3/36	a2002 0146
A 61K 9/06	a2002 0085	C 07K 15/00	94/000314	C 10M 107/10	a2001 0071	G 01N 25/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0017	C 08F 240/00	a2002 0021	C 10M 129/26	a2002 0237	G 01N 33/22	a2003 0027
A 61K 31/137	a2003 0018	C 08G 8/08	a2002 0179	C 10M 135/10	a2001 0124	H 01J 49/34	a2002 0236
A 61K 31/4706	a2003 0017	C 08G 8/16	a2002 0179	C 10M 169/06	a2002 0237	H 02J 15/00	99/001603
A 61K 31/4706	a2003 0018	C 08G 8/36	a2002 0179	C 12N 15/27	94/000314	H 02M 5/16	99/001543
A 61K 35/08	a2003 0025	C 09D 123/04	a2002 0134	D 03D 47/26	a2002 0241		
A 61K 35/78	a2002 0151	C 09D 123/14	a2002 0134	E 02D 27/28	a2002 0228		

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

(21) U2003 0004

(22) 29.07.2003

(51)⁷B 65D 41/34

(71) Шабает Сеймур Разим оглы
(AZ)

(72) Джабраилов Энвер Шахвер-
диевич (LV), Дубровский
Игорь Геннадьевич (RU),
Шабает Сеймур Разим оглы
(AZ), Шабает Теймур Разим
оглы (AZ), Байрамов Мур-
ват Туманага оглы (AZ)

(54) Крышка для бутылки.

(57) Полезная модель относится к области различных технологических процессов, а именно, к колпачкам и крышкам с местами ослабленной прочности для открывания и образования сливных отверстий бутылок и сосудов.

Технический результат, который может быть получен при ее осуществлении, заключается в снижении стоимости изготовления продукции и повышение надежности, как при сборке, так и при многократном вскрытии и затворе сливного отверстия.

Указанный технический результат достигается крышкой для бутылки, содержащей наружный колпак с элементом ослабленной прочности для индикации вскрытия, разливочную горловину, выполненную с возможностью закрепления на горле бутылки, и запорное средство, установленное на разливочной горловине и связанное с ней подвижным резьбовым соединением, за счет того, что наружный колпак выполнен с возможностью вращения относительно горла бутылки и связан с запорным средством подвижным шлицевым соединением, при этом элемент ослабленной прочности размещен на торцевой части колпака, а запорное средство выполнено с торцевым элементом для отделяющего воздействия на элемент ослабленной прочности.

ŞƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA ŞƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) S2002 0005

(22) 04.07.2002

(51)⁷9-01

(30) 08.01.2002

(31) 4 02 00 056.0

(32) 08.01.2002

(33) DE

(71) HENKEL KGaA (DE)

(72) Yens Monses (DE), Lars Hennemann (DE), Villi Dite (DE)

(74) Эфендиев В.Ф.

(54) Устройство для нанесения дезодоранта «DEOROLLER».

(57) Устройство для нанесения дезодоранта, характеризуется:

- наличием основных элементов: корпуса и крышки для аппликатора;
- выполнением эллипсоидного в сечении дна корпуса;
- выполнением крышки с сужающейся верхней зоной и плоским верхом;
- выполнением горловины в верхней передней части корпуса;

отличается:

- выполнением основания крышки цилиндрической формы;
- расположением крышки параллельно дну корпуса;
- выполнением верхней части корпуса в качестве имеющего различную высоту кольцевого элемента, диаметр которого соответствует диаметру крышки;
- наличием радиально сужающегося, начиная от кольцевого элемента, и потом линейно расширяющегося ко дну корпуса контуром в передней части корпуса и вертикальным контуром корпуса в его противоположащей части;
- незначительным боковым сужением корпуса под кольцевым элементом;
- соотношением высоты крышки к высоте корпуса 1:2 ;

- окраской в горчичный цвет крышки.

- соотношением высоты крышки к высоте корпуса 1:1,5.

(21) S2002 0006

(22) 04.07.2002

(51)⁷9-01

(30) 30.01.2002

(31) 4 02 00 786.7

(32) 30.01.2002

(33) DE

(71) HENKEL KGaA (DE)

(72) Yens Monses (DE), Lars Hennemann (DE)

(74) Эфендиев В.Ф.

(54) Устройство для нанесения дезодоранта «DEOROLLER»

(57) Устройство для нанесения дезодоранта, характеризуется:

- наличием основных элементов: корпуса и крышки для аппликатора;
- выполнением эллипсоидного в сечении дна корпуса;
- выполнением крышки с сужающейся верхней зоной и плоским верхом;
- выполнением горловины в верхней передней части корпуса;
- выполнением значительного бокового сужения корпуса под кольцевым элементом;

отличается:

- выполнением основания крышки цилиндрической формы;
- расположением крышки параллельно дну корпуса;
- выполнением верхней части корпуса в качестве имеющего различную высоту кольцевого элемента, диаметр которого соответствует диаметру крышки;
- наличием радиально сужающегося, начиная от кольцевого элемента, и потом линейно расширяющегося ко дну корпуса контуром в передней части корпуса и вертикальным контуром корпуса в его противоположащей части;

РАЗДЕЛ А

**УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗ-
НЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ
ЧЕЛОВЕКА**

А 01

(11) i2003 0114
(21) a2000 0165
(22) 10.07.2000
(51)⁷A 01B 15/04
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Багирли Анар Давид оглы, Кулиев Анар Гасан оглы, Багирли Давид Вейсал оглы, Ахундов Акиф Джанхир оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы (AZ)

(54) Почвообрабатывающее орудие.

(57) Почвообрабатывающее орудие, включающее раму и закреплённую на ней стойку с корпусом в виде кольца с боковыми ножами, нижняя часть которого смещена вперёд относительно верхней части по направлению движения и имеет долото, задний конец верхней части корпуса смещён назад относительно нижней части, а боковой профиль каждой боковой части кольца выполнен в виде гистерезиса, отличающееся тем, что, долото корпуса выполнен в виде башмака с удлинённой подошвой и связанное с торцевыми резцами концы которых закреплены к стойке корпуса вместе со скобой, передняя часть которой заточена, причем сечение каждого торцевого резца снаружи выполнена циклоидальной кривой, изнутри упирающийся к корпусу выступом.

(11) i2003 0115
(21) a2001 0014
(22) 23.01.2001
(51)⁷A 01B 15/04
(43) 30.10.2002

(71)(73) Кулиев Анар Гасан оглы, Багирли Анар Давид оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Багирли Давид Вейсал оглы (AZ)

(72) Кулиев Анар Гасан оглы, Багирли Анар Давид оглы, Кулиева Гасан Юсиф оглы,

Багирли Давид Вейсал оглы, Гусейнова Афат Джалал кызы, Гусейнов Эльбрус Джалал оглы, Мамедов Исраил Орудж оглы (AZ)

(54) Почвообрабатывающее орудие.

(57) Почвообрабатывающее орудие, включающее раму и закреплённую на ней стойку с корпусом в виде кольца с боковыми ножами, нижняя часть которого смещена вперед относительно верхней части по направлению движения и имеет долото, задний конец верхней части корпуса смещен назад относительно нижней части, а боковой профиль каждой боковой части кольца выполнен в виде гистерезиса, отличающееся тем, что впереди плужных корпусов орудия под углом атаки смонтированы дисковые батареи с соотношением диаметра диска к диаметру кольца плужного корпуса, равным 2,29...3,77 и соотношением высоты опоры крепления корпуса к высоте крепления диска к раме, равным 0,85...1,24, причем кольца плужного корпуса выполнены с боковыми вырезными окнами.

(11) i2003 0110
(21) 99/001455
(22) 07.06.1999
(51)⁷A 01C 23/00
(43) 02.07.2001

(71)(72)(73) Бабаев Шахлар Махмуд оглы, Тагиев Асиф Дилан оглы, Курбанов Махал Шабан оглы, Меликов Ахмед Гулу оглы (AZ)

(54) Устройство для регулирования нормы жидкости при непрерывной подаче.

(57) Устройство для регулирования нормы жидкости при непрерывной подаче, включающее насос, емкость для жидкости, шланг, задвижку, шибер задвижки, центробежный регулятор, цепную передачу, П-образную соединительную деталь, а также приспособление для осевого перемещения и фиксации и винтовую пару, отличающееся тем, что П-образная деталь кинематически связана с шибером

задвижки, последовательно установленными реечными и червячным редукторами, рейка которого имеет жесткую связь с П-образной деталью, при этом рейка и червяк редукторов выполнены на одном валу, рычаг, жестко установленный на валу червячной шестерни, имеет кинематическую связь с рычагом, шарнирно установленным на шибере задвижки, значение перемещения и направления рейки и шибера задвижки одинаковы, а оси симметрии рейки и вала центростремительного регулятора совпадают.

(11) i2003 0100
(21) a2001 0107
(22) 29.05.2001
(51)⁷A 01K 67/04
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Кулиева Хокума Фарман кызы (AZ)

(54) Искусственная пища для выращивания гусениц тутового шелкопряда.

(57) Искусственная пища для выращивания гусениц тутового шелкопряда, включающая порошок листьев шелковицы, соевую муку, крахмал, агар-агар, сахарозу, целлюлозу, витамины, аскорбиновую кислоту, отличающаяся тем, что в качестве крахмала содержит кукурузный крахмал, целлюлозы - фильтровальную бумагу, витаминов - витамины группы В, а также дополнительно содержит кукурузную муку, левомицетин, глюкозу, 0,01%-ный раствор CuSO₄, K₂HPO₄, дистиллированную воду при следующем соотношении компонентов, масс. %:

Порошок листьев шелковицы	8-10
Соевая мука	4-5
Кукурузная мука	0,3-0,5
Кукурузный крахмал	0,1-0,3
Агар-агар	0,25-0,5
Сахароза	1-1,5
Фильтровальная бумага	1-1,8
Витамины группы В	0,01-0,02
Левомицетин	0,03-0,05
Аскорбиновая кислота	0,3-0,5
Глюкоза	0,3-0,5
0,01 %-ный раствор CuSO ₄	1,5-5
K ₂ HPO ₄	0,04-0,05

Дистиллированная вода 50-80

- (11) i2003 0136
 (21) a2000 0058
 (22) 24.03.2000
 (51)⁷A 01M 7/00
 (43) 29.12.2001
 (71)(73) Бабаев Шахлар Махмуд оглы (AZ)
 (72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы, Гусейнов Расим Кочари оглы, Тагиев Асиф Дилан оглы, Аннагиев Фазаил Багадур оглы, Исламов Таваккул Мириш оглы (AZ)
 (54) Устройство для гнездового внесения жидких препаратов при посеве семян.

(57) 1. Устройство для гнездового внесения жидких препаратов в почву при посеве семян, включающее цилиндрический полый корпус с впускным отверстием и выпускным, выполненным в виде трапеции, шток, расположенный внутри корпуса, с центральным и радиальными каналами, причем корпус выполнен с возможностью осевого перемещения относительно штока, в корпусе выполнено дополнительное отверстие, идентичное выпускному и развернутое относительно него на 180° при этом разноименные основания трапециевидных отверстий расположены в одной плоскости, перпендикулярной оси корпуса, центральные углы, определяющие положение в выпускного и дополнительного отверстий определяющихся из известных соотношений отличающейся тем, что корпус распределителя жидкости имеет кинематическую связь посредством подшипника с подвижной плитой центробежным регулятором.

2. Устройство для гнездового внесения жидких препаратов в почву при посеве семян, по п.1, отличающиеся тем, что привод (вращения) вала центробежного регулятора передается от опорно-приводного колеса транспортного средства, с регулирующей муфтой вал центробежного регулятора связан валом диска пневматического высевающего аппарата.

3. Устройство для гнездового внесения жидких препаратов при посеве семян, по п.1, отличающееся тем, что корпус распределителя жидкости имеет опора для возвратно-поступательного движения ее.

4. Устройство для гнездового внесения жидких препаратов при посеве семян, по п.1, отличающееся тем, что количество радиальных каналов штока равны количеству ячеек диска высевающего аппарата.

- (11) i2003 0116
 (21) 4-54/PR1
 (22) 30.03.1994
 (51)⁵A 01N 47/36
 (31) 542564; 4894717
 (32) 22.06.1990; 25.02.1991
 (33) US; RU
 (71)(73) Американ Цианамид Компани (US)
 (72) Томас Юджин Брейди, Майкл Эдвард Кондон, Пьер Энтоин Марк (US)
 (74) Оруджев Р. (AZ)
 (54) Способ селективного подавления нежелательной растительности.

(57) 1. Способ селективного подавления нежелательной растительности, в присутствии зерновых культур путем довсходовой и/или послевсходовой обработки упомянутых культур производным сульфамойлмочевины, отличающийся тем, что листову и стебли указанных зерновых культур и совместно произрастающих нежелательных растений или почву или воду, содержащие семена либо другие органы размножения указанных нежелательных растений, обрабатывают 1-{{0-циклопропилкарбонил}фенил}-сульфамойл}-3-(4,6-диметокси-2-пиримидинил)мочевинной в количестве 0,016-1 кг/га.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что нежелательными растениями являются куриное просо, широколиственные сорняки и осоки и зерновыми культурами являются ячмень, пшеница и рис.

- A 61
 (11) i2003 0125
 (21) a2001 0034
 (22) 09.02.2001
 (51)⁷A 61B 17/11
 (43) 30.10.2002
 (71)(72)(73) Абдуллаев Алескер Алекперович, Али-заде Вагиф Алекперович (AZ)
 (54) Инвагинируемый анастомоз и шов для него.

(57) 1. Инвагинированный анастомоз, включающий инвагинируемый и инвагинирующий органы, серо-серозные поверхности, охватывающие их и серозно-серозные швы, отличающийся тем, что инвагинируемый орган выполнен в виде конуса, поверхность которого сформирована гофрами переменной высоты, причем высота гофр уменьшается от вершины к основанию конуса.

2. Шов, содержащий точки вкола и выкола у сшиваемых органов и узлы, завязывающие их, отличающийся тем, что шов сформирован перекрестным пересечением линий и имеет разношаговые стежки, которые затягиваются узлом.

3. Шов по п.2, отличающийся тем, что перемычки выполнены без нитевой связи, причем малый шаг размещён на органе с меньшим диаметром, а большой шаг на органе с большим размером, при этом нитевая связь расположена вдоль сшиваемых органов между серозными поверхностями.

- (11) i2003 0126
 (21) a2001 0105
 (22) 25.05.2001
 (51)⁷A 61B 17/11
 (43) 30.10.2002
 (71)(72)(73) Абдуллаев Алескер Алекперович, Ибрагимов Элман Ибрагимович (AZ)
 (54) Изоантиперистальтический тонко-тонкокишечный «резервуар».

(57) 1. Изоантиперистальтический тонкотонкокишечный «резервуар», включающий сложенную «двустволкой» петлю тонкой кишки, изо- и антиперистальтические части ко-

торой сшиты между собой по брыжечному краю, отличающийся тем, что внутренняя линия швов «резервуара» выполнена посредством непрерывного строчного шва под углом в 45° к линии брыжейки.

2. Шов по пункту 1, отличающийся тем, что первый стежок шва выполнен через все слои сшиваемых органов под углом в 45° к основному разрезу стенки кишки, второй выполнен перпендикулярно разрезу стенок кишки через серозно-мышечные слои сшиваниваем органов.

(11) i2003 0124

(21) a2001 0155

(22) 07.07.2003

(51)⁷A 61G 13/00

(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Кулиева Наила Гумай кызы (AZ)

(54) Устройство для фиксации тела больного на гамма-аппарате.

(57) Устройство для фиксации тела больного на гамма-аппарате, включающее стол для укладки больного, подвижная крышка которого плавно перемещается в трех взаимно перпендикулярных плоскостях, отличающееся тем, что дополнительно содержит фиксирующее приспособление выполненное в виде прямоугольной, со сквозным отверстием по центру станины, оснащенной фиксатором ширины тела и крепящейся к крышке стола посредством соединенных фиксатором станины стоек, с возможностью регулировки угломером угла наклона и фиксатора верхней части тела в виде прямоугольной пластины с проемом по центру и отверстиями по бокам для фиксации на стойках.

РАЗДЕЛ В.

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ.

В 01

(11) i2003 0112

(21) a2001 0114

(22) 04.06.2001

(51)⁷B 01D 21/00

(43) 28.06.2002

(71)(72)(73) Меликмамедов Азербайджанский институт водных проблем (AZ)

(54) Вертикальный отстойник.

(57) Вертикальный отстойник, содержащий цилиндрический корпус с коническим дном включающий подводный трубопровод, воронку для сбора всплывающей нефти и нефтепродуктов с отводящим трубопроводом, иловую трубу, зону отстаивания, отличающийся тем, что в центре отстойника установлена разделительная камера с воронкой в верхней части, закрепленная к корпусу с помощью держателей, в которой извне поступает трубопровод, с концентрично расположенными на его конце расширителем потока и гасителем энергии, выполненными в конической форме, а также дополнительно, вокруг разделительной камеры введен желоб с зубчатым водосливом.

(11) i2003 0128

(21) a2000 0209

(22) 27.11.2000

(51)⁷B 01D 21/00; C 02F 1/146, 1/52; E 03B 3/32

(71)(73) Азербайджанский научно-исследовательский институт водных проблем (AZ)

(72) Ганбаров Эльчин Сурхай оглы (AZ)

(54) Устройство для очистки воды.

(57) 1. Устройство для очистки воды, содержащее водоподъемную установку с всасывающей и нагнетательной линиями, осветлитель в виде наклонных тонкослойных модулей и фильтры с водоприемной поверхностью, отличающееся тем, что оно снабжено водосборным отсеком осветленной воды, внутри которого размещен электродный блок, состоящий из анодного магнетита и катодной сетки.

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что электродный блок выполнен в виде параллельных вертикально установленных металлических пластин.

3. Устройство по п.1, отличающееся тем, что диаметр зерен магнетита принят 1,5-5,0.

(11) i2003 0137

(21) a2001 0028

(22) 05.02.2001

(51)⁷B 01D 53/34, 53/60

(43) 30.10.2002

(71)(73) Сумгаитский Государственный Университет (AZ)

(72) Гасанов Гасан Магомед оглы, Юзбеков Юсиф Ахмед оглы, Мамедов Мамед Гюльмамед оглы, Агаев Таир Довлет оглы, Ширинова Дурдана Багир кызы, Ахмедова Рагиля Рза кызы, Меджидов Исфандияр Аллахверди оглы (AZ)

(54) Способ очистки отходящих газов от оксидов азота и оксидов серы.

(57) 1. Способ очистки отходящих газов от оксидов серы, азота и включающий стадии контактирования отходящих газов с окислителем и последующего получения азотной и серной кислот, отличающийся тем, что окисление проводят 10-18%-ным водным раствором гипохлорита натрия или 5-30%-ным раствором пероксида водорода при нормальных условиях.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что окисление проводят 12%-ным раствором гипохлорита натрия.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что окисление проводят 15%-ным раствором пероксида водорода.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

С 01

(11) i2003 0105

(21) a2000 0013

(22) 31.01.2000

(51)⁷C 01C 1/00, 1/12; C 08J 7/16

(43) 01.10.2001

(71)(72)(73) Садыхов Фикрет Мамед оглы, Рустамов Муса Исмаил оглы, Фархадова Гулнара Таги кызы, Бабаев Абульфаз Исмаил оглы, Казымов Сабир Мамедали оглы, Ибрагимов Хикмет Джамал оглы (AZ)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Способ переработки тяжелой смолы пиролиза.

(57) 1. Способ переработки тяжелой смолы пиролиза включающий выделение из сырья фракции с концом кипения 250°C, ее каталитическую обработку при повышенной температуре с последующим выделением из реакционной смеси целевого продукта, отличающийся тем, что из сырья выделяют фракцию с концом кипения 250°C и фракцию с началом кипения 250°C; после чего их олигомеризуют в присутствии металоорганического Al-C1 содержащего каталитического комплекса взятого в количестве 1,5-2% мас. при температуре 60-80°C и 85-100°C соответственно, далее, выделяя из реакционной массы продукта переработки фракции с концом кипения 250°C нафталин и остаток, который смешивают с олигомеризатом фракции с началом 250°C.

2. Способ по п.1. отличающийся тем, что олигомеризацию фракции с началом кипения 250°C проводят до значения молекулярной массы олигомеризата не менее 600 ед.

(11) i2003 0130

(21) a2000 0083

(22) 11.04.2000

(51)⁷C 01F 7/04, 7/06

(43) 29.12.2001

(71)(72)(73) Исрафилов Тельман Давуд оглы (AZ)

(54) Способ переработки алуни-тов.

(57) Способ переработки алуни-тов, заключающийся в том, что сырой алуни-т выщелачивают оборотной калийной щелочью с дальнейшим получением из осадка сульфата калия и из раствора глинозема по способу Байера, отличающийся

тем, что желаемое количество полученного сульфата калия пере-мешивают с гидратом из ветви Байера и углем, подвергают спеканию по способу Пенякова и полученный раствор от выщелачивания спека направляют на ветвь Байера, а SO₂ полученный при спекании на получение серной кислоты.

C 02

(11) i2003 0111

(21) a2001 0115

(22) 04.06.2001

(51)⁷C 02F 1/40

(43) 28.06.2002

(71)(72)(73) Кенгерли Асиф Джамал оглы, Меликмамедов Азер Эльдар оглы (AZ)

(54) Устройство для очистки жидкости от нефти и нефте-продуктов.

(57) Устройство для очистки жидкости от нефти и нефтепродуктов, включающее резервуар, содержащий камеру приема исходной жидкости, блок сепарации, трубопровод для вывода очищенной жидкости и трубопровод для отвода нефти и нефтепродуктов, отличающееся тем, что резервуар выполнен из двух самостоятельно действующих отделений, объединенных камерой для сбора нефти и нефтепродуктов, каждое из которых содержит установленный на торцевой стенке отделения желоб с отверстиями, расположенными в шахматном порядке, через который поступает исходная жидкость, а также введены желобы для отвода нефти в камеру для сбора нефти и нефтепродуктов, один из которых установлен до блока сепарации, а другой на выходе из резервуара, помимо этого в каждом отделении расположены две камеры сбора ила с выходом в общий чан.

C 07

(11) i2003 0119

(21) a2002 0160

(22) 30.08.2002

(51)⁷C 07C 7/00

(43) 28.02.2003

(71)(72)(73) Аббасов Арзу Зульфигар оглы (AZ)

(54) Способ получения обессмо-ленного нафталанана или нафтеновых углеводородов из нафталанской нефти и устройство для его осуществ-ления.

(57) 1. Способ получения обессмо-ленного нафталанана или нафтено-вых углеводородов из нафталанс-кой нефти путем обработки нафталанской нефти силикагелевым адсорбентом в адсорберах, с последующей расфасовкой готового продукта, отличающийся тем, что сначала сырую нафталанскую нефть подают в адсорберы в направлении снизу вверх и пропускают через заранее прокаленный при температу-ре 400-450°C и охлажденный крупнопористый, микросферический, гранулированный силикагель мар-ки АСКГ, находящийся внутри адсорберов, затем в полученной жидкости в соотношении 1:1 растворяют очередную дозу сырой нафталанской нефти и вновь подают в адсорберы.

2. Устройство для осуществле-ния способа по п.1, состоящее из бака, коллектора и адсорберов, отличающееся тем, что адсорберы выполнены в виде вертикально прикрепленных на стойке прямых нержавеющей труб, заполненных силикагелем марки АСКГ и соединенных нижним концом с горизонтальным коллектором, связан-ным с расположенным над адсор-берами баком посредством подво-дящей трубы.

(11) i2003 0106

(21) a2001 0048

(22) 22.02.2001

(51)⁷C 07C 329/02

(43) 30.10.2002

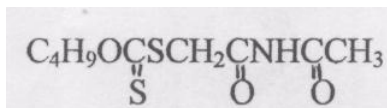
(71)(73) Институт Химии Приса-док Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Гаджиева Ирада Балай кы-зы, Мустафаев Назим Пир-маммед оглы, Алиев Али Биннат оглы, Исмаилов Ин-гилаб Паша оглы (AZ)

(54) S-(N-ацетилкарбамоил)-ме-тил-О-бутилксантогенат в

качестве противозносной присадки к синтетическим смазочным маслам.

(57) S-(N-ацетилкарбамоил) метил-О-бутилксантогенат

в качестве противозносной присадки к синтетическим эфирным маслам.

(11) i2003 0108

(21) a2001 0066

(22) 05.04.2001

(51)⁷С 07С 329/02; С 10М 101/02

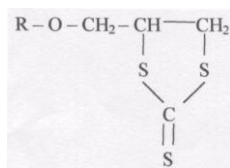
(43) 30.10.2002

(71)(73) Институт Химии Присадок им. акад. А.М. Кулиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Аллаhverдиев Мирза Алекпер оглы, Фарзалиев Вагиф Меджид оглы, Мустафаев Кямил Назим оглы, Исмаилов Инглаб Паша оглы (AZ)

(54) 3-(алкокси)-пропен-1,2-триокарбонаты в качестве противозадирной присадки к смазочным маслам.

(57) 3-(Алкокси)пропилен-1,2-триокарбонаты общей формулы

где R = C₂H₅; C₄H₉, в качестве противозадирной присадки к трансмиссионным маслам.

(11) i2003 0117

(21) 16 - 145/PR1

(22) 12.08.1994

(51)⁵С 07D 493/22; А 01N 43/90

(31) 8613790; 4203050

(32) 06.06.86; 05.06.87

(33) GB; RU

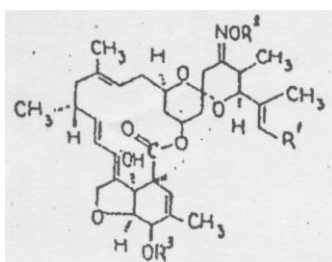
(71)(73) Американ Цианамид Компани (US)

(72) Дерек Р.Сантерлэнд, Осви З. Перейра, Хейзел М. Нобл, Майкл В. Дж. Ремсей, Джон Б. Вард, Ричард А Флеттон, Эдвард П. Тили, Нил Портер Дэвид Ноббл (GB)

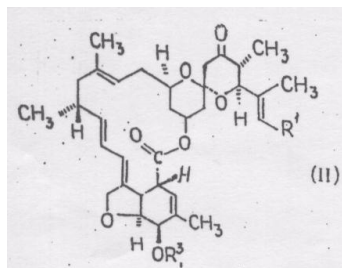
(74) Оруджев Р. (AZ)

(54) Способ получения макролидных соединений.

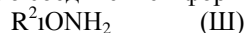
(57) 1. Способ получения макролидных соединений, общей формулы I

где R¹ - метил, этил или изопропил, R²-низший алкил, и группа =OR² находится в Е-конфигурации; OR³- гидроксильная группа, отличающийся в том, что соединение формулы (II)

где R¹ имеют вышеуказанные значения, а OR³ - гидроксильная группа или защищенная гидроксильная группа о соединением формулы III

где R₁² - атом водорода или низший алкил, с последующим выделением целевого продукта формулы I, где R²- низший алкил и OR³- гидроксильная группа, или, в случае, когда выделяют соединение формулы I, где OR₁³ - защищенная гидроксильная группа, снимает защитную группу и выделяют соединение формулы I, где OR³- гидроксильная группа, или в случае необходимости соединения формулы I, где R₁² - атом водорода и OR₁³ - защищенная гидроксильная группа, подвергают простой этерификации

галогенидом формулы R²Y, где Y - атом галогена, а R²- низший алкил с последующим снятием защиты с гидроксильной группы.

(11) i2003 0109

(21) a2000 0087

(22) 13.04.2000

(51)⁷С 07К 7/02; Е 21В 43/01

(43) 30.10.2002

(71)(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности (АзНИПИ-Нефть) (AZ)

(72) Хасаев Ариф Муртуз Али оглы, Исмайылов Шамхал Исмайыл оглы, Алиев Йолчи Мисир оглы, Исмайлов Фикрет Ага Гусейн оглы (AZ)

(54) Способ бурения нефтяных скважин.

(57) Способ бурения нефтяных скважин, включающий подачу в скважину охлажденного бурового раствора, отличающееся тем, что охлаждение бурового раствора производят путем добавки в него хладагента, при этом, в качестве хладагента используют кристаллический диоксид углерода.

С 09

(11) i2003 0113

(21) a2000 0063

(22) 28.03.2000

(51)⁷С 09К 3/00; Е 21В 37/06

(43) 28.06.2002

(71)(73) Институт Неорганической и Физической Химии Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Меджидов Аждар Акпер оглы, Юсифов Вагиф Гумбат оглы, Фатуллаева Паризад Амрулла кызы, Мамедов Музаффар Джавад оглы (AZ)

(54) Реагент для получения парафино-смолистых отложений в нефтепромысловом оборудовании.

(57) Реагент, для предотвращения парафино-смолистых отложений в нефтепромысловом оборудовании содержащий продукт взаимодейст-

вия сырого растительного масла с аминспиртом, кубовый остаток от ректификации гликолей, ОП-10, аминспирт и керосин отличающийся тем, что в качестве продукта взаимодействия сырого растительного масла с аминспиртом содержит продукт взаимодействия госсиполовой смолы с диэтаноломином, в качестве кубового остатка от ректификации гликолей содержит полиглицерин ПГ-300, а в качестве аминспирта содержит диэтаноламин, а также дополнительно содержит полиэтиленовую кислоту и сырой каучук при следующем соотношении компонентов (масс%):

Продукт взаимодействия госсиполовой смолы с диэтаноломином	20-25
Полиэтиленовая кислота	15-20
Полиглицерин ПГ-300	10-15
ОП-10	5-7
Диэтаноламин	10-15
Сырой каучук	0,4-0,6
Керосин	остальное

- (11) i2003 0131
 (21) 99/001541
 (22) 11.05.1999
 (51)⁷С 09К 3/00; Е 21В 37/06
 (43) 02.07.2001
 (71)(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)
 (72) Гумбатов Гасан Гашим оглы, Мурсалова Мина ханым Али Ага кызы, Нуриев Нури Буният оглы, Асадов Муса Фархад оглы, Абдулгасанов Аббас Зейналабдин оглы, Ширин-заде Алчин Али Сафтар оглы, Агабалаев Фирруз Неймат оглы, Шамилов Валех Мамед оглы (AZ)
 (54) Способ эксплуатации фонтанных и компрессорных скважин.
 (57) Способ эксплуатации фонтанных и компрессорных скважин, продуцирующих тяжелые смолистые и парафинистые нефти путем закачки газоконденсата в межтрубное пространство при температуре окружающей среды дозированных порциями непрерывно, отличающийся тем, что в скважину закачивают смесь нефтяного сольвента с газоконденсатом, получаемую механическим перемешиванием ингредиентов в емкости при следующих соотношениях, % масс:

Нефтяной сольвент	10-30
Газоконденсат	остальное

- (11) i2003 0123
 (21) 2001 0209
 (22) 19.12.2001
 (51)⁷С 09К 7/00; Е 21В 43/22
 (31) 09/316,527; 60/165,789
 (32) 21.05.1999; 16.11.1999
 (33) US; US
 (86) PCT/US 00/13727, 19.05.2000
 (43) 28.02.2003
 (71)(73) Кабот Корпорейшен (US)
 (72) Миллер Эдвард Э., Бентон Уильям С. (US)
 (74) Мамедова Б.А. (AZ)
 (54) Полимерная композиция и раствор на ее основе для эксплуатации скважин, способ получения.

- (57) 1. Полимерная композиция, на основе растворимого в воде сополимера, отличающаяся тем, что содержит сополимер имеющий функциональность включающую, по меньшей мере, сульфонатные группы и карбоксильные группы, и соль щелочного металла карбоновой кислоты.
 2. Полимерная композиция по п.1, отличающаяся тем, что содержит растворимый в воде сополимер который имеет средневесовую молекулярную массу, по меньшей мере, 1000000.
 3. Полимерная композиция по п.1, отличающаяся тем, что содержит растворимый в воде сополимер который имеет средневесовую молекулярную массу между 1000000 и 5000000.
 4. Полимерная композиция по п.1, отличающаяся тем, что содержит растворимый в воде сополимер который растворен в количестве, по меньшей мере, 4 фунта/баррель (1,14 кг/Гл) в по существу насыщенном солевом растворе карбоксилата щелочного металла, выбранного из натриевых, калиевых и цезиевых солей уксусной и муравьиной кислот.

5. Полимерная композиция, содержащая растворимый в воде сополимер отличающаяся тем, что включает растворимый в воде сополимер, полученный как продукт реакции полимеризации акриламидометилпропансульфоновой кислоты или ее соли и альфа, бета-ненасыщенного карбонильного соединения; и соль щелочного металла карбоновой кислоты.
 6. Полимерная композиция по п.5, отличающаяся тем, что соль щелочного металла карбоновой кислоты выбрана из натриевых, калиевых и цезиевых солей С1-С3-карбоновой кислоты.
 7. Полимерная композиция по п.5, отличающаяся тем, что соль щелочного металла карбоновой кислоты выбрана из солей щелочных металлов муравьиной кислоты, уксусной кислоты и их смесей.
 8. Полимерная композиция по п.5, отличающаяся тем, что акриламидометил-пропансульфоновая кислота или ее соль представляет собой 2-акриламидо-2-метилпропансульфоновую кислоту или ее соль.
 9. Полимерная композиция по п.5, отличающаяся тем, что акриламидометил-пропансульфоновая кислота или ее соль представляет собой 2-метил-2-[(1-оксо-2-пропенил)амино]-1-пропансульфоновую кислоту или ее соль.
 10. Полимерная композиция по п.5, отличающаяся тем, что растворимый в воде сополимер содержит от 5 до 95 % масс. Структурных звеньев, полученных из 2-акриламидо-2-метилпропансульфоновой кислоты или ее соли, и от 5 до 95 % масс. структурных звеньев, полученных из акриламида, винилпирролидона, акриловой кислоты или ее соли; и соль щелочного металла содержит, по меньшей мере, одну соль щелочного металла С1-С3-карбоновой кислоты.
 11. Полимерная композиция по п.10, отличающаяся тем, что растворимый в воде сополимер содержит от 5 до 95% масс. Структурных звеньев, полученных из 2-метил-2-[(1-оксо-2-пропенил)амино]-1-пропан-сульфоновой кислоты или ее соли, и от 5 до 95 % масс. структурных звеньев, полу-

ченных из 2-пропеновой кислоты или ее соли.

12. Полимерная композиция по п.10, отличающаяся тем, что соль щелочного металла представляет собой главным образом соль цезия.

13. Полимерная композиция по п.11, отличающаяся тем, что содержат до 5 % масс. структурных звеньев, полученных из, по меньшей мере, бифункционального сшивающего агента.

14. Полимерная композиция по п.13, отличающаяся тем, что сшивающий агент представляет собой N,N¹-метиленбис[2-пропенамид].

15. Полимерная композиция по п.10, отличающаяся тем, что растворимый в воде сополимер присутствует в количестве от 0,05 до 5 % масс. из расчета на суммарную массу всех твердых компонентов полимерной композиции, а соль щелочного металла присутствует в количестве от 95 до 99,95 % масс. из расчета на суммарную массу всех твердых компонентов полимерной композиции.

16. Полимерная композиция по п.5, отличающаяся тем, что сополимер по существу гидратирован водой, а соль щелочного металла карбоновой кислоты по существу растворена.

17. Полимерная композиция по п.16, отличающаяся тем, что дополнительно содержит соль щелочного металла, по меньшей мере, 1 галогенида.

18. Полимерная композиция по п.16, отличающаяся тем, что соль щелочного металла, по меньшей мере, одного галогенида выбрана из хлорида, бромида натрия, калия и цезия и их смесей.

19. Полимерная композиция по п.16, проявляет кажущуюся вязкость, по меньшей мере, 20 сПз, пластическую вязкость, по меньшей мере, 15 сПз, и предел текучести, по меньшей мере, 5фунт/100фут² (24,4кг/100м²) при растворении в рассоле формиата цезия при концентрации 2 фунта на баррель (0,57 кг/Гл) и измерении при 120°F (48,9°C).

20. Полимерная композиция по п.19, отличающаяся тем, что сохраняет по меньшей мере, 50%

ее кажущейся вязкости после старения при кручении в течение 30 дней при 375°F (191,6°C) и измеренную при 120°F (48,9°C).

21. Способ получения водной полимерной композиции по п. 16, отличающийся тем, что включает гидратирование полимерной композиции.

22. Способ получения водной полимерной композиции по п.21, отличающийся тем, что соль щелочного металла карбоновой кислоты растворяют в водной композиции, содержащей растворимый в воде сополимер.

23. Способ получения водной полимерной композиции по п.21, отличающийся тем, что растворимый в воде сополимер растворяют в рассоле соли щелочного металла карбоновой кислоты.

24. Способ проведения буровых работ или работ по эксплуатации скважины, включающий применение водного раствора для эксплуатации скважины, содержащего растворимый в воде сополимер, отличающийся тем, что сополимер имеет функциональность, включающую, по меньшей мере, сульфонатные группы и карбоксильные группы, гидратированный в солевом растворе.

25. Способ по п. 24, отличающийся тем, что растворимый в воде сополимер по существу полностью гидратирован в солевом растворе.

26. Водный раствор для эксплуатации скважин, содержащий: растворимый в воде сополимер, имеющий функциональность, включающую, по меньшей мере, сульфонатные группы и карбоксильные группы, гидратированный в солевом растворе.

27. Водный раствор для эксплуатации скважин по п. 26, отличающийся тем, что растворимый в воде сополимер растворен в солевом растворе соли щелочного металла карбоновой кислоты.

28. Водный раствор для эксплуатации скважин по п. 26, отличающийся тем, что растворимый в воде сополимер по существу полностью гидратирован в солевом растворе.

29. Растворимый в воде сополимер, который является продуктом взаимодействия мономеров,

отличающийся тем, что имеет функциональность, включающую, по меньшей мере, сульфонатные группы и карбоксильные группы, который имеет средневесовую молекулярную массу, по меньшей мере, 1000000 и проявляет кажущуюся вязкость, по меньшей мере, 20 сПз, пластическую вязкость, по меньшей мере, 15 сПз, и предел текучести, по меньшей мере, 5фунт/100фут² (24,4кг/100м²), когда он по существу полностью гидратирован в солевом растворе формиата цезия в концентрации 2 фунта на баррель (0,57 кг/Гл), и при измерении при 120°F (48/9°C).

30. Растворимый в воде сополимер по п.29, отличающийся тем, что имеет средневесовую молекулярную массу между 1000000 и 5000000.

31. Растворимый в воде сополимер по п.29, отличающийся тем, что растворим в количестве, по меньшей мере, 4 фунта/баррель (1,14 кг/Гл) в по существу насыщенном солевом растворе карбоксилата щелочного металла, выбранного из натриевых, калиевых и цезиевых солей уксусной и муравьиной кислот.

32. Растворимый в воде сополимер по п. 29, отличающийся тем, что сохраняет, по меньшей мере, 50% его кажущейся вязкости после старения при кручении в течение 30 дней при 375°F (191,6°C) и при измерении при 120°F (48,9°C).

33. Растворимый в воде сополимер по п. 29, гидратирован в солевом растворе.

34. Растворимый в воде сополимер, содержащий продукт реакции полимеризации отличающейся тем, что им является продукт полимеризации акриламидометилпропансульфоновой кислоты или ее соли и альфа, бета-ненасыщенного карбонильного соединения, имеющий средневесовую молекулярную массу, по меньшей мере, 1000000, и проявляющий кажущуюся вязкость, по меньшей мере, 20 сПз, пластическую вязкость, по меньшей мере, 15 сПз, и предел текучести, по меньшей мере, 5 фунт/100 фут² (24,4кг/100м²), когда он по существу полностью гидратирован в солевом растворе фор-

миата цезия в концентрации 2 фунта на баррель (0,57 кг/Гл), и при измерении при 120⁰F(48,9⁰C).

35. Растворимый в воде сополимер по п. 34, отличающийся тем, что акриламидометилпропансульфоновая кислота или ее соль представляет собой 2-акриламидо-2-метилпропансульфоновую кислоту или ее соль.

36. Растворимый в воде сополимер по п.34, отличающийся тем, что акрил-амидометилпропансульфоновая кислота или ее соль представляет собой 2-метил-2-[(1-оксо-2-пропенил)амино]-1-пропансульфоновую кислоту или ее соль.

37. Растворимый в воде сополимер по п.34, отличающийся тем, что содержит от 5 до 95 % масс. структурных звеньев, полученных из 2-метил-2-[(1-оксо-2-пропенил)амино]-1-пропансульфоновой кислоты или ее соли, и от 5 до 95 % масс. структурных звеньев, полученных из 2-пропеновой кислоты или ее соли.

38. Растворимый в воде сополимер по п.34, отличающийся тем, что содержит от 40 до 80% масс. структурных звеньев, полученных из 2-акриламидо-2-метилпропансульфоновой кислоты или ее соли, и от 20 до 60 % масс. структурных звеньев, полученных из акриламида, винилпирролидона, акриловой кислоты или ее соли.

39. Растворимый в воде сополимер по п. 38, отличающийся тем, что содержит до 5% структурных звеньев, полученных из, по меньшей мере, бифункционального сшивающего агента.

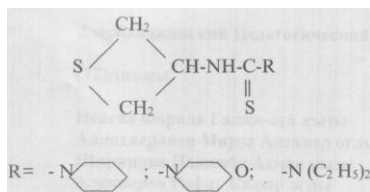
- (11) i2003 0122
- (21) a2000 0035
- (22) 29.02.2000
- (51)⁷C 09K 17/00
- (43) 29.12.2001

(71)(73) Азербайджанский Педагогический Университет им. Н.Туси (AZ)

(72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Аллаhverдиев Мирза Алекпер оглы, Ширинова Наджиба Ахмед кызы, Алекперов Рафиг Кадыр оглы (AZ)

(54) Производные тиокарбамида в качестве улучшителя плодородия почв.

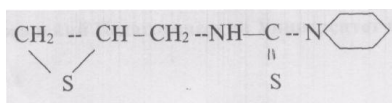
(57) Применение 1-(3' - тиетанил)-3-пиперидил, морфолил, диэтил-тиокарбамидов химической формулы

в качестве улучшителя плодородия почвы.

- (11) i2003 0129
- (21) a2000 0036
- (22) 29.02.2000
- (51)⁷C 09K 17/00
- (43) 29.12.2001
- (71)(73) Азербайджанский Педагогический Университет им. Н. Туси (AZ)
- (72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Аллаhverдиев Мирза Алекпер оглы, Ширинова Наджиба Ахмед кызы, Алекперов Рафиг Кадыр оглы (AZ)
- (54) Почвоулучшитель.

(57) Применение I-(Епитиопропил)-3-пиперидил-тиокарбамида химической формулы

в качестве почвоулучшателя.

С 10

- (11) i2003 0103
- (21) a2001 0079
- (22) 23.04.2001
- (51)⁷C 10C 3/04; С 08L 95/00
- (43) 30.10.2002
- (71)(72)(73) Рустамов Муса Исмаил оглы, Садыхов Фикрет Мамед оглы, Фархадова Гюльнар Таги кызы, Баба-

ев Абульфаз Исмаил оглы, Казимов Сабир Мамедали оглы, Салимова Нигяр Азиз кызы, Ибрагимов Хикмет Джамал оглы, Бабаев Эмин Равиз оглы (AZ)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Способ получения битума.

(57) 1. Способ получения битума термической обработкой тяжелого нефтяного сырья, отличающийся тем, что термообработке при 60-100⁰C в присутствии 0,2-0,5% мас. металлоорганического катализатора при постоянном перемешивании в течение 2-3 часов подвергают сырье, содержащее тяжелую смолу пиролиза и добавки, после чего из реакционной смеси отбирают жидкий продукт - нафталин и вязкий продукт - битум.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что добавкой является аморфный полимер, взятый в количестве 5-10% мас.

3. Способ по п.1., отличающийся тем, что добавкой является остаток процесса олигомеризации, взятый в количестве 2,5-14% мас.

4. Способ по п.1., отличающийся тем, что добавкой является гудрон, взятый в количестве 10-15% мас.

5. Способ по п.1, отличающийся тем, что добавкой является аморфный полимер, остаток процесса олигомеризации и гудрон, взятые в количестве 10-28 % мас.

- (11) i2003 0121
- (21) a2000 0225
- (22) 21.12.2000
- (51)⁷C 10G 19/02
- (43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Муршудли Чингиз Джафар оглы (AZ)

(54) Способ очистки светлых фракций нефти от нефтяных кислот.

(57) Способ очистки светлых фракций нефти от нефтяных кислот путём извлечения нефтяных кислот аммиачной водой и последующим разложением водного раствора аммонийных солей нефтяных кислот нагревом под давлением с получением регенерированной крепкой

аммиачной воды и одновременным выделением нефтяных кислот и водной фазы, отличающийся тем, что удаление неомыляемых из водного раствора аммонийных солей нефтяных кислот осуществляют одновременно с его разложением в регенераторе при температуре выше 120°C и под давлением свыше 0,205МПа.

(11) i2003 0133

(21) 98/001196

(22) 08.09.1998

(51)⁷ С 10М 101/00; С 10N 40/08

(43) 30.06.2000

(71)(73) Институт Нефтехимических Процессов им. Ю.Г. Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Рустамов Муса Исмаил оглы, Султанов Султан Аскер оглы, Самедова Сара Ханум Алигейдар кызы, Мусаева Сейара Гулам кызы (AZ)

(54) Способ получения основы гидравлической жидкости.

(57) Способ получения основы гидравлической жидкости обработкой парафинистого нефтяного сырья, включающий гидрирование, стабилизацию полученного продукта, отличающийся тем, что исходное сырье предварительно подвергают гидрокрекингу при температуре 340-360°C, давлении - 3,0-4,0 МПа, объемной скорости - 0,5-1,0 час⁻¹, расходе водорода -1000-1500 л/л.

(11) i2003 0104

(21) a2001 0047

(22) 20.02.2001

(51)⁷С 10М 107/06

(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Агакишиева Миня Яхья гызы, Гусейнова Галина Анатольевна, Мамедов Закир Абдулла оглы, Казимов Сабир Мамедали оглы (AZ)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Способ получения синтетического компрессорного масла.

(57) 1. Способ получения синтетического компрессорного масла олигомеризацией пропилена при повышенной температуре в присутствии каталитического комплекса на основе AlCl₃ и толуола с последующим гидрированием олигомеризата и выделением из гидрогенизата целевого продукта, отличающийся тем, что олигомеризацию пропилена проводят на каталитическом комплексе содержащем воду, при температуре 80-100°C, а гидрирование олигомеризата проводят при температуре 200-210°C.

2. Способ по п. 1, отличающийся тем, что количество воды в каталитическом комплексе не превышает 6,6% мас.

3. Способ по п. 1, отличающийся тем, что гидрирование олигомеризата проводят на Al-Pt катализаторе.

(11) i2003 0107

(21) a2001 0101

(22) 22.05.2001

(51)⁷С 10М 119/02, 133/12, 137/14, 143/02, 146/06, 155/02

(43) 30.10.2002

(71)(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Фарзалиев Вагиф Меджид оглы, Джавадова Агигат Али Ашраф кызы, Мовсум-заде Мирза Мамед оглы, Мирзоев Рамиз Шамшад оглы, Рагимов Адил Расул оглы, Ахундов Чингиз Фарадж оглы, Исмаилов Махьяддин Абдулла оглы, Абдуллаев Бегляр Ибрагим оглы, Искендерова Мехрибан Искендер кызы (AZ)

(54) Моторное масло для судовых и стационарных дизелей.

(57) Моторное масло для судовых и стационарных дизелей на минеральной основе, содержащее многофункциональную, депрессорную и антипенную присадки, отличающееся тем, что в качестве многофункциональной присадки содержит пакет присадок многофункционального действия SAP-2055z, в качестве депрессорной присадки-

соединение полиметакрилатного типа Viscoplex-5-309, дополнительно содержит вязкостную Viscoplex-2-670 и противоизносную АМГ-3 присадки при следующем соотношении компонентов, масс. %:

Пакет присадок многофункционального действия SAP-2055z	5,6-5,8
Полиметакрилатного типа Viscoplex-5-309	0,3-0,6
Полиметакрилатного типа Viscoplex-2-670	0,5-0,7
Противоизносная присадка АМГ-3	0,4-0,6
Полиметилсилоксан ПМС-200А	0,002-0,004
Минеральное масло	до 100

С 23

(11) i2003 0099

(21) a2000 0183

(22) 10.08.2000

(51)⁷С 23F 13/00,13/02,13/22;

H 01B 7/28; G 01B 1/00

(43) 29.12.2001

(71)(72)(73) Набиев Гаджи Алмамед оглы (AZ)

(54) Способ автоматической дистанционной электрохимической защиты подземных металлических сооружений от коррозии и устройство для его осуществления.

(57) 1. Способ автоматической дистанционной электрохимической защиты подземных металлических сооружений от коррозии включающий поиск опасных зон возникновения коррозии подземных металлических сооружений почвенных происхождения, измерение потенциалов на протяжении анодной и знакопеременной зоны относительно земли отличающийся тем, что в трубопроводе с малой изоляцией по отношению к земле на противоположном к катодной станции конце трубопровода включают пробную катодную установку и измеряют потенциал трубопровода подземно-металлического сооружения по всей протяженности участка, а для полной ликвидации анодной зоны величину тока в цепи катодной станции увеличивают до того значения при котором во всех точках участка трубопро-

вода ток не примет отрицательного значения потенциала по отношению к земле.

2. Способ по п. 1 отличающийся тем, что трубопровод дополнительно используют в качестве линии диспетчерской связи, при которой по состоянию изоляции трубопровода и изменению качества звуковой речи определяют место коррозии.

3. Устройство для осуществления способа, содержащее подземное металлическое сооружение в виде трубопровода, катодную станцию с анодным заземлением соединенную с выпрямителем, а также дренажные кабели по п.1-2, отличающееся тем, что после катодной станции по всей длине трассы трубопровода в качестве промежуточных катодных станций установлены анодные заземления, а на другом конце трубопровода между его корпусом и землей включена нагрузка с возможностью автоматического регулирования величины потенциала указанного трубопровода.

РАЗДЕЛ D

ТЕКСТИЛЬ И БУМАГА

D 06

- (11) i2003 0134
- (21) a2001 0044
- (22) 16.02.2001
- (51)⁷D 06F 55/00
- (43) 28.06.2002

(71)(72)(73) Мурсалов Ариф Афрасияб оглы (AZ)
(54) Вешалка – сушилка.

(57) 1. Вешалка-сушилка, содержащая /___/ образный каркас из стоек и основания и средства для подвешивания каркаса на стене, выполненные на концах его стоек, отличающаяся тем, что дополнительно содержит механизм продольно-поступательного передвижения горизонтально расположенных веревок, крышу, распорный и два опорно-оттягивающих штыря, снабженных двумя регулировочными втулками, фиксацию которых на устанавливаемую ширину обеспечива-

ют стопорные болты, причем распорный штырь выполнен с пазом в центре, куда крепится специальный ролик механизма продольно-поступательного передвижения по каркасу горизонтально расположенных веревок, который также включает рамки с двумя взаимно-перпендикулярными роликами, перемещающихся на стойках каркаса и ролика для веревок, оттягивающую планку, к концам которой крепится межрядный ограничитель, выполненный в виде изогнутого эллипса и ступенчатый ролик, установленный на основании каркаса, вращающийся посредством рукоятки или реверсивного электродвигателя, а крыша выполнена в виде складывающихся планок, перемещающихся по стальной проволоке посредством роликов и снабжена верхними и нижними фиксаторами.

2. Вешалка-сушилка по п.1, отличающаяся тем, что стойки, основание каркаса, распорный и оттягивающие штыри выполнены в виде угольника.

3. Вешалка-сушилка по п.1, отличающаяся тем, что количество роликов для веревок на раме может быть от 1 до 3.

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 21

- (11) i2003 0127
- (21) a2001 0181
- (22) 26.10.2001
- (51)⁷E 21B 21/00, 21/14
- (43) 30.10.2002
- (71)(73) Исмаилов Шаиг Зирадин оглы (AZ)
- (72) Исмаилов Шаиг Зирадин оглы, Гамбаров Акиф Азад оглы (AZ)
- (54) Способ промывки песчаных пробок.

(57) Способ промывки песчаных пробок, заключающийся в том, что осуществляют прямую циркуляцию двухфазной пены, отличающийся тем, что пену образуют не-

посредственно в стволе скважины путем смешивания пенообразующего и газообразующего агентов.

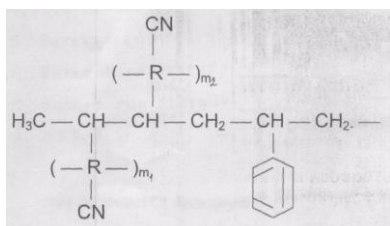
- (11) i2003 0102
- (21) a2001 0038
- (22) 14.02.2001
- (51)⁷E 21B 33/138
- (43) 30.10.2002
- (71)(73) Нефтегазодобывающее управление "Апшерон-нефть" (AZ)
- (72) Сеидов МирДжафар Мир-Али оглы, Сафиев Иман Ганбар оглы, Мамедов Камил Гудрат оглы, Байрамов Эюб Мамедали оглы, Ага-заде Октай Дадаш оглы, Зейналова Нияр Алигусейн кызы, Сеидов Мирмехти Мирджафар оглы (AZ)
- (54) Состав для цементирования скважин.

(57) Состав для цементирования скважин, содержащий цемент, цеолит, воду отличающийся тем, что дополнительно содержит кремнегель (гель SiO₂) при следующем соотношении компонентов (вес %):

Цемент	60-65,0
Цеолит	2,5-6,25
Кремнегель	0,5-1,0
Вода	остальное

- (11) i2003 0101
- (21) a2001 0037
- (22) 14.02.2001
- (51)⁷E 21B 37/06
- (43) 30.10.2002
- (71)(73) Нефтегазодобывающее управление "Апшерон-нефть" (AZ)
- (72) Сеидов Мирджафар Мирали оглы, Кафаров Низами Гусейн оглы, Мамедов Камиль Гудрат оглы, Ибрагимов Абдулла Джабар оглы, Сулейманова Севда Аббас кызы, Кафарова Гюльетар Микаил кызы (AZ)
- (54) Способ предотвращения образования асфальтосмолистых и парафиновых отложений.

(57) Способ предотвращения образования асфальто-смолистых и парафиновых отложений путем введения в нефть водного раствора ингибитора, отличающийся тем, что в качестве ингибитора используют 5%-ный раствор в воде продукта щелочного гидролиза акрилонитрила с бутадиенстирольным сополимером формулы:

в количестве 300-400 мг на литр нефти.

(11) i2003 0120
(21) a2001 0029
(22) 06.02.2001
(51)⁷E 21B 40/00, 31/20
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Рзабеков Идрис Ибрагим оглы, Рзаев Назим Нусрат оглы (AZ)

(54) Труболовка наружная комбинированная.

(57) Труболовка наружная комбинированная, включающая переводник, воронку, корпус с внутренними винтовыми наклонными поверхностями, корзину, отличающаяся тем, что корзина представляет собой в верхней части полый цилиндр, рассеченный посредством нескольких глухих и одного сквозного скошенного пазов на трапециевидные лопасти по высоте равные 2/3 высоты цилиндрической части корзины, чередующиеся на противоположных торцах цилиндра, а нижняя часть выполнена в виде плоской спирали с крупным шагом и с наклонной поверхностью на тыльной стороне, причем на верхней цилиндрической расточке корпуса в продолжение винтовой линии диаметрально с разницей в пол шага на разных плоскостях жестко установлены острием вверх два крючкообразных упора.

(11) i2003 0118
(21) a2001 0080
(22) 24.04.2001
(51)⁷E 21B 43/22
(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Аджамов Кейкавус Юсиф оглы, Керимов Керим Сеидрза оглы, Атаев Матлаб Шыхбала оглы, Мирабуталыбов Миртеймур Мирказым оглы (AZ)

(54)Способ термохимического воздействия на пласт и призабойную зону.

(57) Способ термохимического воздействия на пласт и призабойную зону включающий последовательную закачку в пласт магнезия и раствора соляной кислоты, выдерживание их в пласте и извлечение продуктов реакции, отличающийся тем, что перед закачкой магнезиевый порошок смешивают с крахмалом, в количестве 10-15% от массы магнезия и смесь подают в зону фильтра, а необходимое количество 12-20% соляной кислоты вводят из расчета стехиометрического соотношения количества магнезия и содержания известняка в породе пласта.

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 16

(11) i2003 0132
(21) a2000 0049
(22) 17.03.2000
(51)⁷F 16L 27/10
(31) 09/281,453
(32) 30.03.1999
(33) US

(71)(73) Дип Ойл Текнолоджи, Инкорпорейтед (US)

(72) Лайл Дейвид Финн (US)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) Держатель цепного трубопровода.

(57) 1. Держатель цепного трубопровода в плавучей конструкции,

предназначенной для добычи углеводородов на континентальном шельфе, которая содержит цепной трубопровод, проходящий со дна моря к плавучей конструкции, причем держатель цепного трубопровода содержит средство, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводом и конструкцией на континентальном шельфе, отличающийся тем, что содержит приемник держателя трубопровода, расположенный в килевой части плавучей конструкции на континентальном шельфе, изогнутую часть трубопровода, предназначенную для приема ее в указанном приемнике держателя, и приспособленную для приема вертикального трубопровода с пропуском его через конструкцию на континентальном шельфе, причем указанная изогнутая часть трубопровода имеет радиус кривизны от пяти до десяти диаметров трубопровода так, что нижний конец указанной изогнутой части трубопровода позволяет выполнить соединение к трубопроводу ниже конструкции на континентальном шельфе под естественным углом расположения цепного трубопровода и средство, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводом и конструкцией на континентальном шельфе, присоединенное к указанной изогнутой части трубопровода.

2. Держатель цепного трубопровода по п.1, отличающееся тем, что указанное средство, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводами конструкцией на континентальном шельфе, содержит соединение, поглощающее напряжение.

3. Держатель цепного трубопровода по п.1, отличающееся тем, что указанное средство, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводом и конструкцией на континентальном шельфе, содержит гибкое соединение.

4. Держатель цепного трубопровода по п.1, отличающееся тем, что дополнительно содержит соединительную деталь, присоединенную к указанной изогнутой части

трубопровода, причем указанная соединительная деталь имеет форму, взаимодополняющую форму указанного приемника держателя трубопровода

5. Держатель цепного трубопровода в плавучей конструкции, предназначенной для добычи углеводородов на континентальном шельфе, которая содержит цепной трубопровод, проходящий со дна моря к плавучей конструкции, причем держатель цепного трубопровода содержит соединение, поглощающее напряжение, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводом и конструкцией на континентальном шельфе, отличающееся тем, что содержит приемник держателя трубопровода, расположенный в килевой части на плавучей конструкции на континентальном шельфе, изогнутую часть трубопровода, предназначенную для приема ее в указанном приемнике держателя, и приспособленную для приема вертикального трубопровода с пропуском его через конструкцию на континентальном шельфе, причем указанная изогнутая часть трубопровода имеет радиус кривизны от пяти до десяти диаметров трубопровода так, что нижний конец указанной изогнутой части трубопровода позволяет выполнить соединение к трубопроводу ниже конструкции на континентальном шельфе под естественным углом расположения цепного трубопровода, соединительную деталь, присоединенную к указанной изогнутой части трубопровода, причем указанная соединительная деталь имеет форму, взаимодополняющую форму указанного приемника держателя трубопровода и соединение, поглощающее напряжение, присоединенное к указанной изогнутой части трубопровода, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводом и конструкцией на континентальном шельфе.

6. Держатель цепного трубопровода по п.5, отличающееся тем, что дополнительно содержит средство, предназначенное для запира-ния указанной соединительной де-

тали в указанном приемнике держателя трубопровода.

7. Держатель цепного трубопровода в плавучей конструкции, предназначенной для добычи углеводородов на континентальном шельфе, которая содержит цепной трубопровод, проходящий со дна моря к плавучей конструкции, причем держатель цепного трубопровода содержит гибкое соединение, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводом и конструкцией на континентальном шельфе, отличающееся тем, что содержит приемник держателя трубопровода, расположенный на континентальном шельфе, изогнутую часть трубопровода, предназначенную для приема ее в указанном приемнике держателя, и приспособленную для приема вертикального трубопровода с пропуском его через конструкцию на континентальном шельфе, причем указанная изогнутая часть трубопровода имеет радиус кривизны от пяти до десяти диаметров трубопровода так, что нижний конец указанной изогнутой части трубопровода позволяет выполнить соединение к трубопроводу ниже конструкции на континентальном шельфе под естественным углом расположения цепного трубопровода, соединительную деталь, присоединенную к указанной изогнутой части трубопровода, причем указанная соединительная деталь имеет форму, взаимодополняющую форму указанного приемника держателя трубопровода и гибкое соединение, присоединенное к указанной изогнутой части трубопровода, предназначенное для поглощения относительного движения между цепным трубопроводом и конструкцией на континентальном шельфе.

8. Держатель цепного трубопровода по п.7, отличающееся тем, что дополнительно содержит средство, предназначенное для запира-ния указанной соединительной де-тали в приемнике держателя трубопровода.

РАЗДЕЛ Н

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

Н 04

(11) i2003 0135

(21) a2000 0043

(22) 07.03.2000

(51)⁷Н 04J 3/06

(43) 30.10.2002

(71)(72)(73) Ахмедов Эльхан Абдул оглы, Гаджиев Карам Абдулалли оглы (AZ)

(54) Устройство для восстановления тактовой частоты в системах с односторонним стаф-фингом.

(57) Устройство для восстановления тактовой частоты в системах с односторонним стаффингом, содержащее блок эластичный памяти, блок управления записью, выход которого соединен с шиной записи памяти, вход с шиной подачи импульсов трансформированной тактовой частоты, а управляющие входы с шинами подачи импульсов стаффинга отличающийся тем, что в него дополнительно введены блок коррекции временных интервалов, вход которого соединен с шиной подачи импульсов стаффинга и блок управления входом фазовой автоподстройки частоты эластичной памяти, выход которого соединен с входом блока фазовой автоподстройки частоты, вход с шиной подачи импульсов трансформированной тактовой частоты, а управляющий вход с выходом блока коррекции временных интервалов.

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
i2003 0099	C 23F 13/00 C 23F 13/02 C 23F 13/22 H 01B 7/28 G 01B 1/00	i2003 0107	C 10M 137/14 C 10M 143/02 C 10M 146/06 C 10M 155/02	i2003 0117	A 01N 43/90 E 21B 43/22	i2003 0128	E 03B 3/32
i2003 0100	A 01K 67/04	i2003 0108	C 07C 329/02 C 10M 101/02	i2003 0118	E 21B 43/22	i2003 0129	C 09K 17/00
i2003 0101	E 21B 37/06	i2003 0109	C 07K 7/02 E 21B 43/01	i2003 0119	C 07C 7/00	i2003 0130	C 01F 7/04 C 01F 7/06
i2003 0102	E 21B 33/138	i2003 0110	A 01C 23/00	i2003 0120	E 21B 40/00 E 21B 31/20	i2003 0131	C 09K 3/00 E 21B 37/06
i2003 0103	C 10C 3/04 C 08L 95/00	i2003 0111	C 02F 1/40	i2003 0121	C 10G 19/02	i2003 0132	F 16L 27/10
i2003 0104	C 10M 107/06	i2003 0112	B 01D 21/00	i2003 0122	C 09K 17/00	i2003 0133	C 10M 101/00 C 10N 40/08
i2003 0105	C 01C 1/00 C 01C 1/12 C 08J 7/16	i2003 0113	C 09K 3/00 E 21B 37/06	i2003 0123	C 09K 7/00 E 21B 43/22	i2003 0134	D 06F 55/00
i2003 0106	C 07C 329/02	i2003 0114	A 01B 15/04	i2003 0124	A 61G 13/00	i2003 0135	H 04J 3/06
i2003 0107	C 10M 119/02 C 10M 133/12	i2003 0115	A 01B 15/04	i2003 0125	A 61B 17/11	i2003 0136	A 01M 7/00
		i2003 0116	A 01N 47/36	i2003 0126	A 61B 17/11	i2003 0137	B 01D 53/34 B 01D 53/60
		i2003 0117	C 07D 493/22	i2003 0127	E 21B 21/00 E 21B 21/14		
				i2003 0128	B 01D 21/00 C 02F 1/46 C 02F 1/52		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 01B	i2003 0114	C 01F 7/06	i2003 0130	C 10G	i2003 0121		
15/04	i2003 0115	C 02F 1/40	i2003 0111	19/02	i2003 0133		
A 01B	i2003 0110	C 02F 1/46	i2003 0128	C 10M	i2003 0108		
15/04	i2003 0100	C 02F 1/52	i2003 0128	101/00	i2003 0104		
A 01C	i2003 0136	C 07C	i2003 0119	C 10M	i2003 0107		
23/00	i2003 0117	7/00	i2003 0106	101/02	i2003 0107		
A 01K	i2003 0116	C 07C	i2003 0108	C 10M	i2003 0107		
67/04	i2003 0125	329/02	i2003 0117	107/06	i2003 0107		
A 01M 7/00	i2003 0126	C 07C	i2003 0109	C 10M	i2003 0107		
A 01N	i2003 0124	329/02	i2003 0105	119/02	i2003 0107		
43/90	i2003 0112	C 07D	i2003 0103	C 10M	i2003 0133		
A 01N	i2003 0128	493/22	i2003 0113	133/12	i2003 0099		
47/36	i2003 0137	C 07K	i2003 0131	C 10M	i2003 0099		
A 61B	i2003 0137	7/02	i2003 0123	137/14	i2003 0099		
17/11	i2003 0105	C 08J 7/16	i2003 0122	C 10M	i2003 0134		
A 61B	i2003 0105	C 08L	i2003 0129	143/02	i2003 0128		
17/11	i2003 0130	95/00	i2003 0103	C 10M	i2003 0127		
A 61G		C 09K		146/06			
13/00		3/00		C 10M			
B 01D		C 09K		155/02			
21/00		3/00		C 10N			
B 01D		C 09K		40/08			
21/00		7/00		C 23F 13/00			
B 01D		C 09K		C 23F 13/02			
53/34		17/00		C 23F 13/22			
B 01D		C 09K		D 06F			
53/60		17/00		55/00			
C 01C 1/00		C 10C		E 03B 3/32			
C 01C 1/12		3/04		E 21B			
C 01F 7/04				21/00			

E 21B 21/14

E 21B 31/20	i2003 0127
E 21B 33/138	i2003 0120
E 21B 37/06	i2003 0102
E 21B 37/06	i2003 0101
E 21B 37/06	i2003 0113
E 21B 40/00	i2003 0131
E 21B 43/01	i2003 0120
E 21B 43/22	i2003 0109

E 21B 43/22	i2003 0118
F 16L 27/10	i2003 0123
G 01B 1/00	i2003 0132
H 01B 7/28	i2003 0099
H 04J 3/06	i2003 0099
	i2003 0135

**НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК,
ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ**

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
16-145/ПРИ	i2003 0117	a2000 0058	i2003 0136	a2001 0034	i2003 0125	a2001 0105	i2003 0126
4-54/ПРИ	i2003 0116	a2000 0063	i2003 0113	a2001 0037	i2003 0101	a2001 0107	i2003 0100
98/001196	i2003 0133	a2000 0083	i2003 0130	a2001 0038	i2003 0102	a2001 0114	i2003 0112
99/001455	i2003 0110	a2000 0087	i2003 0109	a2001 0044	i2003 0134	a2001 0115	i2003 0111
99/001541	i2003 0131	a2000 0165	i2003 0114	a2001 0047	i2003 0104	a2001 0155	i2003 0124
a2000 0013	i2003 0105	a2000 0183	i2003 0099	a2001 0048	i2003 0106	a2001 0181	i2003 0127
a2000 0035	i2003 0122	a2000 0225	i2003 0121	a2001 0066	i2003 0108	a2001 0209	i2003 0123
a2000 0036	i2003 0129	a2001 0014	i2003 0115	a2001 0079	i2003 0103	a2002 0160	i2003 0119
a2000 0043	i2003 0135	a2001 0028	i2003 0137	a2001 0080	i2003 0118	a2000 0209	i2003 0128
a2000 0049	i2003 0132	a2001 0029	i2003 0120	a2001 0101	i2003 0107		

DÜZƏLIŞLƏRİN DAXİL EDİLMƏSİ
ВНЕСЕНИЕ ИСПРАВЛЕНИЙ

İddia sənədin və ya patentin nömrəsi Номер заявки или патента	İndeks (BPT) Индекс МПК	Dərc olma tarixi, Bülleten № Дата публикации, № Бюллетеня	Dərc olunub Напечатано	Oxunmalıdır Следует читать
№ a2002 0008	E 21B 43/00	01.10.2003 №3	(21) a2002 0008 (22) 25.01.2002 (51)7E 21B 43/00 (71) «Binəqədineft» neftqazçı- xarma İdarəsi (AZ) (72) Əliyev İsrəfil İsmayıl oğlu Əliyev Ağbalar Məmməd oğlu Əliyev Mikayıl Məmməd oğlu (AZ) (54) İki dərinlik nasos quyusunun eyni zamanda istismarı üçün qurğu.	(21) a2002 0008 (22) 25.01.2002 (51)7E 21B 43/00 (71) «Binəqədineft» neftqazçı- xarma İdarəsi (AZ) (72) Əliyev İsrəfil İsmayıl oğlu Əliyev Ağalar Məmməd oğlu Əsgərov Mikayıl Məmməd oğlu (AZ) (54) İki dərinlik nasos quyusunun eyni zamanda istismarı üçün qurğu.
№ a2000 0201	E 21B 43/00	01.10.2003 №3	(21) a2000 0201 (22) 26.10.2000 (51)7E 21B 43/00 (71)(72) Aslanov Əsgər Hü- seyin oğlu (AZ) (54) Quyuların fasiləsi istismar qurğusu.	(21) a2000 0201 (22) 26.10.2000 (51)7E 21B 43/00 (71)(72) Aslanov Əsgər Hü- seyin oğlu (AZ) (54) Quyuların fasiləli istismar qurğusu.
№ a2000 0028	B 22F 7/00; C 22C 33/02	01.10.2003 №3	(21) a2000 0228	(21) a2000 0028

